

ویژه نامه

شانزدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد

هفته نامه
طلسم
مجمع رسانا

شماره ۷۲ - شنبه ۱۲ شهریور ۱۳۹۱ - ۴۵ صفحه

جهان در حال گذار از یک پیچ تاریخی بسیار مهم
به ارتقای بهره وری سیاسی
جنبش عدم تعهد در مدیریت
جهانی بیندیشیم

فهرست مطالب

نقش فعال ایران در گسترش صلح جهانی ۷

مقابله با نظام دو قطبی پیروزی ماندگار جنبش ۹

تعهد به "عدم تعهد" یا عدم تعهد به "تعهد" ۱۱

غیر متعهدها فرصتی برای تکامل دیپلماسی ایران در مواجهه با نظام سلطه ۱۳

ضرورت توافقنامه های تجاری دوجانبه در حاشیه ی "اجلاس نم" ۱۵

هراس غرب از محوریت ایران ۱۶

اجلاس عدم تعهد تیر خلاصی به تلاش های غرب برای انزوای ایران ۲۰

رسالت ریاست ایران بر اجلاس غیرمتعهدها ۲۳

نقش غیرمتعهدها در شکل دهی به "نظام نوین جهانی" چیست؟ ۲۵

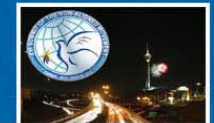
اولویت فلسطین برای جنبش غیرمتعهدها ۲۸

ایران با میزبانی کنفرانس غیرمتعهدها جلوی انزوای خود در جامعه بین الملل را گرفت ۳۲

جنبش عدم تعهد در تهران به دنبال چیست؟ ۳۳

اخبار کوتاه ۳۴

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على الرسول
الأعظم الأمين و على آله الطاهرين و صحبه المنتجبين
و على جميع الأنبياء و المرسلين.

به شما میهمانان گرامی، سران و هیئتهای نمایندگی
کشورهای جنبش عدم تعهد و نیز دیگر شرکت کنندگان
در این اجلاس بزرگ بین المللی خوشامد میگویم.

ما در اینجا گرد آمده ایم تا به هدایت و کمک پروردگار،
حرکت و جریانی را که در شش دهه ی قبل با
هوشمندی و موقعیت شناسی و شجاعت چند تن از
رهبران سیاسی دلسوز و مسئولیت پذیر پایه گذاری شد،
به اقتضای موقعیتهای و نیازهای امروز جهان ادامه دهیم
و بلکه به آن جانی تازه و تحرکی دوباره ببخشیم.

میهمانان ما از مناطق جغرافیایی دور و نزدیک در
اینجا گرد آمده و متعلق به ملیتهای و نژادهای گوناگون
و دارای تعلقات اعتقادی و فرهنگی و تاریخی و وراثتی
متنوعند؛ ولی همان طور که «احمد سوکارنو» یکی از
بنیانگذاران این جنبش در کنفرانس معروف باندونگ
در سال ۱۹۵۵ گفت، مبنای تشکیل عدم تعهد، نه
وحدت جغرافیایی یا نژادی و دینی، بلکه وحدت نیاز
است. آن روز کشورهای عضو جنبش عدم تعهد، به
پیوندی که بتواند آنها را از سیطره ی شبکه های
اقتدارگرا و مستکبر و سیری ناپذیر مصون بدارد،
نیازمند بوده اند؛ امروز با پیشرفت و گسترش ابزارهای
سلطه گری، این نیاز همچنان پابرجا است.

من میخواهم حقیقت دیگری را مطرح کنم:

اسلام به ما آموخته است که انسانها با وجود
ناهمگونیهای نژادی و زبانی و فرهنگی، فطرت
همسانی دارند که آنها را به پاکی و عدالت و نیکوکاری
و همدردی و همکاری فرا میخواند و همین سرشت
همگانی است که اگر از انگیزه های گمراه کننده به
سلامت عبور کند، انسانها را به توحید و معرفت ذات
متعالی خداوند رهنمون میگردد.

این حقیقت تابناک دارای چنان ظرفیتی است که قادر
است پایه و پشتوانه ی تشکیل جوامع آزاد و سرافراز و
برخوردار از پیشرفت و عدالت - توأماً - گردد و شعاع
معنویت را بر همه ی فعالیتهای مادی و دنیایی انسانها
نفوذ دهد و بهشتی دنیایی - پیش از بهشت اخروی
موجود ادیان الهی - برای آنان فراهم آورد. و نیز همین
حقیقت مشترک و همگانی است که میتواند شالوده ریز
همکاریهای برادرانه ی ملتتهائی باشد که از نظر شکل
ظاهری و سابقه ی تاریخی و منطقه ی جغرافیایی،
شبهاتی به یکدیگر ندارند.

همکاریهای بین المللی هرگاه بر چنین شالوده های استوار
باشد، دولتها ارتباطات میان خود را نه بر اساس ترس
و تهدید یا افزون طلبی و منافع یکجانبه یا واسطه گری
افراد خائن و خودفروش، بلکه بر پایه ی منافع سالم و
مشترک، و برتر از آن، منافع انسانیت بنا میکنند و
وجدان بیدار خود و خاطر ملتتهای خود را از دغدغه ها
آسوده میسازند.

این نظم آرمانی در نقطه ی مقابل نظام سلطه قرار
دارد، که در قرنهای اخیر قدرتهای سلطه گر غربی، و
امروز دولت زورگو و متجاوز آمریکا، مدعی و مبلغ و
پیشقراول آن بوده و هستند.

میهمانان عزیز!

امروز آرمانهای اصلی جنبش عدم تعهد با گذشت
شش دهه همچنان زنده و پابرجاست؛ آرمانهایی مانند
استعمارزدائی، استقلال سیاسی و اقتصادی و فرهنگی،

متن کامل بیانات رهبر معظم انقلاب در شانزدهمین اجلاس سران عدم تعهد

به ارتقای بهره‌وری سیاسی جنبش عدم تعهد در مدیریت جهانی بیندیشیم

عدم تعهد به قطبهای قدرت و ارتقاء همبستگی و همکاری میان کشورهای عضو. واقعیت‌های امروز جهان با آن آرمانها دارای فاصله است؛ ولی اراده‌ی جمعی و تلاش همه‌جانبه برای عبور از واقعیتها و دست یافتن به آرمانها، هر چند پُر چالش، لیک امیدآفرین و ثمربخش است.

ما در گذشته‌ی نزدیک، شاهد شکست سیاستهای دوران جنگ سرد و نیز یکجانبه‌گرایی پس از آن بوده‌ایم. جهان با عبرت‌آموزی از این تجربه‌ی تاریخی، در حال گذار به نظام بین‌المللی جدیدی است و جنبش عدم تعهد میتواند و باید نقش نوینی ایفاء نماید. این نظام باید بر پایه‌ی مشارکت همگانی و برابری حقوق ملت‌ها استوار باشد؛ و همبستگی ما کشورهای عضو این جنبش برای شکل‌گیری این نظم نوین، از ضرورت‌های بارز عصر کنونی است.

خوشبختانه چشم‌انداز تحولات جهانی، نویدبخش یک نظام چند وجهی است که در آن، قطبهای سنتی قدرت جای خود را به مجموعه‌ای از کشورها و فرهنگها و تمدنهای متنوع و با خاستگاههای گوناگون اقتصادی و اجتماعی و سیاسی میدهند. اتفاقات شگرفی که در سه دهه‌ی اخیر شاهد آن بوده‌ایم، آشکارا نشان میدهد که برآمدن قدرتهای جدید با بروز ضعف در قدرتهای قدیمی همراه بوده است. این جابه‌جایی تدریجی قدرت، به کشورهای عدم تعهد فرصت میدهد تا نقش مؤثر و شایسته‌ای را در عرصه‌ی جهانی بر عهده بگیرند و زمینه‌ی یک مدیریت عادلانه و واقعا مشارکتی را در پهنه‌ی گیتی فراهم آورند. ما کشورهای عضو این جنبش توانستیم در یک دوران طولانی، با وجود تنوع دیدگاهها و گرایشها، همبستگی و پیوند خود را در چهارچوب آرمانهای مشترک حفظ کنیم؛ و این دستاورد ساده و کوچکی نیست. این پیوند میتواند دستمایه‌ی گذار به نظمی عادلانه و انسانی قرار گیرد. شرایط کنونی جهان فرصتی شاید تکرارنشده‌ی برای جنبش عدم تعهد است. سخن ما آن است که اتاق فرمان جهان نباید با دیکتاتوری چند کشور غربی اداره شود. باید بتوان یک مشارکت دموکراتیک جهانی را در عرصه‌ی مدیریت بین‌المللی شکل داد و تضمین کرد. این است نیاز همه‌ی کشورهایی که مستقیم یا غیرمستقیم از دست‌اندازی چند کشور زورگو و سلطه‌طلب زبان دیده‌اند و می‌بینند.

شورای امنیت سازمان ملل دارای ساختار و سازوکاری غیرمنطقی، ناعادلانه و کاملاً غیر دموکراتیک است؛ این یک دیکتاتوری آشکار و یک وضعیت کهنه و منسوخ و تاریخ مصرف گذشته است. با سوء استفاده از همین سازوکار غلط است که آمریکا و همدستانش توانسته‌اند زورگوئیهای خود را در لباس مفاهیم شریف بر دنیا تحمیل کنند. آنها میگویند «حقوق بشر» و منافع غرب را اراده میکنند؛ میگویند «دموکراسی»، و دخالت نظامی در کشورها را به جای آن می‌نشانند؛ میگویند «مبارزه با تروریسم»، و مردم بی‌دفاع روستاها و شهرها را آماج بمبها و سلاحهای خود میسازند. در نگاه آنها، بشریت به شهروندان درجه‌ی یک و دو و سه تقسیم میشوند. جان انسان در آسیا و آفریقا و آمریکای لاتین ارزان، و در آمریکا و غرب اروپا گران قیمت‌گذاری میشود. امنیت آمریکا و اروپا مهم، و امنیت بقیه‌ی بشریت بی‌اهمیت دانسته میشود. شکنجه و ترور اگر به دست آمریکائی و صهیونیست و دست‌نشانندگان آنها صورت گیرد، مُجاز و کاملاً قابل چشم‌پوشی است.

زندانیهای مخفی آنها که در نقاط متعددی در قاره‌های گوناگون شاهد زشت‌ترین و نفرت‌انگیزترین رفتارها با زندانیان بی‌دفاع و بی‌وکیل و بی‌محاکمه است، وجدان آنان را نمی‌آزارد. بد و خوب، کاملاً گزینشی و یکطرفه تعریف میشود. منافع خود را به نام «قوانین بین‌المللی»، و سخنان تحکم‌آمیز و غیرقانونی خود را به نام «جامعه‌ی جهانی» بر ملتها تحمیل میکنند و با شبکه‌ی رسانه‌ای انحصاری سازمان‌یافته، دروغهای خود را راست، و باطل خود را حق، و ظلم خود را عدالت‌طلبی وانمود میکنند و در مقابل، هر سخن حقی را که افشاگر فریب آنها است، دروغ، و هر مطالبه‌ی برحقی را یاغیگری مینامند.

دوستان! این وضعیت معیوب و پر زبان، غیرقابل ادامه است. همه از این هندسه‌ی غلط بین‌المللی خسته شده‌اند. جنبش ۹۹ درصدی مردم در آمریکا بر ضد کانونهای ثروت و قدرت در آن کشور، و اعتراض عمومی در کشورهای اروپای غربی به سیاستهای اقتصادی دولت‌هایشان نیز نشان لبریز شدن پیمانهای صبر و تحمل ملتها از این وضعیت است. باید این وضعیت نامعقول را علاج کرد.

پیوند مستحکم و منطقی و همه‌جانبه‌ی کشورهای عضو جنبش عدم تعهد میتواند در یافتن و پیمودن راه علاج، تأثیرات عمیقی بر جای بگذارد.

حضر محترم!

صلح و امنیت بین‌المللی از جمله‌ی مسائل حادّ جهان امروز ما است و خلع سلاحهای کشتار جمعی و فاجعه‌بار، یک ضرورت فوری و یک مطالبه‌ی همگانی است. در دنیای امروز، امنیت، پدیده‌ای مشترک و غیرقابل تبعیض است. آنها که سلاحهای ضد بشریت را در زرادخانه‌های خود انبار میکنند، حق ندارند خود را پرچمدار امنیت جهانی قلمداد کنند. این - بی‌شک - نخواهد توانست نیز امنیت را برای خود آنها بر امرغان آورد. امروز با تأسّف فراوان دیده میشود که کشورهای دارنده‌ی بیشترین تسلیحات هسته‌ای، اراده‌ای جدّی و واقعی برای حذف این ابزارهای مرگبار از دکنترین نظامی خود ندارند و آن را همچنان عامل رفع تهدید و شاخصی مهم در تعریف جایگاه سیاسی و بین‌المللی خود میدانند. این تصور، به کلی مردود و مطرود است. سلاح هسته‌ای نه تأمین‌کننده‌ی امنیت و نه مایه‌ی تحکیم قدرت سیاسی است، بلکه تهدیدی برای این هر دو است. حوادث دهه‌ی ۹۰ قرن بیستم نشان داد که داشتن این تسلیحات نمیتواند رژیم‌های همانند شوروی سابق را هم حفظ کند. امروز نیز کشورهایی را میشناسیم که با داشتن بمب اتم، در معرض امواج ناامنی‌های مهلکند.

جمهوری اسلامی ایران استفاده از سلاح هسته‌ای و شیمیائی و نظائر آن را گناهی بزرگ و نابخشودنی میدانند. ما شعار «خاورمیانه‌ی عاری از سلاح هسته‌ای» را مطرح کرده‌ایم و به آن پایبندیم. این به معنی چشم‌پوشی از حق بهره‌برداری صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای و تولید سوخت هسته‌ای نیست. استفاده‌ی صلح‌آمیز از این انرژی، بر اساس قوانین بین‌المللی، حق همه‌ی کشورها است. همه باید بتوانند از این انرژی سالم در مصارف گوناگون حیاتی کشور و ملتشان استفاده کنند و در اعمال این حق، وابسته به دیگران نباشند. چند کشور غربی که خود دارنده‌ی سلاح هسته‌ای و مرتکب این کار غیرقانونی‌اند، مایلند توان تولید سوخت هسته‌ای را نیز در انحصار خود نگه دارند.

حرکتی مرموز در حال شکل‌گیری است تا انحصار تولید و فروش سوخت هسته‌ای را در مراکز با نام بین‌المللی ولی در واقع در پنجه‌ی چند کشور معدود غربی، تثبیت و دائمی کنند.

طنز تلخ روزگار ما آن است که دولت آمریکا که دارنده‌ی بیشترین و مرگبارترین سلاحهای هسته‌ای و دیگر سلاحهای کشتار جمعی و تنها مرتکب به کارگیری آن است، امروز میخواهد پرچم مخالفت با اشاعه‌ی هسته‌ای را به دوش بگیرد! آنها و شرکای غربی‌شان رژیم صهیونیستی غاصب را به سلاحهای هسته‌ای مجهز کرده و برای این منطقه‌ی حساس، تهدیدی بزرگ فراهم کرده‌اند؛ اما همین مجموعه‌ی فریبگر، استفاده‌ی صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای را برای کشورهای مستقل برنمیتابند و حتی با تولید سوخت هسته‌ای برای رادیوداروها و دیگر مصارف صلح‌آمیز انسانی، با هر چه در توان دارند، ستیزه‌گری میکنند. بهانه‌ی دروغین آنان، بیم از تولید سلاح هسته‌ای است. در مورد جمهوری اسلامی ایران، آنان خود میدانند که دروغ میگویند؛ اما سیاست‌ورزی، آنگاه که کمترین اثری از معنویت در آن نباشد، دروغ را هم مجاز می‌شمرد. آیا آن که در قرن بیستویکم زبان به تهدید اتمی می‌گشاید و شرم نمیکند، از دروغگوئی پرهیز و شرم خواهد کرد؟!

من تأکید میکنم که جمهوری اسلامی هرگز در پی تسلیحات هسته‌ای نیست، و نیز هرگز از حق ملت خود در استفاده‌ی صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای چشم‌پوشی نخواهد کرد. شعار ما «انرژی هسته‌ای برای همه، و سلاح هسته‌ای برای هیچکس» است. ما بر این هر دو سخن پای خواهیم فشرده و میدانیم که شکستن انحصار چند کشور غربی در تولید انرژی هسته‌ای در چهارچوب معاهده‌ی عدم اشاعه، به سود همه‌ی کشورهای مستقل و از جمله کشورهای عضو جنبش عدم تعهد است.

تجربه‌ی سه دهه ایستادگی موفقیت‌آمیز در برابر زورگوئی‌ها و فشارهای همه‌جانبه‌ی آمریکا و متحدانش، جمهوری اسلامی را به این باور قطعی رسانده است که مقاومت یک ملت متحد و دارای عزم راسخ، قادر است بر همه‌ی خصومتها و عنادها فائق آید و راه افتخارآمیز به سوی هدفهای بلند خود را بگشاید. پیشرفتهای همه‌جانبه‌ی کشور ما در دو دهه‌ی اخیر واقعیتی است که در برابر چشم همگان قرار دارد و رصدکنندگان رسمی بین‌المللی مکرراً بدان اذعان کرده‌اند؛ و این همه در شرایط تحریمها و فشارهای اقتصادی و تهاجم تبلیغاتی شبکه‌های وابسته به آمریکا و صهیونیسم اتفاق افتاده است. تحریمهایی که یاهوگویان، آن را فلج‌کننده نامیدند، نه تنها ما را فلج نکرده است و نخواهد کرد، بلکه گامهای ما را محکمتر، و همت ما را بلندتر، و اطمینان ما را به درستی تحلیلهای خود و نیز به توانائی درون‌زای ملتمان راسختر کرده است. ما یاری خداوند را در این چالشها بارها و بارها به چشم دیده‌ایم.

میهمانان گرامی!

لازم میدانم در اینجا از یک مسئله‌ی بسیار مهم سخن بگویم؛ که اگر چه مربوط به منطقه‌ی ما است، ولی ابعاد گسترده‌ی آن از این منطقه فراتر رفته و سیاستهای جهانی را در طول چندین دهه تحت تأثیر قرار داده است و آن، مسئله‌ی درآورد فلسطین است. خلاصه‌ی این ماجرا آن است که یک کشور مستقل و دارای

خواهد شد.

در اینجا مایلم پندی خیر خواهانه به سیاستمداران آمریکایی که تاکنون همواره به عنوان مدافع و پشتیبان رژیم صهیونیستی در صحنه حاضر شده‌اند، بدهم: این رژیم تاکنون برای شما در درسهای بیشمار داشته است؛ چهره‌ی شما را در میان ملت‌های منطقه، منفور و شما را در چشم آنان شریک جنایات صهیونیست‌های غاصب معرفی کرده است؛ هزینه‌های مادی و معنوی که در طول سال‌های متمادی از این رهگذر به دولت و ملت آمریکا تحمیل شده است، سرسام‌آور است؛ و احتمالاً در آینده اگر همین روش ادامه یابد، هزینه‌های شما سنگین‌تر هم خواهد شد. بی‌انگیزه به پیشنهاد جمهوری اسلامی درباره‌ی همه‌پرسی بیندیشید و با تصمیمی شجاعانه، خود را از گره ناگشودنی کنونی نجات دهید. بی‌شک مردم منطقه و همه‌ی آزاداندیشان گیتی از این اقدام استقبال خواهند کرد.

میهمانان محترم!

اکنون به سخن آغازین باز می‌گردم. شرایط گیتی حساس و جهان در حال گذار از یک پیچ تاریخی بسیار مهم است. انتظار می‌رود که نظمی نوین در حال تولد یافتن باشد. مجموعه‌ی غیرمتعهدها حدود دو سوم اعضای جامعه‌ی جهانی را در خود جای داده است و می‌تواند در شکل‌دهی آینده نقشی بزرگ ایفاء کند. تشکیل این اجلاس بزرگ در تهران نیز خود حادثه‌ای پر معنا است که باید در محاسبات به کار آید. ما اعضای این جنبش با هم‌افزایی امکانات و ظرفیتهای گسترده‌ی خود می‌توانیم برای نجات جهان از ناامنی و جنگ و سلطه‌گری، نقشی تاریخی و ماندگار بیافرینیم.

این مقصود فقط با همکاری‌های همه‌جانبه‌ی ما با یکدیگر امکان‌پذیر است. در میان ما، کشورهای بسیار ثروتمند و نیز کشورهای دارای نفوذ بین‌المللی کم نیستند. علاج مشکلات با همکاری‌های اقتصادی و رسانه‌ای و انتقال تجربه‌های پیش‌برنده و تعالی‌بخش، کاملاً امکان‌پذیر است. باید عزم‌همان را راسخ کنیم؛ به هدف‌ها وفادار بمانیم؛ از احمقانه‌ی زورگو ترسیم و به لیخنه آنان دل خوش نکنیم؛ اراده‌ی الهی و قوانین آفرینش را پشتیبان خود بدانیم؛ به شکست تجربه‌ی اردوگاه کمونیستی در دو دهه پیش، و شکست سیاست‌های به اصطلاح لیبرال دموکراسی غربی در حال حاضر - که نشانه‌های آن را در خیابان‌های کشورهای اروپائی و آمریکایی و گره‌های ناگشودنی اقتصاد این کشورها همه می‌بینند - با چشم عبرت بگیریم. و بالاخره سقوط دیکتاتورهای وابسته به آمریکا و همدست رژیم صهیونیستی در شمال آفریقا و بیداری اسلامی در کشورهای منطقه را فرصتی بزرگ بشماریم. ما می‌توانیم به ارتقاء «بهره‌وری سیاسی جنبش عدم تعهد» در مدیریت جهانی بیندیشیم؛ می‌توانیم برای تحول در این مدیریت، سندی تاریخی تهیه کنیم و ابزارهای اجرایی آن را فراهم نماییم؛ می‌توانیم حرکت به سمت همکاری‌های مؤثر اقتصادی را طراحی و الگوهای ارتباط فرهنگی میان خود را تعریف کنیم. بی‌شک تشکیل دبیرخانه‌ی فعال و پرانگیزه‌ای برای این تشکیلات، خواهد توانست به حصول این مقاصد کمکی بزرگ و پر تأثیر تقدیم کند.

متشکرم

شناسنامه‌ی روشن تاریخی به نام «فلسطین»، بر اساس یک توطئه‌ی وحشتناک غربی با سردمداری انگلیس در دهه‌ی ۴۰ قرن بیستم، از ملت آن، غصب و به زور سلاح و کشتار و فریب، به جماعتی که عمدتاً از کشورهای اروپائی مهاجرت داده شده‌اند، واگذار گردیده است. این غصب بزرگ که در آغاز با کشتارهای جمعی مردم بی‌دفاع در شهرها و روستاها و راندن مردم از خانه و کاشانه‌ی خود به کشورهای هم‌مرز همراه بود، در طول بیش از شش دهه همچنان با همین جنایتها ادامه یافته است و امروز هم ادامه دارد. این، یکی از مهمترین مسائل جامعه‌ی بشریت است. سران سیاسی و نظامی رژیم غاصب صهیونیست، در این مدت از هیچ جنایتی پرهیز نکرده‌اند؛ از کشتار مردم و ویران کردن خانه‌ها و مزارع آنان و دستگیری و شکنجه‌ی مردان و زنان و حتی کودکان آنان، تا تحقیر و توهین به کرامت این ملت و سعی در نابودی و هضم آن در معده‌ی حرامخوار رژیم صهیونیستی، و تا حمله به اردوگاه‌های آنان در خود فلسطین و در کشورهای همسایه که میلیون‌ها آواره را در خود جای میداده است. نام‌های «صبرا» و «شتیلا» و «قانا» و «دیر یاسین» و امثال اینها با خون مردم مظلوم فلسطین در تاریخ منطقه‌ی ما ثبت شده است. اکنون نیز پس از شصت و پنج سال، هنوز همچنان همین جنایتها در رفتار گران درنده‌ی صهیونیست با باقی‌ماندگان در سرزمینهای اشغالی ادامه دارد. آنها پی‌دربی جنایتهای جدیدی می‌آفرینند و منطقه را با بحران تازه‌ی روبه‌رو میکنند. کمتر روزی است که خبری از قتل و جرح و زندانی کردن جوانهایی مخابره نشود که به دفاع از وطن و کرامت خود برخاسته و به ویرانگری مزارع و خانه‌های خود اعتراض کرده‌اند. رژیم صهیونیستی که با راه انداختن جنگ‌های فاجعه‌بار و کشتار مردم و اشغال سرزمینهای عربی و سازماندهی تروریسم دولتی در منطقه و جهان، دهها سال ترور و جنگ و شرارت به راه انداخته، ملت فلسطین را که برای احقاق حق خود به پا خاسته و مبارزه میکنند، تروریست مینامد و شبکه‌ی رسانه‌های متعلق به صهیونیسم و بسیاری از رسانه‌های غربی و مزدور نیز با زیر پا گذاشتن تعهد اخلاقی و رسانه‌ای، این دروغ بزرگ را تکرار میکنند. سردمداران سیاسی مدعی حقوق بشر نیز چشم بر این همه جنایت بسته و بدون شرم و پروا، از آن رژیم فاجعه‌آفرین حمایت کرده و در نقش وکیل مدافع آن ظاهر میشوند.

سخن ما آن است که فلسطین متعلق به فلسطینی‌ها است و ادامه‌ی اشغال آن، ظلمی بزرگ، تحمل‌ناپذیر و خطری عمده برای صلح و امنیت جهانی است. همه‌ی راه‌هایی که غربیها و وابستگان آنها برای «حل مسئله‌ی فلسطین» پیشنهاد کرده و پیموده‌اند، غلط و ناموفق بوده است و در آینده نیز چنین خواهد بود. ما راه‌حلی عادلانه و کاملاً دموکراتیک را پیشنهاد کرده‌ایم؛ همه‌ی فلسطینی‌ها، چه ساکنان کنونی آن، و چه کسانی که به کشورهای دیگر رانده شده و هویت فلسطینی خود را حفظ کرده‌اند، اعم از مسلمان و مسیحی و یهودی، در یک همه‌پرسی عمومی، با نظارتی دقیق و اطمینان‌بخش شرکت کنند و ساختار نظام سیاسی این کشور را انتخاب نمایند و همه‌ی فلسطینیانی که سالها رنج آوارگی را تحمل کرده‌اند، به کشور خود باز گردند و در این همه‌پرسی و سپس تدوین قانون اساسی و انتخابات، شرکت نمایند. آنگاه صلح برقرار

نقش فعال ایران در گسترش صلح جهانی

اشاره: «اریک والبرگ»، کارشناس کانادایی الاصل مسائل خاورمیانه، آسیای مرکزی و روسیه و فارغ‌التحصیل رشته اقتصاد از دانشگاه‌های تورنتو و کمبریج است. وی از دهه ۱۹۸۰ م. تا کنون در حوزه‌ی روابط شرق-غرب قلم می‌زند. والبرگ مدت‌ها در شوروی، روسیه و ازبکستان زندگی کرده و در کارنامه‌ی کاری خود عنوان مشاور سازمان ملل، نویسنده، مترجم و خبرنگار را نیز یدک می‌کشد. وی مفسر روزنامه‌ی «الاهرام»، شبکه‌ی تلویزیونی «الجزیره»، «دیسیتینیت وویس»، «گلوبال ریسرچ»، «ترکیش ویکلی» و ... است.

گروه بین‌الملل برهان/ اریک والبرگ؛ آنچه که رسانه‌های غربی درباره‌ی تحولات خاورمیانه تبلیغ می‌کنند با واقعیت‌های موجود در منطقه تفاوتی بسیار عمیق دارد. «حسنی مبارک» که تا دیروز مهره‌ی مناسب و متحدی قابل اعتماد برای غرب به حساب می‌آمد، پس از اعتراض‌های مردمی به عنصری فاسد و ستمگر تبدیل می‌شود. این همان چیزی است که باید نام آن را منفعت‌طلبی مفرط غرب نامید که سراسر امپراتوری مغرب زمین را فرا گرفته است. پس نباید از این گزاره حیرت‌زده شد که ایران در فهرست کشورهای محور شرارت قرار گیرد، آن هم تنها به این دلیل که متهم است روزی امکان ساخت سلاح اتمی خواهد یافت و همه‌ی جهان را مورد تهدید قرار خواهد داد. کشوری که امروز روابطش نه فقط با همسایگان خود مانند افغانستان - که در کنار کمک به بازسازی آن در ساخت راه آهن جدید هرات به خلیج فارس مشارکت دارد- و پاکستان - که پروژه‌ی خط لوله‌ی صلح را برای این کشور دستور کار دارد- که با رقبای نه چندان صمیمی خود از جمله عربستان و در حال حاضر مصر نیز به سمت بهبودی نسبی است. در دو هفته‌ای که گذشت شاهد دو همایش مهم سازمان همکاری‌های اسلامی و اجلاس سران عدم تعهد بودیم که ایران در این دو اجلاس بار دیگر حضور برجسته‌ی خود در عرصه‌ی بین‌المللی را به اثبات رساند. در اجلاس هفته‌ی گذشته سازمان همکاری‌های اسلامی در مکه شاهد بودیم که «محمود احمدی‌نژاد» رئیس‌جمهور ایران در کنار پادشاه عربستان «عبدالله بن عبدالعزیز» قرار گرفته و در مذاکره‌هایی بی‌پرده درباره‌ی سوریه به طرف عربستانی خود این پیغام را منتقل کرد که اخراج سوریه از این سازمان اقدامی کاملاً بی‌منطق و بی‌پهلو است. به طور حتم رئیس‌جمهور سوریه، «بشار اسد» باید به این اجلاس دعوت می‌شد چرا که طبق اساسنامه، اخراج سوریه نقض صریح منشور سازمان همکاری‌های اسلامی بوده است. وزیر خارجه‌ی ایران «علی‌اکبر صالحی» در این اجلاس بیان داشت، تعلیق عضویت سوریه از این سازمان حرکت به سمت حل مسئله‌ی این کشور نخواهد بود بلکه اقدامی در جهت حذف صورت مسئله است.

ایران برای اینکه اجلاس سازمان همکاری‌های اسلامی را تحریم کند یا اینکه میزبان این نشست را به دلیل حمایت از سرکوب بی‌رحمانه‌ی قیام مردم در بحرین محکوم کند، دلایل مختلفی داشت. در عوض مقام‌های ایران اجلاس مکه را فرصتی دانستند تا با حضور در آن ضمن بهبود روابط با کشورهای بلوک ایالات متحده، عربستان و کشورهای حاشیه‌ی خلیج فارس و تضمین حضور آنان در اجلاس اخیر جنبش عدم تعهد در تهران، راهی برای پایان خون‌ریزی‌ها در سوریه بیابند. علی‌اکبر صالحی در اجلاس مکه ابراز داشت تمامی کشورها به ویژه کشورهای سازمان همکاری‌های اسلامی باید دست در دست هم دهند تا مسئله‌ی جاری سوریه از مسیری حل‌وفصل شود که صلح، ثبات و امنیت در منطقه تأمین گردد.

برای احمدی‌نژاد چه جایی بهتر از شهر مکه که ماه رمضان خود را در آنجا به پایان برد. در این سفر حتی پادشاه عربستان در ابتکاری اعلام کرد هدیه‌ای برای جهان تشیع و ایرانیان دارد که همانا دایر کردن مرکز گفت‌وگوی شیعه و سنی در عربستان است. اقدام دستگاه سیاست خارجی ایران نقطه‌ی روشن دیگری را نیز در پی داشت؛ «محمد مرسی» رئیس‌جمهور مصر اعلام کرد به جای معاونش «محمود مکی»، شخصاً در اجلاس جنبش عدم تعهد در تهران حضور خواهد یافت تا اولین دیدار یک رهبر مصری (و یا یک مقام بلند پایه از این کشور) بعد از انقلاب سال ۱۹۷۹ م. ایران و بعد از تنش در روابط دو کشور به دنبال امضای توافق‌نامه‌ی صلح مصر و اسرائیل در سال ۱۹۸۰ م.، به وقوع پیوندد.

شائبه‌های این سفر به آنجا مربوط می‌شود که مصر خود را به عنوان پیشرو تحولاتی می‌داند که خود آن را بهار عربی و تهران آن را بیداری اسلامی می‌نامد. در واقع سقوط «زین‌العابدین بن علی» در تونس و حسنی مبارک در مصر از سوی ایران ادامه‌ی حرکت انقلابی سال ۱۹۷۹ م. تعبیر شده است که به دنبال آن شاه از این کشور بیرون رانده شد.

در این میان رسانه‌های غربی با اینکه تشابهات در هر دو برهه‌ی تاریخی عیان به نظر می‌رسید باز هم این قیاس را منکر شدند. رهبران هر دو عصر در ویژگی‌هایی نظیر فساد حکومتی، گرایش‌های سکولار و بازی در جبهه‌ی ایالات متحده دارای اشتراک بودند.

در عوض این رسانه‌ها همه تلاش خود را به کار بستند تا میان حرکت جوانان مصری در سال ۲۰۱۱ م. در قاهره که از راه شبکه‌ی اجتماعی «فیس بوک» گرد هم آمده بودند و حرکت‌های اعتراضی سال ۲۰۰۹ م. که به دنبال انتخابات ریاست جمهوری ایران در تهران به وقوع پیوست، نسبتی مستقیم برقرار کرده و این گونه وانمود کنند که ذات اسلامی حرکت مردم در انقلاب

نگاهی به عملکرد ایران در عرصه‌ی جهانی نشان از عزم و قصد این کشور برای فراگیر کردن صلح و دوستی دارد. نوع مواجهه‌ی ایران با اجلاس مکه و روابطش با عربستان، مصر و سایر کشورها و البته میزبانی موفقیت‌آمیز اجلاس عدم تعهدها و نقش این کشور در معادلات منطقه‌ای و جهانی از مصادیق این ادعاست.

۱۹۷۹م. ایران و ۲۰۱۱م. مصر امری زودگذر بوده و این شبکه‌های اجتماعی فیس بوک بوده که صدای واقعی مردم را منعکس کرده است. روی کار آمدن اسلام‌گرایان پس ماه‌های پر تلاطم انقلاب ۲۰۱۱م. در مصر و آرامش درونی امروز ایران ماهیت و جوهره‌ی واقعی انقلاب‌های دو کشور را به خوبی آشکار می‌کند.

مرسی اولین دیدار خارجی خود را بازدید از مهم‌ترین همسایه‌ی خود یعنی عربستان سعودی قرار داد تا ضمن این دیدار، حج عمره‌ی خود را نیز به جا آورده باشد. دومین دیدار مهم او از فلسطین و رفتن به منطقه‌ی غزه و گرفتن عکسی به یادگار در کنار نخست‌وزیر فلسطین «اسماعیل هنیه» بود. مرسی پس از برکناری ژنرال‌های رده بالای طرفدار ایالات متحده در مصر سفر خود را در هفته‌ای که گذشت به مکه برای شرکت در اجلاس سازمان همکاری‌های اسلامی انجام داد تا پس از این دیدار به پکن رفته و بعد از دیدار با مقام‌های چینی، راهی تهران شود.

تردید نیست که ایالات متحده در نهایت چهره‌ی جدید مصر را خواهد دید با این تفاوت آشکار که مصر این روزگار دیگر کشوری نیست که ۴۰ سال وفاداری خود را به واشنگتن ثابت کرد. از این رو است که ناظران بی‌طرفی که اجلاس مکه را دنبال کردند از مواضع مصر در قبال مسئله‌ی سوریه که فاصله‌ی زیادی با سیاست‌های خاورمیانه‌ای ایالات متحده داشت دچار حیرت نشدند. این درست است که مرسی در این اجلاس اظهار داشت «زمان آن فرا رسیده است تا رژیم سوریه ترک قدرت کند» اما مشخصاً هرگونه دخالت خارجی در سوریه را رد و بر ایجاد یک گروه تماس مشترک شامل عربستان، ایران، ترکیه و مصر برای ایجاد تغییرات مسالمت‌آمیز در این کشور تأکید کرد.

مرسی و اخوان المسلمین مصر با وجود فشارهایی که سال‌ها بر اخوان المسلمین سوریه از سوی دولت مرکزی وارد شده و با وجود اینکه این گروه در سوریه در حال حاضر در خط مقدم شورش‌های مسلحانه برضد رژیم بشار اسد قرار دارد در موضعی همگرایانه با ایران و روسیه بر این اعتقاد استوار است که راه‌حل مسئله‌ی سوریه در ایجاد آتش بس و راه‌حلی مسالمت‌آمیز خواهد بود. این موضع مرسی و اخوان مصر برخاسته از اعتقادی است که این گروه سالیان سال در استفاده نکردن از خشونت بر آن پای‌بند بوده و در انقلاب مصر نیز این نکته به خوبی خود را نمایان ساخت. اخوان مصر با الجزایر، افغانستان و حتی سوریه متفاوت است.

این گروه که اکنون حکومت را در قاهره در اختیار دارد در حال حرکتی رو به پیشرفت و همراه با بلوغی است که دموکراسی پایدار را برای مصر به ارمغان می‌آورد و حاصل این رویکرد بیان مواضع اصولی رئیس‌جمهور این کشور به نمایندگی از مردم خود در اجلاس مکه است. حتی پیشنهاد ۲ میلیارد دلاری قطر برای افزایش ذخایر خارجی مصر نیز راهی برای غلبه بر ذهن مرسی و تغییر مواضع وی نمی‌یابد.

«رامین مهمان‌پرست» سخن‌گوی وزارت خارجه‌ی ایران با حمایت از پیشنهاد مرسی برای ایجاد یک جبهه‌ی واحد اسلامی به منظور حل مسئله‌ی سوریه می‌گوید:

«سوریه به نقطه‌ی رویارویی تمام‌عیار قدرت‌ها و جنبش مقاومت اسلامی بدل شده است.» اگر عربستان، ترکیه و ایران به همراه مصر به عنوان یک کنشگر فعال زمینه‌های را برای گرد هم آمدن نیروهای دولت مرکزی و اپوزیسیون سوریه فراهم آورند راه برون رفت از بحران هموار شده و بارقه‌های امید برای حل‌وفصل بحران بیش از گذشته رخ خواهد نمود. سازمان همکاری‌های اسلامی که با ۵۷ عضو در سال ۱۹۶۹م. به نمایندگی از ۲ میلیارد مسلمان در سراسر جهان تأسیس شد همواره شعار خود را ترویج همبستگی در میان اعضا و حفظ صلح و امنیت قرار داده است. در این میان مصر و ایران اجلاس مکه را صرفاً محملی برای بیان مواضع و اهداف خود قرار دادند. بهبود روابط ایران و مصر به دلیل قربانیت رژیم مبارک به آمریکا و اسرائیل سال‌هاست که به تأخیر افتاده است. سال گذشته بود که برای اولین بار پس از انقلاب مصر و قبل از روی کار آمدن حزب «آزادی و عدالت» وابسته به اخوان المسلمین، یک ناو جنگی ایران از کانال سوئز عبور کرد. در زمان مبارک هم اقدام‌های بسیاری از سوی دو طرف صورت گرفت تا عادی سازی روابط از راه افزایش مبادلات تجاری و برقراری خط هوایی مشترک میان دو کشور صورت گیرد. شاید بتوان گفت در حال حاضر تنها چند ماه تا برقراری کامل روابط دیپلماتیک میان دو کشور فاصله است.

کنفرانس‌ها می‌آیند و می‌روند اما همواره این نتایج آزمون‌هاست که برای کشورها باقی می‌ماند. نقاط روشن‌شانزدهمین اجلاس عدم تعهد روزنامه‌ی «واشنگتن پست» را بر آن می‌دارد تا با به کارگیری عبارت خصمانه‌ی «عیاشی بیهوده» ناراحتی خود را از برگزاری همایشی که قرار است از ۲۶ تا ۳۱ اوت در تهران و با حضور ۱۲۰ کشور از جمله ۴۰ تن از رهبران کشورهای عضو و با حضور یک مهمان افتخاری به نام محمد مرسی به عنوان رئیس‌جمهور تازه منتخب کشور مصر برگزار شود ابراز کند.

اجلاس قبلی جنبش عدم تعهد با میزبانی مصر در سال ۲۰۰۹م. برگزار شد که بر اساس پروتکل رئیس‌جمهور مصر تا اجلاس بعدی مسئول فعالیت‌های جنبش عدم تعهد خواهد بود که این یعنی در سال اول، حسنی مبارک، در سال دوم، ژنرال محمد طنطاوی

و از یکم جولای ۲۰۱۲م. محمد مرسی به عنوان رئیس این جنبش هدایت امور را در اختیار داشتند. (مصر آخرین بار در سال ۱۹۶۴م. میزبان اجلاس جنبش عدم تعهد بود که جمال عبدالناصر از سال ۱۹۶۴ تا ۱۹۷۰م. ریاست این جنبش را بر عهده داشت.) این جنبش نخستین بار در سال ۱۹۶۱م. در «بلگراد» و توسط رئیس‌جمهور یوگسلاوی «یوسیپ بروز تیتو» نخست‌وزیر هند «جواهر لعل نهرو» رئیس‌جمهور مصر «جمال عبدالناصر» نخستین رئیس‌جمهور غنا «کومانه نکرومه» و رئیس‌جمهور اندونزی «سوکارنو» تأسیس شد که آرمان‌هایی همچون جنبش آزادی ملی در کنار مقابله با سلطه‌ی امپریالیسم را در سر می‌پروراند و به دنبال ایجاد گفتگمانی واسط میان دو بلوک شرق و غرب بود.

اصول موضوعه‌ی این جنبش همانند سازمان همکاری‌های اسلامی ایجاد همبستگی و اجرای رویه‌های صلح‌آمیز برای حل مناقشه‌های بین‌المللی است و از آن جا که به عنوان وزنه‌ی متعادل کننده‌ی قدرت‌های بزرگ ایفای نقش کرده همواره از مشارکت در قرار دادها و پیمان‌های نظامی اجتناب کرده است و این در حالی است که سازمان همکاری‌های اسلامی توسط عربستان و با بودجه‌ی این کشور و به منظور برقراری موازنه با اردوگاه شرق و کمونیسم و به عنوان پایگاهی در بلوک غرب تأسیس شد.

با فروپاشی شوروی هم جنبش عدم تعهد نفوذ خود را در مسائل جهانی از دست داد و هم سازمان همکاری‌های اسلامی نتوانست فاصله‌ی خود را از سیاست‌های ایالات متحده حفظ کند. (اخراج سوریه از این سازمان گواهی بر این مدعاست.) با این حال جنبش عدم تعهد نزدیک به دو سوم از اعضای سازمان ملل متحد و ۵۵ درصد از جمعیت جهان را شامل می‌شود. در هفتمین اجلاس این جنبش که در سال ۱۹۸۳م. در دهلی‌نو برگزار شد، جنبش عدم تعهد خود را بزرگ‌ترین جنبش صلح تاریخ نامید و تأکید مضاعفی بر مسئله‌ی خلع سلاح جهانی داشت.

بعد از پایان جنگ سرد این جنبش تلاش زیادی از خود نشان داد تا بتواند بلوک‌های جدیدی از قدرت را مانند برزیل، روسیه، هند و چین شکل دهد و در مقابل تنها بر قدرت باقی مانده از دوره‌ی جنگ سرد یعنی ایالات متحده قد علم کند اما نه آن گونه که در گذشته با اهداف ضد استعماری به اقدام‌های خود سامان می‌داد بلکه تنها با هدف افزایش قدرت نفوذ در برنامه‌های مورد نظر؛ از سوی دیگر برزیل هرگز عضو جنبش عدم تعهد نبوده است. در طول دهه‌ی ۱۹۷۰م. و اوایل ۱۹۸۰م. جنبش عدم تعهد کمپینی را ایجاد کرد که هدف گذاری آن بر مبنای بازسازی روابط تجاری بین کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه و نیز ایجاد نظم نوین در اقتصاد جهانی و باز خوردهای فرهنگی آن و باز تولید نوعی نظم نوین در فضای اطلاعات و ارتباطات جهانی قرار گرفت. این جنبش نوعاً متعهد به توسعه‌ی پایدار، دست‌یابی به اهداف هزاره‌ی جدید، ایجاد بستری جهانی برای تصمیم‌سازی‌های دموکراتیک در عرصه‌ی امور مالی، کاهش بار بدهی‌های کشورهای فقیر، تجارت عادلانه و افزایش کمک‌های خارجی است.

با میزبانی این اجلاس از سوی ایران و به دست گرفتن مسئولیت رهبری این جنبش، جان تازه‌ای در کالبد مهم‌ترین سازمان بین‌المللی ضدامپریالیستی دمیده شده و این در شرایطی است که سازمان ملل متحد، سازمان همکاری‌های اسلامی و اتحادیه‌ی عرب، کم و بیش در راستای دستور کار ایالات متحده برای خاورمیانه حرکت می‌کنند. نشست سران جنبش عدم تعهد به طور سنتی هر چند سال یک‌بار برگزار شده است که ۳ نشست آخر آن ۲ نشست به میزبانی ۲ کشور اسلامی مالزی (۲۰۰۳م.) و مصر (۲۰۰۹م.) برگزار شد و کنفرانس دیگر در سال ۲۰۰۶م. در کوبا برگزار شد.

جنبش عدم تعهد از نقطه نظر حفظ کنترل اوضاع در دوره‌ای که مصر ریاست آن را برعهده داشت دوره‌ی پرفروغی را پشت سر گذاشت اما یک پارچگی کشورهای اسلامی در جنبش عدم تعهد نشانگر این واقعیت است که دنیای اسلام مسیر همواری برای همبستگی میان کشورهای جهان سوم ایجاد کرده است؛ کاری که زمانی اردوگاه شرق به دنبال انجام آن بود. از دیگر سو کشور چین قرار دارد که با تبدیل شدن به یک قدرت اقتصادی سطح رفاه بسیار بالایی برای مردم خود ایجاد کرده است. روسیه نیز خود را به اتحادیه‌ی اروپا پیوند می‌زند و در این میان جهان اسلام است که با توجه به نیروی خود قادر خواهد بود تا برابری و عدالت اجتماعی را محقق سازد.

بی‌تردید قطع‌نامه‌ی پایانی جنبش عدم تعهد تأکیدی خواهد بود بر پیشنهاد «محمد مرسی» درباره‌ی مسئله‌ی سوریه، حق دست‌یابی ایران به انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای، محکومیت ساخت و نگهداری سلاح‌های هسته‌ای از سوی اسرائیل و ادامه‌ی اشغال سرزمین‌های فلسطینی و نیز محکومیت غرب به دلیل اعمال استانداردهای دوگانه در مبارزه با تروریسم و به کارگیری زور در روابط خارجی. این قطع‌نامه همچنین می‌تواند نقد عملکرد گذشته‌ی غرب را در خود جای دهد، اقدام‌هایی نظیر حمله و اشغال عراق توسط ایالات متحده، ادعای جنگ برضد تروریسم، تلاش برای ایجاد وقفه در برنامه‌ی هسته‌ای ایران و سایر اقدام‌های تقبیح شده مانند نقض حقوق انسانی و تلاش برای ایجاد محدودیت و موانع بر سر راه حاکمیت کشورهای کوچک دنیا که امروزه از سوی غرب پیگیری می‌شود.

اریک والبرگ؛ تحلیلگر برجسته‌ی روزنامه‌ی الاهرام مصر

مقابله با نظام دو قطبی؛ پیروزی ماندگار جنبش

نگاهی به علل ناآشکار شکل‌گیری جنبش عدم تعهد

جنگ جهانی دوم و قطب‌بندی دنیا زیر سایه‌ی ابرقدرت‌ها، گزاره‌ای را به برخی کشورها یادآوری کرد که بر اساس آن باید برای جلوگیری از فجایع گذشته‌ی تاریخی که قدرت‌های بزرگ بر سر سایر کشورها و ملت‌ها آورده‌اند، هر چه سریع‌تر فکری کرد. مهم‌ترین علل پنهانی که در شکل‌گیری جنبش به آن توجه نشده یا کمتر توجه شده به قرار زیر می‌باشد:

۱. استقلال بسیاری از کشورها از یوغ استعمارگران: در دوران پس از جنگ جهانی دوم موج جهانی استقلال، بسیاری از کشورها را فرا گرفت. کشورهایی که سال‌ها زیر ستم کشورهای استعماری قرار داشتند با به دست آوردن استقلال، می‌خواستند حس مستقل بودن و آزاد بودن را فارغ از دو قطب شرق و غرب تجربه نمایند. به همین علت جنبش عدم تعهد به مأمونی برای آمال و آرزوهای آنان بدل شد.
۲. رفتار و عملکرد برخی قدرت‌های بزرگ: نفی سلطه‌گری و سلطه‌پذیری از جمله مهم‌ترین اهداف تشکیل جنبش عدم تعهد می‌باشد. این در حالی است که در دوران شکل‌گیری جنبش، قدرت‌های بزرگ همچنان از رویه‌ی سابق خود مبنی بر سلطه‌گری استفاده می‌نمودند.
۳. اراده‌ی رهبران با اراده‌ی برخی کشورها: بنیان‌گذاران جنبش عدم تعهد با فهم و درک ضرورت‌های زمانه گام برداشتند و برای جلوگیری از تکرار فجایع استعماری و استثمارری سابق به فکر ایجاد جنبشی به دور از صفت‌بندی‌های سیاسی دوران خود افتادند.
۴. میل به روابط اقتصادی میان کشورهای در حال توسعه و نبود وابستگی اقتصادی به قدرت‌ها: هم‌زمان با شکل‌گیری جنبش عدم تعهد، در زمینه‌ی علل عقب‌ماندگی کشورهای جهان سوم، در اوایل دهه‌ی ۱۹۶۰م، نظریه‌هایی تحت عنوان «نظریه‌ی وابستگی» نیز در حال شکل‌گیری بود. از گزاره‌های اصلی نظریه‌ی وابستگی که از جمله علل شکل‌گیری و یا تثبیت اهداف جنبش نیز محسوب می‌شود این است که، وابستگی و توسعه‌یافتگی دو امر متضاد هستند که با وجود یکی، دیگری امکان‌پذیر نیست. به عبارتی کشورهای جهان سوم برای توسعه نیازمند قطع کامل وابستگی‌شان به کشورهای توسعه یافته هستند.

نقش و عملکرد جنبش عدم تعهد در بحران جنگ ایران و عراق

در حالی که عراق سال‌ها پیش‌تر از ایران عضو از جنبش عدم تعهد بوده است، با وقوع انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ه.ش و به دنبال آن، خارج شدن ایران از پیمان‌های غربی‌ای که در آن‌ها عضویت داشت از جمله پیمان سنتو، ایران بر یکی از مسائلی که همواره مانع از ورودش به عضویت جنبش می‌شد غلبه نمود و عضو از این سازمان شد. عضویت ایران ابتدا در نشست دفتر هماهنگی جنبش عدم تعهد در کلمبو به تصویب اولیه رسید و سپس در کنفرانس ششم در هاوانا پایتخت کوبا در سال ۱۹۷۹م. به عنوان هشتادوهمین عضو به تصویب نهایی رسید. بنابراین هنگام حمله‌ی عراق به ایران هر دو کشور عضو این جنبش بوده‌اند و انتظار از جنبش این بود که تمامی توان خود را برای خاموش شدن شعله‌های جنگ به کار گیرد. اما برخی از مسائل مانع از به ثمر نشستن تلاش‌های این نهاد شد. مهم‌ترین این مسائل به قرار زیر می‌باشد:

الف) ساختار نظام بین‌الملل؛

ساختار دو قطبی نظام بین‌الملل الزاماً شرایطی را بر جنبش تحمیل نمود که مانع از عملکرد صحیح این جنبش در جنگ ایران و عراق شد. دورانی که ابرقدرت‌ها تعیین کننده بودند دشواری‌های مسیر رسیدن به صلح و پیشرفت برای کشورهای جنبش سخت‌تر از همیشه بوده است؛ بنابراین تنها میل و اراده‌ی اعضای جنبش برای خواباندن آتش جنگ کافی نبود.

ب) منافع ابرقدرت‌ها؛

ابرقدرت‌ها به ویژه ایالات متحده، آشکارا و تلویحاً نگرانی خود را از پیروز شدن یک طرف جنگ اعلام کرده بودند. بنابراین منافع آن‌ها اقتضا می‌کرد که جنگ تا زمان ضعیف شدن ایران و عراق ادامه پیدا کند. به همین علت با سنگ اندازی‌های بسیار سعی در بی نتیجه کردن اقدام‌های نهاد‌های مختلف بین‌المللی از جمله جنبش عدم تعهد داشتند. از طرفی برای ابرقدرت‌ها بسیار گران تمام می‌شد که نهادی که در آن عضو نیستند این بحران بین‌المللی را مدیریت کند.

ج) سنگ اندازی برخی اعضای جنبش؛

برخی اعضای جنبش عدم تعهد به ویژه کشورهای طرفدار عراق با سنگ اندازی‌های متوالی در

جنبش عدم تعهد که در دوران جنگ سرد شکل گرفت، در طول تاریخ شصت ساله‌ی خود سعی نموده است، علی‌رغم تمام مشکلات موجود، نظیر سنگ‌اندازی و ایجاد مشکل از سوی قدرت‌های بزرگ، در حل و فصل بحران‌های بین‌المللی نقشی مؤثر ایفا نماید.

یکی از مهم‌ترین پیروزی‌های جنبش، همانا شکل‌گیری آن در دوران دوقطبی نظام جهانی است. زمانی که ابرقدرت‌ها جهان را بین خود تقسیم نمودند کمتر کسی فکر می‌کرد که نهادی به دور از قطب‌بندی‌ها به دنبال مبارزه با سلطه و استعمار شکل بگیرد. شکستن هیمنه‌ی قدرت و زورگویی ابرقدرت‌ها بی‌شک موفقیتی بود که تا کنون ادامه دارد.

متجاوز اعلام شدن عراق در نشست‌های مختلف این جنبش، مانع از برقراری صلح و آتش بس میان ایران و عراق می‌شدند. بدین ترتیب با دورافتادن جنبش از آرمان‌های بنیان‌گذاران و اصول و اهداف جنبش مانند احترام به حاکمیت کشورها، اعضای جنبش از اتخاذ موضع‌گیری شفاف در قبال جنگ ایران و عراق باز ماندند.

د) سنگ اندازی‌های عراق؛

مخالفت‌های عراق که در سال‌های اول جنگ در موضع برتری قرار داشت، کار کمیته حسن نیت که تمایل باطنی اعضای جنبش عدم تعهد برای فیصله یافتن جنگ نشان می‌داد را بی‌نتیجه گذاشت و سبب ساز طولانی شدن جنگ و دشوار شدن مسیر دست‌یابی به صلح شد. بعدها نیز قطع‌نامه‌های جنبش عمدتاً به علت نداشتن صراحت لازم در محکومیت عراق به عنوان متجاوز، نه تنها از سوی ایران با استقبال مواجه نشد بلکه نسبت به حسن نیت کمیته تردیدهایی نیز به وجود آمد.

ه) طولانی شدن زمان جنگ.

با طولانی شدن زمان جنگ و پیش آمدن سایر مسائل مهم بین‌المللی و همچنین تغییر کشورهایی که ریاست جنبش را بر عهده داشتند، مانعی دیگر بر تلاش‌های جنبش عدم تعهد در رسیدن به راه حلی عادلانه برای رسیدن به صلح بین دو کشور بود. با تمام موانعی که ذکر شد جنبش عدم تعهد اقدام‌هایی را بر حل و فصل جنگ میان ایران و عراق انجام داد.

خلاصه‌ی مهم‌ترین این اقدام‌ها عبارت‌اند از:

الف) قرار دادن جنگ ایران و عراق در محور اصلی موضوعات مورد بحث کنفرانس‌های مختلف (به ویژه در کمیته‌ی سیاسی) جنبش در دوران جنگ؛

ب) خواست و تمایل برخی سیاست‌مداران آزاداندیش جنبش از جمله «پندیرا گاندی» برای ایجاد صلح میان ایران و عراق؛

ج) محکوم کردن هر نوع جنگ و تأکید بر اصول جنبش عدم تعهد مبنی بر تجاوز نکردن، به کار نبرد زور، حفظ تمامیت ارضی کشورهای عضو؛

د) رایزنی‌های گسترده‌ی کمیته‌ی حسن نیت جنبش برای توقف جنگ؛

ه) مساعی جنبش عدم تعهد از راه برخی دولت‌مردان (به ویژه وزرای امور خارجه) کشورهای عضو جهت کمک به اجرای اصول و آرمان‌های اولیه‌ی جنبش؛

و) با خواست ایران و سوریه، سران جنبش عدم تعهد با تغییر محل کنفرانس هفتم سران از بغداد به دهلی نو موافقت نمودند؛

ز) محکومیت ساقط کردن هواپیمای مسافربری ایران در تیر ماه ۱۳۶۷ ه.ش. و حمایت از اجرای قطع‌نامه‌ی ۵۹۸.

در برابر تمامی این اقدام‌ها (البته ناقص) که جنبش در قبال جنگ تحمیلی‌ای که عراق برضد ایران آغاز نموده بود، انجام داد، جمهوری اسلامی ایران همواره خواستار موضع روشن و قطعی در برابر این تجاوز و محکوم کردن متجاوز و تعلیق عضویت عراق به عنوان کشوری متجاوز را خواستار بود.

در این راستا، «علی‌اکبر ولایتی»، وزیر امور خارجه‌ی وقت ایران، در اجلاس دفتر هماهنگی غیر متعهدها در دهلی نو (شانزدهم تا نوزدهم آوریل ۱۹۸۶ م.) اظهار داشته بود: «سال پس از تجاوز رژیم بعث عراق به قلمرو جمهوری اسلامی ایران، نهضت عدم تعهد هنوز نتوانسته است موضع صحیح و عادلانه‌ای در قبال این تجاوز اتخاذ نماید. برای مردم ایران عجیب نبود که سازمان ملل متحد با نفوذی که کشورهای قدرتمند در آن دارند، دست به موضع‌گیری یک‌طرفه و کاملاً غیرمنطقی و غیرعادلانه بزند ولی در مورد نهضت عدم تعهد انتظارات به نحو دیگری بود.» [۱]

با وجود مسائل ذکر شده از جنبش عدم تعهد با داشتن پتانسیل‌های فراوان انتظار می‌رفت که اقدام‌های جدی‌تری برای ترک عادلانه‌ی محاصره میان طرفین انجام دهد.

عملکرد جنبش در دوران نظام دوقطبی و پتانسیل‌های جنبش عدم تعهد در دوران پس از جنگ سرد

پنج‌شش‌ساله که بر ۵ اصل مسالمت‌آمیز تأکید دارد مینا و سنگ محک واقعی تشکیل و حیات جنبش عدم تعهد بوده است. حال سؤال این است که آیا جنبش عدم تعهد در دست‌یابی به اهداف و اصول خود موفق بوده است؟ در پاسخ باید گفت، مفاهیم موفقیت و شکست جزو مفاهیم نسبی هستند و در شرایط و مقتضیات مختلف و در رابطه با سایر مفاهیم سنجیده می‌شوند. شکست یک سازمان به طور عام با توجه به اهدافی که عملاً امکان دست‌یابی به آن وجود دارد باید ارزیابی

شود و نه اهدافی که به صورتی آرمانی در نظر گرفته می‌شوند. [۲]

واقعیت این است که محاسبه‌ی شکست‌ها و عملکرد ضعیف جنبش عدم تعهد از محاسبه‌ی پیروزی‌های آن آسان‌تر می‌باشد. اینکه جنبش مانع از شکل‌گیری چند بحران در جهان شد کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد و در تاریخ به عنوان بخشی از پیروزی‌های جنبش کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد. اما یکی از مهم‌ترین پیروزی‌های جنبش، همانا شکل‌گیری آن در دوران دوقطبی نظام جهانی است.

زمانی که ابرقدرت‌ها جهان را بین خود تقسیم نمودند کمتر کسی فکر می‌کرد که نهادی به دور از قطب‌بندی‌ها به دنبال مبارزه با سلطه و استعمار شکل بگیرد. شکستن هیمنه‌ی قدرت و زورگویی ابرقدرت‌ها بی‌شک موفقیتی بود که تا کنون ادامه دارد. درست است که جنبش عدم تعهد به تمامی اصول و اهداف خود در نظام جهانی دست پیدا نکرد اما باید این را هم در نظر داشت که این جنبش در بسیاری از اقدام‌های خود در مواجهه با بحران‌های بین‌المللی با سنگ‌اندازی قدرت‌های بزرگ مواجه بود.

به اجمال علل ناکامی جنبش در دوران نظام دوقطبی عبارت بودند از:

- سنگ‌اندازی و ایجاد مشکل از سوی قدرت‌های بزرگ در ایجاد وحدت کامل میان اعضا؛

- بی‌عدالتی در نهاد‌های سیاسی و اقتصادی مهم بین‌المللی؛

- نبود اعتماد به نفس اعضای عمده‌ی جنبش؛

- ترکیب ناهمگون کشورهای عضو؛

- حس ناسیونالیستی اعضا؛

- اختلاف و تشتت آرا در مسائل مهم میان اعضای جنبش؛

- نبود درک صحیح اعضا از توانمندی‌های سیاسی - اقتصادی جنبش و برداشتن گام عملی در بهره‌برداری از آن.

با فروپاشی بلوک شرق و از بین رفتن نظام دوقطبی، به باور برخی، جنبش که تنها برای عدم تعهد به دوقطب شکل گرفته بود فلسفه‌ی وجودی خود را از دست داده و دیگر محلی از اعراب نداشت و باید از بین می‌رفت. در مقابل نیز بسیاری معتقد بودند که جنبش عدم تعهد باید با قدرت بیشتری جهت وحدت کشورهای عضو و عمدتاً جهان سوم گام بردارد.

اما پس از جنگ سرد و نبود رقیبی قدرتمند در برابر غرب و به خصوص آمریکا، امروز این جنبش در حوزه‌ی سیاسی این توانایی را دارد که با اتخاذ مواضع مستقل و با قدرت از حقوق اعضای خویش حمایت نماید. در حوزه‌ی اقتصادی نیز به قدری پتانسیل‌های اعضای جنبش بالاست که اگر بهینه از آن‌ها بهره‌برداری شود بدون تردید در آینده‌ی اقتصاد جهان می‌تواند در دست این سازمان قرار گیرد.

کوتاه سخن، اینکه جنبش در نظام دوقطبی توانست نهادی شود که بر خلاف میل و خواست ابرقدرت‌ها شکل گرفت و امروز نزدیک به ۱۲۰ عضو دارد، موفقیت اصلی و پیروزی ماندگار جنبش است. جنبش عدم تعهد به عنوان یک تشکل سیاسی - اقتصادی بزرگ که بعد از سازمان ملل بزرگ‌ترین تشکل سیاسی بین دولتی بین‌المللی محسوب می‌شود و از نظر تعداد اعضا، قریب به دو سوم اعضای سازمان ملل و جامعه‌ی بین‌المللی را تشکیل می‌دهد. این موضوع نشان می‌دهد که جنبش چه قدرتی در پیاده‌سازی میل و اراده‌ی خود دارد. نمونه‌ای از این اراده در صدور بیانیه‌ی حمایت از برنامه‌ی صلح‌آمیز هسته‌ای بود که از سوی وزرای ۱۱۸ کشور صادر گردید.

پی‌نوشت‌ها:

[۱] مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ، (۱۳۷۸)، در تارک عملیات سرنوشت‌ساز، تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ، ص ۶۱۲
[۲] صراف یزدی، غلامرضا و محسن صبری، (۱۳۹۱)، سازمان‌های بین‌المللی و نظریه‌های روابط بین‌الملل، تهران: انتشارات قومس، صص ۱۴۴-۱۴۳.

تعهد به «عدم تعهد» یا عدم تعهد به «تعهد»

گروه بین‌الملل برهان/ مهدی مطهرنیا؛ جنبش عدم تعهد، یکی از نام‌آورترین جنبش‌های نیمه‌ی دوم قرن بیستم میلادی و پیامد دوقطبی شدن جهان پس از جنگ‌های جهانی اول و دوم است. بافت متن یا (texture) این جنبش را باید در جنگ سرد باز یافت و در اوج بافت موضوعی یا (co-text) «اراده‌ی معطوف به حفظ استقلال» رهبران بزرگ مؤسس آن در دوره‌ی تقابل سرد دو قطب قدرت شرق و غرب باز یافت. بافت موقعیتی یا آنچه (context of situation)، متن خوانده می‌شود نیز شاخص سوم گفتمانی تولد این جنبش است.

بافت موقعیتی و جغرافیای زمانی این تولد در ۱۹۶۱ م. و توسط رهبران بزرگی صورت می‌پذیرد که در آن زمان دارای شخصیت تعریف شده‌ی برجسته، مستقل و دارای جایگاه سیاسی مورد احترام بین‌المللی هستند. ترسیم چنین متنی در بافت متنی جنگ سرد و در جغرافیای مکانی و زمانی ویژه و نگارش آن، توسط رهبرانی نام‌آور چون «تیتو، جمال عبدالناصر، جواهر لعل نهرو، احمد سوکارنو و قوام نکرومه»؛ هنوز هم سایه‌ی خود را بر گستره‌ی پرپهنا، اما کم ژرفای جنبش عدم تعهد گسترانیده است.

معیارهای عضویت در جنبش که در نشست مقدماتی قاهره در سال ۱۹۶۱ م. قبل از اجلاس سران در بلگراد مشخص گردید، مؤید آن بود که جنبش قصد ندارد یک نقش انفعالی در عرصه‌ی بین‌المللی ایفا نماید و به دنبال اتخاذ موضعی مستقل برای انعکاس منافع کشورهای عضو می‌باشد. بنابراین اهداف اولیه‌ی جنبش عدم تعهد بر اصول زیر استوار گردید:

«حمایت از حق تعیین سرنوشت، حاکمیت و استقلال ملی و یک‌پارچگی سرزمینی کشورها، مخالفت با آپارتاید، الحاق نشدن به پیمان‌های نظامی چندجانبه و استقلال کشورهای عضو از قدرت‌های بزرگ و نفوذ در بلوک‌بندی‌های سیاسی، مبارزه برضد امپریالیسم در تمامی اشکال و ظهور، مبارزه برضد استعمار، استعمار جدید، نژادپرستی، اشغال و تسلط خارجی، خلع سلاح، دخالت نکردن در امور داخلی کشورها و همزیستی مسالمت‌آمیز میان ملت‌ها، رد استفاده از تهدید به زور در روابط بین‌الملل، تقویت سازمان ملل، دموکراتیزه نمودن روابط بین‌الملل، توسعه‌ی اقتصادی اجتماعی و بازسازی سیستم اقتصادی بین‌المللی و همچنین همکاری بین‌المللی در موقعیت برابر.»

اگرچه با فروپاشی شوروی و نظام دوقطبی حاکم بر روابط بین‌الملل در نیمه‌ی دوم قرن بیستم، منطق ادامه‌ی جنبش با چالشی درونی روبه‌رو شد؛ ولی هدف‌گذاری‌های بیان شده در دستور بالا و متن موجود نظام بین‌الملل که برتابشگر ادامه‌ی موضوع هدف‌گذاری‌های جنبش بود، منطق استمرار آن را در موقعیت جدید، توجیه پذیر نمود. در خلال قریب به گذشت ۵۰ سال از تشکیل جنبش عدم تعهد و افزایش اعضای آن با تنوع ایدئولوژی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، اهداف و اصول اولیه‌ی آن کماکان حفظ شده است.

این در حالی است که بعد از فروپاشی نظام دوقطبی و اضمحلال بلوک کمونیستی در جهان، بسیاری فلسفه‌ی ادامه‌ی حیات جنبش عدم تعهد را زیر سؤال بردند، اما کشورهای عضو جنبش علاوه بر تأکید الزامات ادامه‌ی فعالیت در عرصه‌ی بین‌المللی، نشان دادند که قادر به برطرف نمودن اختلاف‌ها و پایه‌گذاری مبنای مشترک برای همکاری‌های دوجانبه و حفظ ارزش‌های مشترک می‌باشند. با این وجود «جنبش عدم تعهد»، در سطح تحلیل کلان دارای ۳ چالش بحران خیز است که با وجود تمام این نام‌آوری‌ها، این جنبش را در گردونه‌ی ۱۵ اجلاس‌سبیه‌ی سران و بیانیه‌های متفاوت و متنوعی که صادر کرده است، به جز در سال‌های طولانی تأسیس، به «جنبشی کاغذی» تبدیل ساخته است.

نشست‌های کارشناسی انجام، اجلاس‌ها برگزار، بیانیه‌ها صادر و پوشش‌های رسانه‌ای داده می‌شود؛ ولی در نهایت پس از این روند هر عضوی در حیطه‌ی رفتاری خود بر اساس منافع خویش در حوزه‌های گوناگون تعهدآور بین‌المللی به دور از در نظر داشتن اصول عدم تعهد به کنش‌های سیاسی خود ادامه می‌دهد.

این چالش‌های بحران خیز عبارتند از:

۱. چالش هویتی؛ ۲. چالش ساختاری؛ ۳. چالش کارکردی.

۱. چالش هویتی؛

در ادبیات تمثیلی ما ایرانیان دانش‌واژه‌ی تعریف شده‌ای به نام «ترشی هفت بیجار»، وجود دارد که مبین درهم تنیدگی مخلوطی از مواد گوناگون و رنگارنگ است که گرچه خوشمزه است؛ اما بعید به نظر می‌رسد که مواد گوناگون درون آن با یک‌دیگر هم‌پوشانی انرژی‌زا داشته باشند. جنبش عدم تعهد نیز از این رو دارای چالش است. اگر بپذیریم که هویت یا همان (Identity)، از (Idem)، لاتینی به معنای «تشابه و تداوم»، گرفته شده است؛ باید بپذیریم که نقطه‌ی تشابه وصل هویتی این کشورها به یک‌دیگر در فضای ناشی از جنگ سرد و در پی قطبیت‌گریزی اعلامی و نه اعمالی بسیاری از این کشورها صورت پذیرفته است.

از همین رو است که تا کنون هم این نقیصه‌ی هویتی بر جنبش سایه افکنده است و بسیاری از اعضای جنبش علی‌رغم امضای بیانیه‌های پر طمطراق مانند بیانیه‌ی شرم الشیخ در دفاع از ملت مظلوم فلسطین و حق ایران برای دارا بودن انرژی هسته‌ای صلح‌آمیز، در سیاست‌های اعمالی خود پس از آن همواره به گونه‌های دیگر رفتار و جامه‌ی عمل به کنش‌های سیاسی خود پوشانده‌اند. حتی گاهی امضای بیانیه‌های این جنبش و رفتارهای مخالف با آن در صحنه‌های گوناگون برگی برای

کشورهای عضو غیر متعهد در ۲۰۰۵ م.

■ اعضای جنبش
■ ناظران

علی‌رغم این که بیش از ۱۲۰ کشور با مقصودی مشترک در کنار هم گرد آمده‌اند، اما در راه رسیدن به اهداف خود، با چالش‌های مهمی روبه‌رو هستند. بحران‌های هویتی، ساختاری و کارکردی بخشی از همین چالش‌ها هستند.

امتیازگیری‌های دوجانبه از طرف‌های متفاوت درگیر در موضوع بوده است.

این رویکرد گاهی چنان مخالف تعهد، به عدم تعهد است که به عدم تعهد؛ به تعهد می‌انجامد. این تزلزل عملکردی، چنین چالش بحران خیزی را برای جنبش فراهم ساخته است. سایه نامیمون چنین بحرانی بر تمامی قضاوت‌های واقع‌گرایانه در ارتباط با این جنبش وجود دارد.

۲. چالش ساختاری؛

بنیان‌گذاران جنبش عدم تعهد ترجیح دادند برای جلوگیری از الزامات بروکراسی یک سازمان، این تشکل را به عنوان جنبش معرفی نمایند. این اقدام اگر چه در جای خود به سزا بود، اما در همین حال؛ اکنون به چالشی عمده در برابر سازمان تبدیل شده است که آن را به «جنبش نشست‌های پیاده» تبدیل ساخته است. اگر به ارکان جنبش عدم تعهد نگاهی بیفکنیم در خواهیم یافت که چرا این جنبش را باید از این جهت جنبش نشست‌ها نامید. بالاترین رکن جنبش اجلاس سران است که هر ۳ سال در یکی از کشورهای عضو تشکیل می‌گردد.

علاوه بر آن می‌توان از اجلاس سالانه‌ی وزیران، اجلاس سالانه‌ی کارشناسان، اجلاس سالانه‌ی دفتر هماهنگی و نشست‌های تخصصی و دوره‌ای این جنبش نام برد.

اگرچه تمامی نشست‌های جنبش به اضافه‌ی نشست‌های دوره‌ای جنبش در حاشیه‌ی مجمع عمومی سازمان ملل متحد و نشست‌های آژانس‌ها و سازمان‌های تخصصی این سازمان نیز حائز اهمیت است. اما، در صحنه‌ی تعریف عملیاتی بیانیه‌های صادر شده به واسطه‌ی چالش هویتی و فقدان سازماندهی عملیاتی برای اجرا و ضمانت اجراهای مناسب و متناسب با وزن جنبش عدم تعهد، دارای ضعف غیرقابل انکاری است که به جای سوار شدن بر امواج ناشی از بیانیه‌ها در نهایت موجب پیاده شدن یک یک اعضا از بیانیه‌ی صادره در ایستگاه‌های مختلف کنش‌های سیاسی می‌شود.

اصول مطرح در کنفرانس باندونگ با تغییرات جزئی به عنوان اصول بنیادین جنبش عدم تعهد مشخص شده است. این اصول ده‌گانه همواره در پایان سند نهایی تمامی نشست‌های سران و وزرای خارجه تصریح می‌گردد.

این اصول عبارت‌اند از:

۱. احترام به حقوق بشر و اهداف و اصول منشور ملل متحد؛

۲. احترام به حاکمیت و یک‌پارچگی سرزمینی تمامی کشورها؛

۳. تصدیق برابری میان تمامی نژادها و ملت‌های بزرگ و کوچک؛

۴. پرهیز از دخالت در امور داخلی کشور دیگر؛

۵. احترام به حق ملت‌ها در دفاع از خویش، به صورت فردی یا جمعی، در تطابق با منشور ملل متحد؛

۶. پرهیز از استفاده از ترتیبات دفاع جمعی برای خدمت به منافع ویژه‌ی قدرت‌های بزرگ و پرهیز هر کشور از اعمال زور بر ضد کشور دیگر؛

۷. خودداری از اقدام یا تهدید به حمله یا استفاده از زور بر ضد یک‌پارچگی یا استقلال سیاسی هر کشور دیگر؛

۸. حل تمامی مناقشات بین‌المللی توسط ابزار صلح‌آمیز از قبیل مذاکره، مصالحه، محکمه یا راه‌حل قضایی و همچنین دیگر ابزار صلح‌آمیز به انتخاب طرف‌ها، در تطابق با منشور ملل متحد؛

۹. ارتقای منافع و همکاری دوجانبه؛

۱۰. احترام به عدالت و تعهدات بین‌المللی.

نگاهی اجمالی به عملکردهای سیاسی بسیاری از اعضای جنبش در ساحت‌های گوناگون نمایش دهنده‌ی آن است که حتی عمل به این اصول بنیادین در معرض چالش‌های اساسی و پرسش‌های جدی است.

۳. چالش کارکردی.

منظور از کارکرد یا (function)، در اینجا همان اثر عملیاتی جنبش در ساحت‌های گوناگون هدف و مورد علاقه‌ی جنبش در دوره‌های گوناگون تاریخی است. زمانی که جنبش در چالش‌های بحران خیز هویتی و ساختاری قرار دارد به نظر می‌آید که باید با در کنار هم قرار گرفتن پیامدهای ناشی از این دو سطح، زمینه پرورش چالشی کارکردی در برابر تصمیم‌های اتخاذ شده‌ی خود در صحنه‌ی عمل باشد. از این چالش با نام چالش کارکردی یاد می‌آوریم.

در ضمیمه‌ی سوم سند نهایی پانزدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد در شرم الشیخ (۲۰۰۹م)، پاراگراف زیر به عنوان اصول الهام گرفته از بیانیه‌ی مربوط به اهداف و اصول و نقش جنبش عدم تعهد در شرایط بین‌المللی حاضر در چهاردهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد در هاوانا ذکر شده بود:

- احترام به اصول گرمی داشته شده در منشور ملل متحد و حقوق بین‌الملل؛

- احترام به حاکمیت، برابری حاکمیت و یک‌پارچگی سرزمینی تمامی کشورها؛

- تصدیق برابری تمامی نژادها، مذاهب، فرهنگ‌ها و ملت‌ها، اعم از بزرگ و کوچک؛

- ارتقای گفت‌وگو میان مردم، تمدن‌ها، فرهنگ‌ها و مذاهب بر مبنای احترام به

مذاهب، نماد و ارزش‌های آن‌ها، تقویت و تحکیم بردباری و آزادی بیان؛

- احترام و تقویت حقوق بشر و آزادی‌های اساسی برای همه از جمله اجرای مؤثر حق مردم برای صلح و توسعه؛

- احترام به برابری حقوق کشورها از جمله حق لاینفک هر کشور در تعیین آزادانه‌ی سیستم سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بدون هرگونه مداخله از ناحیه‌ی کشور دیگر؛

- تأکید مجدد بر اعتبار و مرتبط بودن مواضع اصولی جنبش درباره‌ی حق تعیین سرنوشت مردم تحت اشغال خارجی و استعمار یا سلطه‌ی خارجی؛

- مداخله نکردن در امور داخلی کشورها، هیچ کشور یا گروه کشورها حق ندارند مستقیم یا غیرمستقیم با هر انگیزه‌ای در امور کشور دیگر دخالت نمایند؛

- رد هرگونه تغییر خارج از قانون اساسی دولت‌ها؛

- رد هرگونه تلاش برای تغییر رژیم؛

- محکومیت استفاده از مزدوران در تمامی وضعیت‌ها به ویژه در مناقشات؛

- خودداری تمامی کشورها از اعمال فشار بر کشورهای دیگر، از جمله توسل به حمله یا دیگر اعمال استفاده از زور مستقیم یا غیرمستقیم و به کارگیری یا تقویت هرگونه اقدام یک‌جانبه‌ی قهری که بر ضد حقوق بین‌الملل بوده و یا در مسیری مغایر با آن

باشد، با هدف اجبار نمودن کشور دیگر برای تابع نمودن حقوق حاکمیتی آن کشور یا به دست آوردن منفعت به هر میزان؛

- رد کامل حمله به نحوی که نقض جدی و خطرناک حقوق بین‌الملل و مستلزم مسئولیت بین‌المللی برای متجاوز شود؛

- احترام به حق ذاتی فردی یا جمعی دفاع از خویش در تطابق با منشور ملل متحد؛

- محکومیت قتل عام، جرایم جنگی، جرایم بر ضد بشریت و نقض سیستماتیک و گسترده‌ی حقوق بشر در تطابق با منشور ملل متحد و حقوق بین‌الملل؛

- رد و مخالفت با تروریسم در تمامی اشکال و ظهور آن توسط هر کس، در هر کجا و با هر هدف که ارتکاب یافته باشد، به طوری که جدی‌ترین تهدید برای صلح و امنیت بین‌الملل را به وجود می‌آورد. در این ارتباط، تروریسم نباید با مبارزه‌ی مشروع

مردم تحت استعمار و سلطه‌ی خارجی یا اشغال خارجی برای حق تعیین سرنوشت و آزادی ملی برابر دانسته شود؛

- تقویت حل مسالمت‌آمیز مناقشات و کنار گذاشتن، تحت هر شرایطی، هرگونه مشارکت در ائتلاف‌ها، توافق‌نامه‌ها یا هر نوع ابتکار یک‌جانبه‌ی قهری در نقض اصول

حقوق بین‌الملل و منشور ملل متحد؛

- دفاع و تقویت دموکراسی، تأکید مجدد بر اینکه دموکراسی یک ارزش جهانی بر مبنای آزادی بیان خواسته‌ی مردم برای تعیین سیستم‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و

فرهنگی‌شان و مشارکت کامل آن‌ها در تمامی جنبه‌های زندگی خویش می‌باشد؛

- تقویت و دفاع از چندجانبه‌گرایی و سازمان‌های چندجانبه به عنوان چارچوب کاری مناسب برای حل مشکلات تأثیرگذار بر بشریت از راه گفت‌وگو و همکاری؛

- حمایت از تلاش‌های کشورهایی که از مخاصمه‌های داخلی رنج می‌برند برای رسیدن به برابری، عدالت، صلح و توسعه؛

- وظیفه‌ی هر کشور برای پیروی کامل و مناسب از معاهده‌های بین‌المللی که عضو آن می‌باشد و همچنین احترام به تعهدهای ناشی از چارچوب سازمان‌های بین‌المللی و

زندگی کردن در صلح با دیگر کشورها؛

- حل مسالمت‌آمیز تمامی مخاصمه‌های بین‌المللی در تطابق با منشور ملل متحد؛

- دفاع و تقویت منافع مشترک، عدالت و همکاری، صرف نظر از اختلاف‌های موجود در سیستم‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی کشورها بر مبنای احترام متقابل و

برابری حقوق؛

- همبستگی به عنوان یک مؤلفه‌ی اساسی در میان ملت‌ها در تمامی شرایط؛

- احترام به تنوع سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورها و مردم.

با در کنار هم گذاشتن پرونده‌ی بسیاری از اعضای جنبش عدم تعهد و اصول تدوینی در اجلاس‌های «شرم الشیخ» و «هاوانا» در خواهیم یافت که تا چه اندازه بحران کارکردی

و نبود یک هویت مشترک رفتاری، ساختاری و ضمانت اجرای متناسب و مناسب با آن توانسته است جنبش عدم تعهد را از یک جنبش متعهد به عدم تعهد به جنبشی با اعضای

دارای عدم تعهد به تعهد تبدیل سازد. از این روست که باید به سناریوهای رودروی عدم تعهد در آینده نگاری عدم تعهد در نظام نوین جهانی پروای لازم روا داشت.

مهدی مطهرنیا؛ تحلیل‌گر و آینده‌پژوه سیاسی - بین‌المللی

غیر متعهدانه، فرستی برای تکامل دیپلماسی ایران در مواجهه با نظام سلطه

گروه سیاسی برهان / سجاد سلامی؛ با پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷، فصل نوینی در تاریخ اجتماعی و سیاسی جامعه ایران رقم خورد که ابعاد آن گستره‌های داخلی و بین‌المللی را از خود متأثر کرده است. از این رو با نگاهی به تاریخ ۳ دهه حیات انقلاب اسلامی می‌توان فهمید که این تحول تاریخی تا چه اندازه بر شکل‌گیری و توسعه‌ی نگاه انقلابی در عرصه‌های مختلف داخلی و خارجی مؤثر بوده است.

به گونه‌ای که امروزه می‌توان روی کارآمدن دولت‌ها در ایران را در کنار اعلام سیاست‌های اجرایی ناشی از بروز و ظهور شعاری جدید و متکامل نسبت به گذشته در عرصه‌ی سیاست خارجی دانست. به نحوی که پس از تلاش‌های دهه‌ی ۶۰ دستگاه دیپلماسی در معرفی آرمان‌های انقلاب در کنار اثبات مشروعیت حق دفاع ایران در مقابله با تهاجم ارتش بعث، دهه‌ی ۷۰ و دولت‌سازندگی را می‌توان برهه‌ی تثبیت نظام و سال‌های انتهایی این دهه را که مصادف با شکل‌گیری دولت اصلاحات بود به دوره‌ی اعتمادسازی در عرصه‌ی بین‌المللی تشبیه کرد.

اما پس از انتخابات سال ۱۳۸۴ و روی کار آمدن دولت دکتر «احمدی‌نژاد» فعالیت دولت در عرصه‌ی بین‌المللی روندی شتابان به خود گرفت و پس از موضع‌گیری رسمی مقام‌های تهران در مقابل دروغ تاریخی هلوکاست، طرح ایده‌ی مدیریت جهانی و تبیین رویکرد صلح‌آمیز ایران به فن‌آوری هسته‌ای، به دغدغه‌ای برای دستگاه دیپلماسی مبدل شد. آنچه که در میان دولت‌های پس از انقلاب مشترک بوده، اصل تقابل غرب با دستگاه دیپلماسی ایران در عرصه بین‌المللی است.

بررسی کوتاهی از اقدام‌های صورت گرفته در سال‌های گذشته نشان می‌دهد که آنچه در میان دولت‌های پس از انقلاب مشترک بوده، اصل تقابل غرب با دستگاه دیپلماسی ایران در عرصه‌ی بین‌المللی است. موضوعی که بسیاری آن را نشأت گرفته از تفاوت ماهوی دیدگاه ایران و غرب در موضوعات بین‌المللی می‌دانند و فلسفه‌ی این اختلاف‌ها را در مبدأ ایدئولوژی الهی ایران و انگاره‌های مادی گرایانه‌ی غرب می‌بینند.

اما فارغ از ریشه‌های این اختلاف آنچه را که می‌توان به عنوان اصلی ثابت فرض کرد، تقابل ایران و غرب در عرصه‌های بین‌المللی است. غرب در سال‌های گذشته همواره با اتکا به توان نهادمند خود، در سازمان‌های بین‌المللی و تشکل‌های جهانی اعمال نظر کرده و از راه فرآیند لابی‌تهدید و تطمیع کوشیده نظرهای خود را بر روابط بین‌المللی تحمیل کند. در این مسیر نیز برخی روشنفکران به عنوان مروجان این گونه‌ی نوظهور تمامیت‌طلبی، کوشیده‌اند تقسیم جهان، منافع ملت‌ها و نظرهای دولت‌ها را در دستان ۵ عضو صاحب حق «وتو» در شورای امنیت سازمان ملل متحد و گروه «جی ۸» و «مجمع ۲۰» کشور صنعتی جهان توجیه کنند و از آن به عنوان عامل قوام‌دهنده‌ی صلح جهانی یاد کنند!

اما آنچه از ۳ موضوع: انگیزه‌ی دولت‌مردان ایرانی برای نقش آفرینی در عرصه‌های بین‌المللی، تقابل استراتژیک غرب با انقلاب اسلامی و نیز پشتوانه‌ی رسانه‌ای - روشنفکری غرب در پیگیری و تحمیل نظرهای خود بر جامعه‌ی جهانی می‌توان نتیجه گرفت آن است که تشکیل مجموعه‌ای فراتر از قواعد موجود یک نیاز ضروری و یک تکلیف تاریخی برای ملت‌های عضو سازمان غیر متعهدانه از جمله ایران است.

موضوعی که در صورت تحقق می‌توان انتظار آن را داشت که ماهیت قدرت در جهان را دست‌خوش تغییری شگرف کند و آینده‌ی روابط بین‌الملل سهمی را برای طبقات پایین دست جامعه‌ی جهانی در نظر بگیرد. اما بی‌تردید این مسیر چندان سهل نخواهد بود.

چراکه دایره‌ی قدرت نظام سلطه را در معرض تهدید جدی قرار خواهد داد و این یعنی عبور از خطوط قرمز نظام سلطه، موضوعی که ۳ دهه‌ی جمهوری اسلامی ایران طی ۳ دهه‌ی گذشته برای رسیدن به آن تلاش کرده و با طرح شعار نه شرقی - نه غربی کوشیده موضعی مستقل را در عرصه‌ی جهانی به نمایش بگذارد اما میزان داده‌ها و ستاده‌های این تلاش چندان هم خوانی ندارد. چراکه جامعه‌ی جهانی متشکل از بازیگران عمده‌ای است که ایران تنها یکی از آنان به شمار می‌رود و برای تأثیرگذاری نیاز به یک همگرایی کلان است.

از این رو شاید بتوان برگزاری اجلاس غیرمتعهدانه در تهران را همان بهانه‌ی مطلوب برای توسعه‌ی همکاری‌های بین‌المللی در راستای ارتقای همگرایی کشورهای موسوم به جنوب در مواجهه با نظام سلطه دانست.

چنانچه در مسیر حرکت جنبش عدم تعهد، اندیشه‌ی استقلال طلبانه‌ی انقلاب اسلامی از نظام سلطه با روح هویت جدید غیرمتعهدانه در آمیزد؛ به شکلی کارا و مؤثر توانسته‌ایم آن را به سراسر جهان صادر کنیم و تفکر سیاسی خود را تکثیر کنیم

آنچه از سه موضوع: انگیزه دولت‌مردان ایرانی برای نقش آفرینی در عرصه‌های بین‌المللی، تقابل استراتژیک غرب با انقلاب اسلامی و نیز پشتوانه رسانه‌ای - روشنفکری غرب در پیگیری و تحمیل نظرات خود بر جامعه‌ی جهانی می‌توان نتیجه گرفت آنست که تشکیل مجموعه‌ای فراتر از قواعد موجود یک نیاز ضروری و یک تکلیف تاریخی برای ملت‌های عضو سازمان غیرمتعهدها از جمله ایران است.

شود، کنش جمعی آینده‌ی اعضا در راستای تقابل با نظام سلطه خواهد بود. موضوعی که جمهوری اسلامی ایران بیش از ۳ دهه به دنبال دست‌یابی به آن بوده و چه بسا هزینه‌های امروز ایران در عرصه‌ی هسته‌ای، تاوان چنین مطالبه‌ای از نظام سلطه است. دو دسته از هنجارها در شکل‌گیری هویت دولت‌ها نقش دارند:

- هنجارهای بین‌المللی که عبارت‌اند از: «حقوق بین‌الملل، نهادهای بین‌المللی، سازمان‌های بین‌المللی، قواعد و معاهده‌های بین‌المللی و هر هنجار پذیرفته شده‌ی بین‌المللی که از سوی اکثریت جامعه‌ی بین‌المللی پذیرفته شده می‌باشند»؛
- هنجارهای اجتماعی و داخلی که ریشه در درگیری‌های پارلمانی، درگیری‌ها و شعارهای احزاب سیاسی، قوانین اساسی کشورها و ... دارد.

ایران می‌تواند، دولت‌های عضو جنبش غیر متعهدها را از راه مشارکت در معانی جمعی و تعامل در محیط اجتماعی سیاست بین‌الملل، به ادراکی از نقش جدید خود و نوع نگاه دیگران برساند. ادراکی که می‌تواند مبنای تعریف هویت جدید آن‌ها باشد و این هویت مرز بین دوستان و دشمنان آنان را تعریف کند. در صورتی که جلب مشارکت اعضا در برنامه‌های جمعی به خوبی صورت بگیرد لاجرم هنجارهای داخلی که مورد پذیرش اکثریت جامعه‌ی داخلی است از راه فرآیندهای جامعه‌پذیری توسط نخبگان سیاسی درونی‌سازی و نهادینه می‌شود و در نتیجه نخبگان سیاسی کشورها در تعامل خود با دیگران هویتی برای خود قائل هستند که هماهنگ و سازگار با هنجارهای خارجی است.

به عنوان مثال جهت‌گیری غیر متعهدها در ارتباط با موضوع فلسطین می‌تواند با یک کنش جمعی از سوی جنبش در دفاع از حقوق مردم فلسطین آغاز شود و در ادامه به ادراکی از نقش اعضا در مسئله‌ی این کشور منجر و پس از باور نقش و جایگاه کشورهای غیر متعهد در مسئله‌ی فلسطین، از سوی خود، به یکی از هنجارهای اجتماعی داخلی مبدل شده و فضای داخلی کشورها را نیز از خود متأثر کند. چنین رفتارشناسی در عمل باعث خواهد شد مشی مستقل جمهوری اسلامی ایران از نظام سلطه، طی فرآیندی میان مدت به یک هنجار و یا حداقل دغدغه‌ای جهان‌شمول مبدل شود که بر اثر آن افکار روشنفکران و فعالان نظام‌های سیاسی مدت‌ها بدان مشغول باشد.

پی‌نوشت:

[۱]. کاستلز، مانوئل، عصر اطلاعات، ترجمه: احمد علیقلیان و افشین خاکباز، ج ۲، (تهران: طرح‌نو، ۱۳۸۰)

آنچه از سه موضوع: انگیزه دولت‌مردان ایرانی برای نقش آفرینی در عرصه‌های بین‌المللی، تقابل استراتژیک غرب با انقلاب اسلامی و نیز پشتوانه رسانه‌ای - روشنفکری غرب در پیگیری و تحمیل نظرات خود بر جامعه‌ی جهانی می‌توان نتیجه گرفت آنست که تشکیل مجموعه‌ای فراتر از قواعد موجود یک نیاز ضروری و یک تکلیف تاریخی برای ملت‌های عضو سازمان غیرمتعهدها از جمله ایران است.

تجربه‌ی تاریخی ظهور سندیکاها

بسیاری شرایط فعلی نظام سلطه در عرصه‌ی بین‌المللی را مشابه دوران ابتدایی انقلاب صنعتی در اروپا می‌دانند. دوره‌ای که در آن کارفرمایان حاکمان بلامنزاع جان و مال کارگران و طبقات فرودست بودند و ساختار پراکنده‌ی نظام کارگری، به آنان اجازه‌ی فعالیت منسجم در راستای استیفای حقوق خود را نمی‌داد. در این دوران آنچه که گسترش اتحادیه‌های کارگری را تشدید می‌کرد، عبارت بود از توسعه‌ی بازار و تجارت و مهم‌تر از آن توسعه‌ی ارتباطات و وسائل حمل‌ونقل. شرایطی که اتفاقاً بی‌شباهت با شرایط کنونی جامعه‌ی جهانی نیست.

به سخن دیگر، جنبش غیرمتعهدها در دنیای امروز نقش همان کارگران دوران انقلاب صنعتی در اروپا را بازی می‌کند که اندک اندک از شوک کارخانه‌های بزرگ درآمده و از انتظار صرف برای داشتن کار، آن هم با حداقل شرایط، به سمت مطالبه‌ی امتیازهای طبقاتی در حال حرکت است. این موضوع هرچند با مانع تراشی‌هایی از سوی کارفرمایان عرصه‌ی بین‌المللی و در یک کلام نظام سلطه مواجه خواهد شد اما به نظر می‌رسد در نهایت به فرآیندی تثبیت شده و مشروع مبدل خواهد شد. به طوری که کشورهای پیش‌گام این حرکت به عنوان طلایه‌داران عرصه‌ی بین‌المللی آینده شناخته خواهند شد.

حال اگر ایران بتواند نقش تاریخی خود در دوره‌ی ریاست ۳ ساله بر این جنبش را ایفا کند، بی‌تردید نام خود را در صفحات تاریخ جهان به ثبت خواهد رساند. البته رسیدن به این نقطه‌ی ایده‌آل با ملزوماتی همراه خواهد بود که نخستین مؤلفه‌ی آن می‌تواند بازتولید هویت غیر متعهدها باشد. هویتی که اگر با ذائقه‌ی انقلاب اسلامی تلفیق شود بی‌تردید افزون بر جلب حمایت توده‌های مردم، هزینه‌ی رسیدن به موفقیت را برای اعضا کاهش خواهد داد.

هویت سازی برای نهاد غیر متعهدها، گام اول تقابل با نظام سلطه

در واقع روان‌شناسان معنای هویت را به ویژگی‌های شخصیتی و احساسی فرد نسبت می‌دهند. اما روان‌شناسان اجتماعی و جامعه‌شناسان معتقدند که احساس هویت به واسطه‌ی دیالکتیک میان فرد و جامعه ساخته می‌شود. از نظر یکی از جامعه‌شناسان به نام «هربرت مید»، تصویری که فرد از خود می‌سازد و احساسی که نسبت به خود پیدا می‌کند، بازتاب نگرشی است که دیگران نسبت به او دارند. «مانوئل کاستلز» هم، هویت را فرآیند ساخته شدن معنا بر پایه‌ی یک ویژگی فرهنگی یا یک دسته ویژگی‌های فرهنگی که بر دیگر منابع معنا برتری دارند، تعریف می‌کند. [۱]

در نتیجه معنا‌ساز بودن هویت، بر ساخته بودن آن دلالت می‌کند. به این معنا که هویت امری طبیعی، ذاتی و از پیش موجود نبوده، بلکه همواره در حال ساخته شدن است. از این رو هویت‌ها همواره تولید و بازتولید می‌شوند. به عبارت دیگر هویت توسط جوامع، حکومت‌ها و نمادها ساخته می‌شوند و توسط خود آن‌ها هم برای حفظ و تقویت آن‌ها تلاش می‌شود.

از آنجایی که عنصر هویت، به عنوان متغیر اصلی در شکل‌دهی رفتار و سیاست خارجی دولت‌ها در عرصه‌ی بین‌المللی محسوب می‌شود، در صورت ترسیم و پذیرش هویت جدید و کارا برای جنبش غیر متعهدها می‌توان آن را تا لایه‌های درونی قدرت‌های سیاسی عضو این جنبش رسوخ داد و ارکان مختلف حاکمیت را در راستای هویتی مشخص در عرصه‌ی بین‌المللی، هم کالیبراسیون کرد.

این در حالی است که قبل از طرح نظریه‌ی سازه‌انگاری، اغلب نظریه‌های خردگرایی روابط بین‌الملل چه واقع‌گرایانه و چه لیبرالیسم، معتقد بودند که همه‌ی دولت‌ها هویت ثابت و ایستا دارند و هویت دولت‌ها امور پیشینی هستند، به این معنا که هر دولتی قبل از تعامل واجد هویتی ثابت هست و به دنبال تأمین و یا حفظ منافع ثابتی هم در سیاست بین‌الملل می‌باشد.

طراحی برنامه‌های کارا با قابلیت اجرایی شدن

از منظر سازه‌انگاران، هنجارهای بین‌المللی و داخلی باعث شکل‌دهی به هویت دولت‌ها و هویت دولت‌ها باعث شکل‌گیری منافع دولت‌ها و در نهایت منافع ملی منجر به شکل‌گیری رفتار سیاست خارجی می‌گردد. از این رو تبیین هویت جدید و پذیرش آن از سوی اعضای غیر متعهدها می‌تواند گامی برای رسیدن به عمل مشترک باشد. حال در این مسیر چنانچه ابعاد هویت جدید بر اساس معارضه با نظام سلطه استوار

ضرورت توافق‌نامه‌های تجاری دوجانبه در حاشیهی «اجلاس نم»

گروه اقتصادی برهان/ مسعود براتی؛ در سال‌های اخیر و با تشدید تحریم‌های اقتصادی برضد ایران، تجارت خارجی کشور با موانع متعددی مواجه شده است. هدف از این تحریم‌ها کاهش مراوده‌های اقتصادی ایران با کشورهای دیگر بوده و از این راه به دنبال منزوی کردن ایران می‌باشند. از آنجا که کشورهای غربی بر سیستم اقتصاد جهانی تسلط نسبی دارند، توانایی اعمال محدودیت‌های متعدد برای ایران را دارا هستند. برای مثال به دلیل تسلط آمریکا و متحدانش بر سازمان‌های بین‌المللی اقتصادی همچون بانک جهانی، توانسته‌اند با ایجاد مقرراتی سبب شوند تا شرکت‌های ایرانی در پروژه‌های خارجی که توسط این نهادها تأمین مالی می‌شوند، حضور پیدا نکنند.

در یک تحلیل کلی می‌توان گفت که در شرایط تحریم اقتصادی حرکت به سمت استفاده از روش‌ها و مکانیزم‌های استاندارد جهانی، دارای هزینه‌ی بسیار بوده و در نتیجه‌ی آن فعالان اقتصادی ایرانی مجبور به کاهش فعالیت‌های خود خواهند شد. این مسئله نیز ریشه در تسلط کشورهای متخاصم بر این روش‌ها و مکانیزم‌ها دارد. پس طبیعی است که تجارت خارجی کشور برای دور شدن از محدودیت‌های تحریم و جلوگیری از آثار آن نیازمند دور شدن از مکانیزم‌های استاندارد جهانی و ایجاد مکانیزم‌های محلی و منطقه‌ای مورد نیاز خود می‌باشد. اما سؤال مهم این است که این کار چگونه محقق می‌شود؟

در تاریخ تجارت خارجی در جهان، مکانیزم آشنایی وجود دارد که از گذشته مورد استفاده‌ی کشورهای مختلف برای توسعه‌ی تجارت خارجی قرار گرفته و زمینه‌ساز حرکت به سمت تجارت جهانی بوده است. استفاده از توافق‌نامه‌های تجاری دوجانبه (Bilateral trade agreement) روشی معمول در هدایت تجارت خارجی بوده و هست. با گسترش موج جهانی شدن در عرصه‌ی اقتصاد، از شمار این گونه توافق‌نامه‌ها کاسته شده و بر شمار توافق‌نامه‌های چند جانبه و جهانی افزوده شده است. شکل‌گیری موافقت‌نامه‌ی عمومی تجارت (GAT) و پس از آن شکل‌گیری سازمان تجارت جهانی (WTO) حاصل این موج جهانی شدن بود. نام دیگر این توافق‌نامه‌ها، توافق‌نامه‌های ترجیحی (Preferential trade agreement) است.

به این معنا که یک کشور در تجارت خارجی خود، کشوری را بر دیگر کشورها ترجیح داده و تسهیلات خاصی را برای آن کشور در نظر گرفته است. اما در ۲ دهه‌ی اخیر و با کند شدن روند توسعه‌ی تجارت جهانی و مذاکره‌های آن (مذاکره‌های دور دوحه) کشورهای مختلف همچون چین به سمت توافق‌نامه‌های تجاری دو جانبه روی آوردند. حتی کشور ژاپن نیز از سال ۲۰۰۲م. به صورت جدی به این سمت گرایش پیدا کرده و تا کنون ۱۱ توافق‌نامه‌ی تجاری دوجانبه امضا نموده است.

با توجه به مزیت‌های توافق‌نامه‌های تجاری دوجانبه ضروری است که ایران به سمت توسعه‌ی این توافق‌نامه‌ها با کشورهای شریک تجاری و کشورهای دارای اهمیت برای سیاست خارجی خود برود. در ادامه دلایل اهمیت این توافق‌نامه‌ها برای ایران بیان می‌شود.

دلایل اهمیت توافق‌نامه‌ی تجاری دوجانبه برای جمهوری اسلامی ایران

الف) قدرت خلاقیت بالا؛

به دلیل آنکه تنها ۲ بازیگر در انعقاد یک توافق‌نامه‌ی دوجانبه درگیر هستند، در نتیجه این بازیگران با دست‌انگیزی باز و به دور از محدودیت‌های معمول می‌توانند به ایجاد توافق‌نامه اقدام نمایند. این ویژگی درست در مقابل توافق‌نامه‌های چند جانبه، منطقه‌ای و یا بین‌المللی قرار دارد. چرا که در این نوع توافق‌نامه‌ها (همانند سازمان تجارت جهانی) بازیگران متعددی حضور داشته و در نتیجه محدودیت‌های فراوانی به سبب آن بر کشور تحمیل می‌شود و کشور را مجبور به پذیرش استانداردهای بسیاری می‌نماید. این مسئله در شرایط تحریم خود را بیش از پیش نشان داده و سبب کند شدن تعاملات اقتصادی خارجی می‌شود که در ابتدا به آن اشاره گردید.

اما در توافق‌نامه‌های دوجانبه‌ی تجاری دست بازیگران برای تنظیم قواعد و مقررات متناسب با شرایط خود باز بوده و می‌توانند اهداف مورد نظر خود را محقق نمایند. همچنین توافق‌نامه‌های دوجانبه فرصت مناسبی را برای استفاده‌ی بهینه از ظرفیت‌ها و استعدادهای داخلی ایجاد می‌نماید. به طور طبیعی در تعامل با هر کشور، بخشی از ظرفیت‌های داخلی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد و این گونه نیست که تمام ظرفیت‌ها را بتوان در تعامل با یک کشور خاص استفاده نمود. برای مثال کشور عراق نیازمند خدمات فنی و مهندسی ایرانی است در حالی که پاکستان نیازمند انرژی (برق و گاز) ایران می‌باشد. راهبری این ظرفیت‌ها برای تقویت تعاملات اقتصادی خارجی در ذیل توافق‌نامه‌ی دوجانبه میسر است.

ب) درگیر کردن دولت‌ها در تعاملات اقتصادی؛

از آنجا که توافق‌نامه‌های دوجانبه در سطوح دولت‌ها تنظیم می‌شود، سبب می‌گردد که دولت‌ها درگیر تعاملات اقتصادی شده و به طور خودکار تضمین‌های دولتی مطرح شود. در حالی که اگر این توافق‌نامه‌ها نباشند، بازیگران سطوح پایین‌تر کشورها تنها درگیر بوده و از این رو در شرایط متغیر و خاص تحریم، ریسک‌های تجارت خارجی برای فعالین ایرانی بالا می‌رود. وضعیتی که در حال حاضر فعالان اقتصادی با آن درگیر هستند.

به دلیل آنکه تنها ۲ بازیگر در انعقاد یک توافق‌نامه‌ی دوجانبه درگیر هستند، در نتیجه این بازیگران با دست‌انگیزی باز و به دور از محدودیت‌های معمول می‌توانند به ایجاد توافق‌نامه اقدام نمایند. این ویژگی درست در مقابل توافق‌نامه‌های چند جانبه، منطقه‌ای و یا بین‌المللی قرار دارد.

هراس غرب از محوریت ایران

شانزدهمین اجلاس جنبش عدم تعهد با حضور گسترده‌ی کشورهای عضو، در تهران در حال برگزاری است. این در حالی است که مقامات واشنگتن، تل آویو و برخی کشورهای اروپایی سعی خود را بر انزوای ایران در عرصه‌ی بین‌المللی و ممانعت از شرکت سران کشورهای عضو در این نشست متمرکز کرده بودند.

ج) مدت محدود؛

مزیت دیگر توافق‌نامه‌های تجاری دوجانبه آن است که برای مدت محدودی است. این مزیت در شرایط تحریم که سرعت تغییرات را بالا برده است و به نوعی شرایط خاصی در مقابل شرایط طبیعی می‌باشد، بسیار می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. برای مثال می‌توان یک توافق‌نامه‌ی تجاری دو جانبه را تنها برای مدت ۶ ماه منعقد نمود و پس از پایان مدت آن می‌توان اصلاحات مورد نیاز را در آن اعمال نمود و دور جدیدی را آغاز نمود و یا اینکه به همکاری خاتمه داد.

فرصت نشست سران کشورهای عضو عدم تعهد

برای توسعه‌ی توافق‌نامه‌های تجاری دوجانبه لازم است تا مذاکرها در سطوح مسئولان ارشد ۲ کشور انجام شود و به همین علت برگزاری نشست سران کشورهای عضو عدم تعهد در تهران، فرصت بی‌نظیری پیش‌روی دیپلماسی اقتصادی کشور قرار داده است تا با استفاده از آن بتوانند مسائل حوزه‌ی تجارت خارجی را مرتفع نمایند. خوشبختانه بسیاری از کشورهای هدف تجارت خارجی ایران در این نشست و در سطوح بالا حضور دارند که می‌تواند زمینه‌ساز توافق‌های بسیاری باشد. مهم‌ترین موضوعاتی که در توافق‌نامه‌های تجاری دوجانبه باید مورد تأکید قرار گیرد و متناسب با شرایط جمهوری اسلامی ایران می‌باشد، عبارت‌اند از:

۱. تنظیم نمودن صادرات و واردات کالا از آن کشور با توجه به منطق زنجیره‌ی ارزش افزوده؛
۲. توجه به تسهیل صادرات خدمات فنی و مهندسی؛
۳. حذف ارز واسط در تعاملات اقتصادی با استفاده از مکانیزم مبادله‌ی ارزی (currency swap).

نمونه‌ای از ظرفیت‌های موجود در نشست سران (کشور عراق)

تجارت با کشور عراق پس از سرنگونی صدام، رشد قابل توجهی داشته و بازار عراق برای محصولات ایرانی بسیار جذاب بوده به طوری که در سال ۱۳۹۰ ه.ش. بیش از ۵ میلیارد دلار به این کشور صادرات محصولات انجام شده است. از طرف دیگر به دلایل سیاسی افزایش تعاملات با کشور عراق از راهبردهای مهم جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. می‌توان با کشور عراق در ۳ محور توافق‌نامه‌ی تجاری دوجانبه تنظیم نمود.

۱. ضمانت پرداخت در پروژه‌های خدمات فنی و مهندسی؛

یکی از مشکلات جدی برای پیمانکاران ایرانی جهت حضور مطمئن در بازار عراق مسئله‌ی بازپرداخت مبلغ پروژه از سوی طرف عراقی است. از این رو ضروری است که دولت ایران با دولت عراق توافق‌نامه‌ای برای مرتفع نمودن این مشکل تنظیم نماید. میزان اعتبار این توافق‌نامه در ابتدا ۵۰۰ میلیون دلار باید باشد. (میزان صادرات خدمات فنی و مهندسی به کشور عراق در سال ۱۳۸۹ بالغ بر ۳۳۰ میلیون دلار بوده است) یک چنین توافق‌نامه‌ای را دولت ترکیه با دولت عراق تنظیم نموده و در نتیجه آن شرکت‌های ترکیه‌ای بدون دغدغه‌ی خاطر به فعالیت در عراق مشغول می‌باشند.

۲. توافق‌نامه تجارت آزاد؛

در چند ماه اخیر دولت عراق تعرفه‌ی کالاهای وارداتی را به میزان ۵۰ درصد افزایش داده است. این کار هزینه‌ی صادرات را برای تجار ایرانی افزایش داده و در نتیجه میزان صادرات کاهش خواهد یافت. با توجه به اهمیت بازار عراق برای تولیدکنندگان ایرانی، ضروری است که دولت ایران با دولت عراق توافق‌نامه‌ی تجارت آزاد منعقد نماید تا شرایط برای صادرات محصولات ایرانی و واردات محصولات عراقی تسهیل شود.

۳. توافق‌نامه‌ی مبادلات ارزی (حذف ارز واسط)؛

در قسمت‌های قبلی به محدودیت‌های ایجاد شده برای تعاملات مالی و پولی اشاره شد. مهم‌ترین مسیر برای مقابله با این تحریم‌ها، حذف ارز واسط از راه توافق‌نامه‌ی مبادلات ارزی است. ضروری است بانک مرکزی ایران و بانک مرکزی عراق توافق‌نامه‌ای با اعتباری معادل ۲۰۰ میلیون دلار (به میزان واردات ایران از کشور عراق) در مرحله‌ی اول، تنظیم نماید. این میزان را می‌توان در مرحله‌های بعدی افزایش داد. با این اقدام مسائل و مشکلات نقل و انتقال‌های پولی و مالی مرتفع خواهد شد.

مسعود براتی؛ کارشناس ارشد روابط بین‌الملل

سطح منطقه‌ای

منطقه‌ی خاورمیانه طی چند سال اخیر آستان تحولات و حوادث زیادی بوده و غرب به دنبال بهره‌برداری از تحولات در راستای منافع خود است. آمریکا همواره سیاست جهت‌دهی تحولات یاد شده را با طرح «خاورمیانه‌ی بزرگ» پیگیری می‌کند. در این طرح، ایالات متحده منافع بلند مدت خود در خاورمیانه را در قالب استراتژی کلان با اولویت در حمایت از دموکراسی توسعه می‌دهد؛ این سیاست با هدف کنترل بیشتر تحولات منطقه می‌باشد، اما نتیجه‌ی اقدام‌های دولت در جهان عرب و منطقه، خلأ گسترده‌ی قدرت به همراه آشفتگی فزاینده در اهداف و خط‌مشی آمریکا بوده است.

با این همه، آمریکا به دنبال تقویت متحدین خود (گروه تحت حمایت آمریکا با هدایت عربستان و سایر کشورهای ثروتمند خلیج فارس) و تحت فشار قرار دادن کشورهای ایران و سوریه است. غرب همواره از حضور متحدین منطقه‌ای خود در ایران جلوگیری و ایران را منبع بی‌ثباتی در خاورمیانه معرفی کرده است. در این فرآیند، آمریکا کمک‌های مالی و غیرمالی زیادی را به منطقه اختصاص داده و تمام تحولات منطقه با نظارت این کشور و متحدینش حرکت می‌کند.

نگرانی دیگر غرب به دستور جلسات این اجلاس برمی‌گردد که مسائلی چون موضوع سوریه در آن مورد بررسی قرار می‌گیرد. ایران به دنبال ارائه‌ی یک بسته‌ی فراگیر برای سوریه است و حضور کشورهای ایران و عربستان برای بررسی مسئله‌ی سوریه جالب به نظر می‌رسد.

آمریکا از تغییرات سیاست برخی کشورهای عربی نیز نگران است و تداوم این تغییر و تحولات منافع حیاتی آمریکا (انرژی و امنیت اسرائیل) را در منطقه به خطر می‌اندازد. هر چه خاورمیانه به سمت دموکراسی برود، به همان میزان حکومت‌های منتخب جدید از جهت‌گیری ضداسرائیلی برخوردار خواهند بود و همچنین انزوای اسرائیل بیشتر خواهد شد. اجلاس تهران برنامه‌های آمریکا با هدف کنترل منطقه را به ناکامی سوق داده و از حرکت جدیدی برای همکاری میان ایران و سایر کشورها، به‌ویژه کشورهای منطقه، برای حل مشکلات منطقه حکایت می‌کند.

دیپلماسی با زور

آمریکا و اسرائیل در مواجهه با ایران بر ابزارهای مختلف، از جمله ابزار نظامی تأکید می‌کنند. آن‌ها به دفعات بر ناکارآمدی ابزار دیپلماسی در رابطه با مسئله‌ی هسته‌ای ایران تأکید کرده‌اند. آن‌ها با این هدف پرونده‌ی ایران را از آژانس به شورای امنیت بردند و به بیانیه‌ها و حمایت جنبش عدم تعهد در این مورد توجهی نکردند. اسرائیل معتقد است که این اجلاس روزی ناخوشایند برای همه‌ی کسانی است که فرآیند اعمال دیپلماسی لرزان را دنبال می‌کنند. فرصت دیپلماسی در رابطه با ایران به پایان رسیده است.

ایران به تعهدها و تضمین‌های خود در رابطه با جامعه‌ی بین‌المللی پای‌بند نیست و به دنبال دستیابی به سلاح هسته‌ای است و از این منظر امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی را تهدید می‌کند. البته باید یادآوری کرد که به دفعات، ایران در مذاکره‌ها و دیدارهای مختلف بر همکاری برای حل موضوعات مختلف، از جمله موضوع هسته‌ای تأکید کرد و حتی بسته‌های کلاسی برای حل مشکلات ارائه کرد که هر بار از سوی طرف مقابل (غرب) رد شد؛ حتی جنبش عدم تعهد هم به ماهیت صلح‌آمیز فعالیت‌های ایران اذعان کرده است. همچنین جنبش طی دوره‌های گذشته در مورد هرگونه حمله‌ی نظامی به ایران هشدار داده است. «نم» حمله‌ی آمریکا به عراق در سال ۱۹۹۲م. را محکوم کرد و با تهاجم آمریکا به عراق در سال ۲۰۰۳م. مخالفت کرد. پس دیپلماسی و مذاکره در این اجلاس سایر رویکردها را به حاشیه می‌راند.

نتیجه‌گیری

آمریکا و اسرائیل دلایل زیادی برای عدم شایستگی ایران برای برگزاری اجلاس عدم تعهد در ایران اعلام کردند. آن‌ها برنامه‌های بلندمدتی را برای تضعیف ایران با راهکارهایی چون انزوای ایران، کنترل بیشتر منطقه و تهدید به استفاده از زور به کار گرفتند تا به اهداف خود دست یابند. از طرف دیگر، غرب از موقعیت خود، به‌ویژه در خاورمیانه، نگران است و مواردی چون گسترش دموکراسی، تنش اعراب و اسرائیل، عراق و افغانستان، تروریسم و بنیادگرایی، انتخابات آمریکا، بحران اقتصادی و سایر مشکلات داخلی وضعیت پیچیده‌ای ایجاد کرده است. از این رو، برپایی هر اجلاس یا گردهمایی که آن‌ها در آن حضور نداشته باشند، اعتراض و حساسیت آن‌ها را در پی خواهد داشت.

همچنین این اجلاس در سطح کلان یک فرصت برای تمام کشورهای عضو است تا عدم توازن در حوزه‌های مختلف را با تدابیر مناسب به حالت توازن برگردانند. چون نیروی یک جنبش بسیار بیشتر از قدرت یک یا چند کشور است و همچنین کشورهای عضو می‌توانند در مجامع مختلف، به‌ویژه مجمع عمومی، توازنی مقابل شورای امنیت (مجمع قدرت‌های بزرگ) ایجاد کنند و در پایان باید اشاره کرد که موضع غرب تنها مخالفت با جمهوری اسلامی ایران نیست، بلکه آن‌ها با هرگونه حرکت مستقل از منافع خود مخالف بوده و با تمام قوا در مقابل آن خواهند ایستاد؛ چه ایران و چه هر کشور دیگری که باشد.

سید مهدی موسوی؛ کارشناس ارشد روابط بین‌الملل

گروه بین‌الملل برهان / سید مهدی موسوی؛ جنبش غیرمتعهدها در دوران دوقطبی و شرایط جنگ سرد و با نقش پیش‌روانه‌ی برخی کشورها شکل گرفت. این کشورها طعم تلخ استعمار، آثار زیان‌بار استثمار و جنگ‌های خانمان‌سوز جهانی را تجربه کرده‌اند و بر اساس نفی هرگونه وابستگی به دو بلوک، بنیان نهضتی جدید را کلید زدند. در این میان قدرت‌های بزرگ همواره از وحدت و یک‌پارچگی میان اعضای جنبش جلوگیری کرده و در روند کار جنبش اخلاص ایجاد می‌کنند. این جنبش بر پایه‌ی برخی اصول و قواعد بنیان گذاشته شده که به جهت تداخل با منافع و ارزش‌های قدرت‌های بزرگ، مورد قبول آن‌ها نمی‌باشد. همچنین این جنبش در مواقع حساس و مهم تاریخ نقش به‌سزایی ایفا کرده است.

بررسی مواضع

ایران به سبب نوع رابطه‌ی خود با غرب، به‌ویژه آمریکا، همواره فشارهای سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و حتی نظامی مختلفی را تحمل کرده است. حتی آن‌ها تمام تلاش خود را طی سال‌های اخیر بر انزوای ایران در عرصه‌ی بین‌المللی متمرکز کرده‌اند. آن‌ها نه تنها از حضور ایران در اجلاس‌ها و سازمان‌های بین‌المللی جلوگیری می‌کنند، بلکه سایر کشورها و نهادها را از حضور در ایران منع می‌نمایند.

«ویکتوریا نولاند»، سخنگوی وزارت امور خارجه‌ی آمریکا در این زمینه می‌گوید: «ما از این بابت نگرانیم که ایران از این فرصت و حضور برای انحراف از ناکامی‌های خود بهره‌برداری کند.»

در اظهار نظر دیگری «تانیا هو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی خطاب به «بان کی مون» اظهار داشت:

«آقای دبیر کل، تهران جای شما نیست. چنین اجلاسی جایزه‌ای برای سرسختی ایرانیان و مشروعیت رژیم است، که آشکارا ندایی برای پیروزی بر اسرائیل می‌باشد. اسرائیل همچنین با اساس این جنبش مخالف است. چون «نم» نسبت به هرگونه استعمارگری و نژادپرستی هشدار داده و با سیاست‌های اسرائیل مخالف است.»

اگرچه مقام‌های اروپا با برگزاری اجلاس و حضور مقام‌ها در ایران مخالفت علنی نکرده‌اند، ولی تمام تلاش خود را بر کم‌اهمیت شمردن و یا بی‌توجهی به اجلاس یاد شده متمرکز کرده‌اند. این نوشتار به بررسی مواضع کشورهای یاد شده درباره‌ی برگزاری اجلاس شانزدهم در ایران می‌پردازد و همچنین این سؤال: چرا کشورهای یاد شده با برپایی این کنفرانس و حضور برخی مقام‌ها در ایران مخالف هستند؟

انزوای ایران

برگزاری اجلاس «نم» محور بحث‌های دیپلماتیک طی هفته‌های اخیر بوده است. خبر برگزاری این اجلاس در ایران مخالفت‌ها و اعتراض‌هایی (در اروپا، آمریکا و اسرائیل) را در پی داشته است. دولت اوباما با برگزاری چنین اجلاس و حضور شخصیت‌هایی چون بان کی مون، دبیر کل سازمان ملل و محمد مرسی، رئیس جمهور مصر در ایران مخالف است. چون این اقدام تلاش‌های بین‌المللی جهت انزوای ایران در مورد برنامه‌ی هسته‌ای را تضعیف می‌کند. همچنین آمریکا طی چند سال اخیر تحریم‌های متعددی برضد ایران (دستیابی ایران به تکنولوژی هسته‌ای، رعایت حقوق بشر، تحریم اقتصادی و در نهایت انزوای ایران)، چه در سطح داخلی و چه در سطح نهادهای بین‌المللی، وضع کرده است.

آمریکا طی ۳۰ سال اخیر سیاست انزوای ایران را در سطوح منطقه‌ای و بین‌المللی پیگیری کرده که آخرین آن به حضور نداشتن ایران در اجلاس مرتبط با تحولات سوریه باز می‌گردد. در این میان ایران از این اجلاس به عنوان یک نمونه‌ی بارز اتحاد جهانی بهره برده و نفوذ غرب و متحدین را به چالش می‌کشد. سیاست انزوای کشورهای چون کره شمالی، سودان و .. از دغدغه‌های اصلی وزارت خارجه‌ی آمریکا است، چون کشورهای یاد شده هم در اجلاس حضور دارند.

دولت ایران به دنبال ایجاد یک جبهه‌ی واحد با این کشورهاست. آمریکا با تأکید بر حضور نیافتن کشورهای یاد شده در عرصه‌ی بین‌المللی به دنبال تغییر سیاست این کشورها می‌باشد. آمریکا از تقلید این مدل از سوی سایر کشورها نیز نگران است. برخی رسانه‌های آمریکایی سیاست مستقل مصر بعد از برکناری مبارک و ریاست محمد مرسی را در این راستا تفسیر می‌کنند. همچنین آمریکا و اسرائیل دبیر کل سازمان ملل را برای شرکت نکردن در اجلاس تهران تحت فشار قرار دادند و این مسئله را در رسانه‌ها مطرح کردند. اسرائیل و بعضی از مقام‌های آمریکایی به دلیل اظهار نظرهای اخیر رهبر و رئیس جمهور ایران درباره‌ی اسرائیل، خواهان تحریم این اجلاس و حضور نیافتن آقای دبیر کل در تهران شده‌اند.

با این همه، حضور برخی کشورها چون چین، هند و آفریقای جنوبی بر اهمیت اجلاس یاد شده افزوده است. جایی که جهان، آمریکا و اروپا را در نزول نسبی نسبت به موقعیت این کشورها می‌بیند. ولی باید به این مسئله اذعان کرد که حضور ۱۲۰ کشور و سازمان بین‌المللی در ایران حاوی این پیام برای آمریکا است که سیاست این کشور برای انزوای ایران در عرصه‌ی بین‌المللی موفق نبوده و کشورها روند مستقلی را در حوزه‌ی سیاست خارجی دنبال می‌کنند همچنین حضور فعال ایران در منطقه و جهان همواره با نگاه منفی غرب روبه‌رو بوده است.

گفت: خوشحالیم که ریاست جنبش را به جمهوری اسلامی ایران تحویل می‌دهیم زیرا نسبت به قدرت این کشور در امور مختلف بین‌المللی اعتقاد داریم که بعد از آن علی‌اکبر صالحی در ابتدای اجلاس وزرای خارجه جنبش عدم تعهد از کشور مصر و تلاش خوب این کشور در دوران ریاست بر جنبش عدم تعهد قدردانی کرده و گفت: پیش‌نویس کارشناسان ارشد ارجاع شده به این جلسه قابل تقدیر است / توافق نظر و اجماع زیادی در تنظیم پیش‌نویس صورت گرفته است در این میان سخنگوی اجلاس جنبش عدم تعهد در گفتگو با شبکه خبر تصریح کرد: کلیات پیش‌نویس سند نهایی اجلاس تهران در نشست امروز توسط وزرای خارجه غیر متعهدا تأیید و برای اخذ تأیید نهایی در روز پنجشنبه به سران کشورها ارائه می‌شود. اما اخبار حواشی این اجلاس از این حکایت دارند که سخنگوی وزارت امور خارجه لیبی در حاشیه اجلاس جنبش عدم تعهد اعلام کرد: بزودی خبرهای خوش درباره ایرانیان ربوده شده در لیبی اعلام می‌شود.

قطعنامه پایانی

در این اجلاس قطعنامه پایانی اجلاس سران 'عدم تعهد'، بیانیه همبستگی با فلسطین، بیانیه در خصوص زندانیان فلسطین و تعیین رئیس‌جمهور و وزوئلا' به عنوان ریاست دوره بعدی جنبش در مراسم اختتامیه شانزدهمین اجلاس 'سم' با موافقت جمعی اعضاء تصویب شد و سخنگوی شانزدهمین اجلاس عدم تعهد بندهای مربوط به سوریه در سند نهایی اجلاس را اعلام کرد "مخالفت با هرگونه دخالت خارجی، مخالفت با تحریم‌های یکجانبه، تقدیر از فعالیت‌های کوفی عنان در حل بحران، جمع‌آوری تسهیلات لازم جهت ارسال کمک‌های انسان‌دوستانه".

مرکز حقوق بشر و تنوع فرهنگی جنبش

مرکز حقوق بشر و تنوع فرهنگی جنبش عدم تعهد با حضور علی‌اکبر صالحی، وزیر امور خارجه در محل دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه افتتاح شد که علی‌اکبر صالحی در حاشیه مراسم افتتاحیه مرکز حقوق بشر و تنوع فرهنگی عدم تعهد گفت: رئیس‌جمهور اجازه بازدید از تاسیسات هسته‌ای نظنز را به میهمانان اجلاس داده است و آنها می‌توانند از این تاسیسات بازدید کنند. وی با اعلام تشکیل اتاق فکر جنبش عدم تعهد با حضور تحلیل‌گران جهانی در وزارت امور خارجه، گفت: نقشه سیاسی جهان با توجه به تحولات عمیق جهانی در آمریکا، اروپا، شمال آفریقا و خاورمیانه در دهه آینده تغییر خواهد کرد.

بازتاب بیانات رهبر معظم انقلاب در اجلاس عدم تعهد

شبکه صدای آمریکا گفت: اظهارات تند آیت‌الله خامنه‌ای درباره اسرائیل در حالی در اجلاس غیرمتعهدا بیان شد که 'بان کی مون'، دبیرکل سازمان ملل در این نشست حضور داشت. خبرگزاری آمریکایی 'یونایتد پرس' هم گزارش کرد: دعوت رهبر ایران از آمریکا برای عقب‌نشینی از حمایت اسرائیل و برگزاری انتخابات در فلسطین، قابل تأمل است اما روزنامه صهیونیستی 'جرزالم پست' نوشت: رهبر عالی ایران با بیان اینکه انرژی هسته‌ای برای همه،

شانزدهمین اجلاس سران جنبش 'عدم تعهد'

شانزدهمین اجلاس سران جنبش 'عدم تعهد' به مدت دو روز با حضور رهبر معظم انقلاب و سران ۱۲۰ کشور جهان در تهران به ریاست جمهوری اسلامی ایران برگزار شد که همچنین نشست وزرای خارجه کشورهای عضو جنبش عدم تعهد به مدت دو روز در تاریخ ۷ و ۸ این ماه برگزار شد.

غیر متعهدا و پیچ بزرگ تاریخ

رهبر معظم انقلاب اسلامی در سخنان بسیار مهمی در افتتاحیه این اجلاس در جمع ۱۲۰ تن از سران و مقامات کشورهای پنج قاره جهان، با اشاره به شرایط حساس گیتی و عبور جهان از یک پیچ تاریخی بسیار مهم و نشانه‌های بروز نظام نوین چند وجهی در مقابل نظام یک جانبه گرایی سلطه، به تبیین فرصت‌های نوید بخش پیش روی کشورهای مستقل و آرمانهای اصلی کشورهای غیر متعهد و همچنین نشانه‌های لبریز شدن پیمانانه صبر مردم جهان بویژه ملت‌های غرب از ساختارهای معیوب، منسوخ، ناعادلانه و غیر دموکراتیک هندسه غلط بین‌المللی موجود، پرداختند و تأکید کردند: جنبش عدم تعهد باید نقش جدیدی در شکل‌گیری نظم نوین بین‌المللی ایفاء کند و اعضاء این جنبش می‌توانند با هم‌افزایی امکانات و ظرفیتهای گسترده‌ی خود، برای نجات جهان از ناامنی و جنگ و سلطه‌گری نقشی تاریخی و ماندگار بیافرینند. همچنین رئیس‌جمهور کشورمان در سخنانی در اجلاس سران عدم تعهد گفت: مدیریت فعلی جهان به ضرر کلیه ملت‌ها و ادامه آن غیرممکن است چرا که شورای امنیت، اختیارات مجمع عمومی سازمان ملل را تصاحب کرده است و در نقطه عطف تاریخی قرار داریم و سرمایه‌داری به پایان راه رسیده است. از سویی دیگر محمد مرسى، رئیس‌جمهور مصر در سخنانی در این اجلاس ضمن تحویل ریاست شانزدهمین اجلاس سران عدم تعهد به محمود احمدی نژاد، یادآور شد: حق و توفیق‌های ما را به درد آورده است و شورای امنیت باید منعکس‌کننده آرای ملت‌ها باشد نه منعکس‌کننده آرای استعمارگران و البته انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای حق همه کشورها است. گفتنی است که شانزدهمین اجلاس سران جنبش 'عدم تعهد' در تهران، جمعه‌شب با سخنرانی رئیس‌جمهور ایران به کار خود پایان داد که رئیس‌جمهور کشورمان در مراسم اختتامیه اجلاس سران با اشاره به اینکه این اجلاس به لحاظ سطح مشارکت و کیفیت مشارکت بی‌نظیر بود و همه اعضاء بر ارتقاء جایگاه جنبش تأکید داشتند، از مردم ایران به خصوص مردم تهران تشکر کرد.

نشست وزرای خارجه کشورهای غیر متعهد

نشست وزرای خارجه کشورهای عضو جنبش عدم تعهد طی دو روز در مرکز همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما برگزار شد که عزالدین رمزی، معاون وزیر خارجه مصر پس از سخنرانی در اجلاس وزرای خارجه غیر متعهدا، ریاست دورهای این اجلاس را به علی‌اکبر صالحی تحویل داده و

اجلاس در سخنانی اظهار داشت: از ایران درخواست می‌کنم که نشان دهد برنامه هسته‌ای‌اش صلح‌آمیز است و با هرگونه تهدیدی از جانب یک کشور برای از بین بردن کشور دیگر مخالفت می‌کنم بان کی مون همچنین در نشست خبری خود در تهران تاکید کرد: **ایران کشور مهمی است و ریاست بر اجلاس غیر متعدها فرصت‌های خوبی را در اختیار آن می‌گذارد.** سفر من به ایران بسیار مهم و سازنده بود و با مسئولان ایران درباره عملی شدن راه‌های پایان درگیری در سوریه گفتگو کردم.

رزمایشی برای تامین امنیت

رزمایش 'آغاز عملیات اجرایی تامین نظم و امنیت اجلاس سران کشورهای عضو جنبش عدم تعهد' با حضور فرمانده ناجا در جوار مرقد امام خمینی (ره) برگزار شد که جانشین فرمانده ناجا در این خصوص گفت: ۱۱۰ هزار پرسنل نیروی انتظامی به صورت مستقیم تامین امنیت اجلاس را بر عهده دارند. ۳۶۰ ایست بازرسی در شهر فعال شده که ۱۶۰ مورد آن بر عهده بسیج گذاشته شده است. همچنین فرمانده ناجا تصریح کرد: **سال ۹۱ امن‌ترین دوران ایران در ۳۴ سال گذشته** و سال ناکامی گروه‌های تروریستی است اما دشمنان با استفاده از رسانه‌ها این مسأله را وارونه جلوه می‌دهند. مرحله نهایی تامین امنیت اجلاس از امروز آغاز می‌شود همچنین به منظور ایجاد تسهیلات لازم برای پروازهای ویژه سران جنبش غیرمتعدها، پروازهای فرودگاه بین‌المللی مهرآباد در روزهای هشتم تا ۱۲ شهریور ماه با محدودیت پروازی مواجه است. و رئیس پلیس فضای تبادل اطلاعات (فتا) ناجا گفت: هیچ تهدید سایبری متوجه کشور و اجلاس سران غیرمتعدها نیست. تمام حفره‌های امنیتی و مشکلات سایت‌ها از هفته‌ها قبل شناسایی و رفع شد.

حاشیه‌ها

شرکت‌کنندگان اجلاس سران جنبش عدم تعهد به احترام روسای درگذشته قبلی این جنبش یک دقیقه سکوت کردند. در حاشیه‌های برگزاری این اجلاس دیدارهایی بین سران کشورها پیرامون گسترش روابط صورت گرفت که رستم قاسمی، وزیر نفت در جمع خبرنگاران، هدف از حضور خود در اجلاس را 'رایزنی با مقامات کشورهای عدم تعهد برای افزایش تبادلات نفتی ایران' ذکر کرد چرا که کشورهای عدم تعهد در مجموع بیش از ۴۰ میلیون بشکه نفت در روز به جهان صادر می‌کنند. در این میان بیش از ۴۰ شبکه تلویزیونی خارجی از جمله شبکه‌های سی‌ان‌ان، بی‌بی‌سی عربی، الجزیره و العربیه، سخنان رهبر معظم انقلاب را به صورت زنده پوشش دادند ضمن اینکه خودروهای دانشمندان هسته‌ای ایرانی که در جریان بمب‌گذاری‌های تروریستی منهدم شده‌اند در محل ورودی اجلاس قرار داده شد که خانواده شهیدان احمدی‌روشن، رضایی‌نژاد و علی محمدی به منظور ادای احترام به روح شهدای هسته‌ای، اتومبیل‌های منهدم شده آنها که در محل اجلاس در معرض دید باز دید کنندگان قرار گرفته است را گلباران کردند.

سلاح هسته‌ای برای هیچ‌کس اعلام کرد؛ این کشور هرگز به دنبال سلاح هسته‌ای نیست. پیام این اجلاس نشان داد که ایران بسیار بزرگتر و مهمتر از آن است که نادیده گرفته شود.

دیدار سران با مقام معظم رهبری

در طی روزهای برگزاری این اجلاس، برخی از سران کشورها با مقام معظم رهبری دیدار کردند. بان کی مون، دبیر کل سازمان ملل متحد عصر چهارشنبه با حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب دیدار و گفتگو کرد که رهبر معظم انقلاب در دیدار بان کی مون با اشاره به اینکه 'جنگ نیابتی' واقعیت امروز بحران سوریه است و شرط حل بحران سوریه، 'جلوگیری از ارسال سلاح برای گروه‌های بی‌مسئولیت' است فرمودند: **ترکیب سازمان ملل معیوب است و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دائماً کارشکنی می‌کند** همچنین رهبر معظم انقلاب در دیدار نخست‌وزیر هند گفت: ملت ایران همواره نگاه مثبتی به هند داشته‌اند و همه این موارد، زمینه بسیار مناسبی برای گسترش بیش از پیش روابط دو کشور است و دو کشور می‌توانند همکاری‌های خود را در زمینه مسائل منطقه‌ای گسترش دهند ایشان همچنین در دیدار نخست‌وزیر سوریه بیان داشتند: اگر امروز به مخالفان سیاست‌های دولت‌های اروپایی که تظاهرات برپا می‌کنند، پول و سلاح داده شود، قطعاً وضعیت کنونی سوریه در این کشورها نیز وجود خواهد آمد. رهبر معظم انقلاب در ادامه در دیدار رئیس‌جمهور پاکستان اظهار داشتند: آمریکا و قدرت‌های غربی هر جا پا بگذارند، شر و فساد و ناامنی به همراه می‌آورند و باید همه در مقابل زورگویی‌ها و تحمیلات قدرت‌های بزرگ احساس مسئولیت کنیم و در مقابل آن بایستیم

دعوت از سران

یک منبع آگاه در گفتگو با «نسیم» آخرین فهرست قطعی هیأت شرکت‌کنندگان در اجلاس سران جنبش عدم تعهد را اعلام کرد. ۲۷ رئیس‌جمهور، ۳ پادشاه، ۷ نخست‌وزیر، ۵ معاون رئیس‌جمهور و ۹ دبیر کل سازمان‌های بین‌المللی در این اجلاس حضور می‌یابند. اما نخست‌وزیر هند با 'بی‌اعتنایی به ملاحظات آمریکا' برای انجام سفری چهار روزه و شرکت در اجلاس غیرمتعدها، امروز وارد تهران می‌شود. مانموهان سینگ در این سفر با آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر عالی ایران دیدار می‌کند ضمن اینکه دبیر کمیته حمایت از انتفاضه فلسطین اعلام کرد: از اسماعیل هنیه به عنوان میهمان ویژه اجلاس عدم تعهد و از محمود عباس به عنوان نماینده رسمی فلسطین دعوت به عمل آمد که در این میان سلام فیاض، وزیر خارجه تشکیلات خودگردان فلسطین با انتشار بیانیهای از اسماعیل هنیه، نخست‌وزیر دولت مردمی حماس خواست تا از شرکت در اجلاس غیرمتعدها در تهران خودداری کند. که بعد از آن سخنگوی دولت حماس اذعان داشت: دلیل عدم حضور هنیه در اجلاس غیرمتعدها در تهران، جلوگیری از ایجاد شکاف میان گروه‌های فلسطینی و کشورهای عربی و اسلامی بر سر مساله فلسطین است.

دبیر کل سازمان ملل متحد در اجلاس غیرمتعدها

علیرغم مخالفت برخی سازمان‌ها و دولت‌های غربی بر عدم حضور بان کی مون در این اجلاس، دبیر کل سازمان ملل متحد در این

اجلاس عدم تعهد، تیر خلاصی به تلاش‌های غرب برای انزوای ایران

گروه سیاسی برهان؛ شانزدهمین اجلاس «جنبش عدم تعهد» در حالی طی روزهای آینده در تهران برگزار می‌شود که دال مرکزی تحلیل تمامی ناظران، مخابره‌ی این پیغام است که تبلیغات غرب مبنی بر انزوای ایران در عرصه‌ی بین‌الملل پوشالی بوده و رنگ و بویی از حقیقت ندارد. در این ارتباط و در خصوص ابعاد اهمیت این اجلاس، برگزاری آن در تهران، ریاست ایران بر آن، نقش اجلاس در مسائلی چون پرونده‌ی هسته‌ای و تحریم‌ها، شبهه‌افکنی‌های جریان معارض در این خصوص و ... با «دکتر محمد علی فتح‌اللهی» معاون سابق آسیا و اقیانوسیه‌ی وزارت امور خارجه به گفت‌وگو نشستیم.

گزیده‌هایی از این گفت‌وگو را در زیر و متن کامل آن را در ادامه بخوانید؛

- مهم‌ترین وجه اهمیت جنبش غیرمتعهدها خارج بودن آن از سیطره‌ی قدرت‌های بزرگ می‌باشد در غیر این صورت همین تعداد در سازمان ملل هم هستند، ولی با توجه به سیطره‌ی قدرت‌های بزرگ بر آن، این تعداد وسیع کشورها آنجا نمی‌توانند خاصیت و کارایی لازم را داشته باشند.

- به بیان دقیق‌تر برگزاری اجلاس غیرمتعهدها در تهران قطعاً هم از لحاظ شکل اجرا و هم از لحاظ محتوای اجلاس، ویژه خواهد بود و در واقع تیر خلاصی بر تمام تلاش‌های غرب برای به انزوا کشاندن ایران به شمار می‌آید.

- به هر حال ویژگی‌های کشور میزبان که ریاست جنبش را بر عهده دارد در عملکرد سازمان تأثیر به‌سزایی از خود به جای می‌گذارد. فکر می‌کنم در این اجلاس، جنبش عدم تعهد وارد دوره‌ی جدیدی از حیات بین‌المللی و سیاسی خود شود.

- یکی از مسائل مهمی که می‌تواند در جلسات جنبش مطرح شود، مسئله‌ی ساختار نظام بین‌الملل و سازمان‌های بین‌المللی است؛ یعنی جنبش عدم تعهد با برخورداری از ظرفیت جمع‌کنندگی از کشورها می‌تواند راجع به ساختار نظام بین‌الملل در شرایط فعلی بحث کند و دیدگاه‌های خود را بیان نماید.

- شعارهای جنبش عدم تعهد به گونه‌ای است که کشورها، علی‌رغم درگیری با هم، می‌توانند آن شعارها را پیگیری کنند. بنابراین اگر مراقبت کنیم که جنبش وارد مباحث اختلافی بین کشورها نشود و بر آن اصول و شعارهای کلی و مورد توافق همه تکیه کند، اجلاس موفق‌تری خواهیم داشت.

- ما نمی‌توانیم به خاطر مشکلات اقتصادی از برگزاری این اجلاس بزرگ خودداری کنیم، در حالی که اتفاقاً این اجلاس به صورت غیرمستقیم و مستقیم به حل برخی از مشکلات اقتصادی ما کمک خواهد کرد.

- تحلیل‌گران سیاسی و کارشناسان باید پردازش خوبی راجع به این اجلاس داشته باشند، به‌خصوص بعد از آن نباید اجازه دهیم مباحث مربوط به این اجلاس و آثار آن فراموش شود. در واقع کار اصلی ما بعد از اجلاس آغاز می‌شود و باید روی تک‌تک مباحث مطرح‌شده در اجلاس وقت بگذاریم و تلاش کنیم که آن‌ها در سطح مدیریت جهان عملیاتی شوند.
متن کامل گفت‌وگو:

• با توجه به اینکه ترکیب غیرمتعهدها قریب به دو سوم اعضای سازمان ملل را شامل می‌شود، بفرمایید که اهمیت این اجلاس و نقش آن در تحولات اخیر منطقه‌ای و بین‌المللی چیست؟

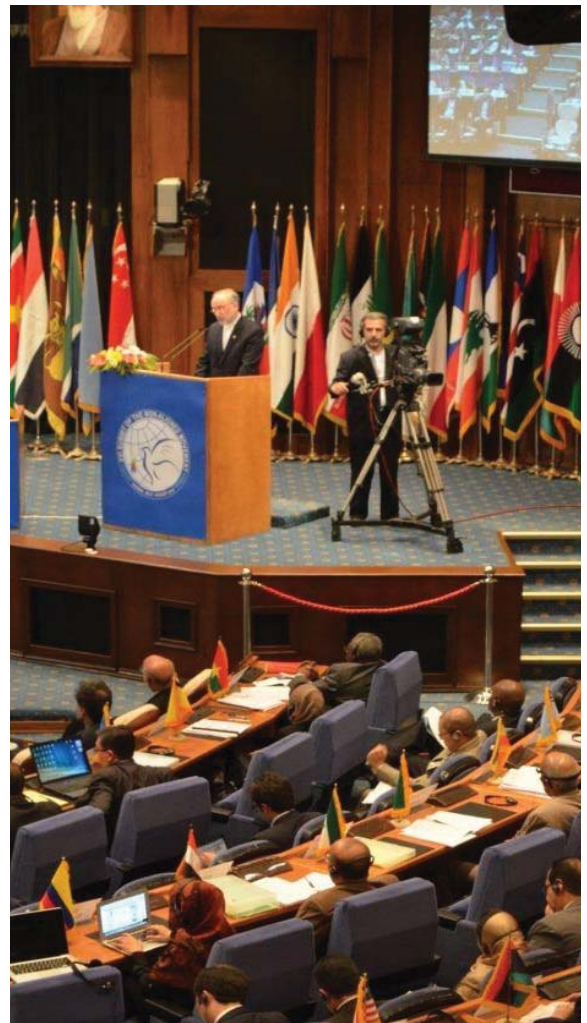
نکته‌ی درستی است که تعداد وسیعی از کشورهای دنیا عضو جنبش غیرمتعهدها هستند، اما مهم‌ترین وجه اهمیت این مجموعه خارج بودن آن از سیطره‌ی قدرت‌های بزرگ می‌باشد، در غیر این صورت همین تعداد در سازمان ملل هم هستند، ولی با توجه به سیطره‌ی قدرت‌های بزرگ بر آن، این تعداد وسیع کشورها آنجا نمی‌توانند خاصیت و کارایی لازم را داشته باشند. اما در جنبش غیرمتعهدها چون ما دیگر شاهد آن سلطه‌ی جهانی نیستیم، از این رو تجمع این تعداد از کشورهای دنیا می‌تواند هویت خاصی را دارا باشد و موضع‌گیری‌های آن‌ها آزادانه و به دور از تأثیرات ابرقدرت‌ها تلقی شود.

• با توجه به تلاش‌های گسترده‌ی غرب برای منزوی نشان دادن ایران، به اعتقاد شما مهم‌ترین کارکرد این اجلاس چیست؟

البته این تلاش‌های غرب تنها مربوط به موقعیت کنونی نیست. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، بیش از ۳۰ سال است که این تلاش‌ها در جریان است، اما در طول این ۳۰ سال همواره شاهد افزایش حضور بین‌المللی و تقویت روابط خارجی جمهوری اسلامی ایران بوده‌ایم که مهم‌ترین نمود آن همین میزبانی جنبش عدم تعهد است. در واقع تلاش ۳۰ ساله‌ی غرب و به‌خصوص آمریکا بی‌اثر بوده که این میزبانی برای ایران حاصل شده است.

متقابلاً نفس برگزاری چنین اجلاس مهمی و جهه‌ی بین‌المللی ایران را بیشتر خواهد کرد و ما را به کانون توجهات سیاسی دنیا مبدل می‌کند. به بیان دقیق‌تر برگزاری چنین اجلاسی قطعاً هم از لحاظ شکل اجرا و هم از لحاظ محتوای اجلاس، ویژه خواهد بود و در واقع تیر خلاصی بر تمام تلاش‌های غرب برای به انزوا کشاندن ایران به شمار می‌آید.

• ارزیابی شما از دستاورد و نتیجه‌ی این اجلاس چیست؟

انزوای ایران، اجماع جامعه‌ی جهانی بر ضد این کشور، تنش‌زایی آن در عرصه‌ی بین‌الملل و ... همگی عناوینی است که این روزها از سوی محافل غربی برای توصیف موقعیت ایران به کار می‌رود، با این وجود حضور بیش از ۱۰۰ کشور در تهران و تبدیل شدن آن به کانون رایزنی‌های سیاسی حکایت از روی دیگر ماجرا دارد ...

اگر بخواهیم راجع به دستاورد اجلاس صحبت کنیم، باید کمی به فلسفه‌ی تشکیل این اجلاس مراجعه نماییم، چون اجلاس جنبش عدم تعهد زمانی تشکیل شد که اکثر کشورهای دنیا در صدد بودند به نوعی از زیر سلطه‌ی قدرت‌های بزرگ و به‌خصوص آمریکا رهایی یابند تا بتوانند هویتی مستقل برای خود در دنیا ایجاد کنند. در آن مقطع بسیاری از کشورها با این هدف جنبش عدم تعهد را پایه‌گذاری کردند. در طول دوران جنگ سرد، تقابل نظام دوقطبی شوروی و آمریکا فرصتی برای کشورهای عضو جنبش به وجود آورد تا بتوانند با بهره‌گیری از آن، حیات خود را تداوم ببخشند و روز به روز خود را تقویت کنند.

در واقع در سالیان اولیه‌ی تشکیل اجلاس، مهم‌ترین نگرانی کشورهای عدم تعهد سلطه‌ی آمریکا بود. هیچ‌گاه مسئله‌ی سلطه‌ی آمریکا و شوروی برای آن‌ها مساوی نبود و حتی به نوعی حضور شوروی را فرجه‌ای برای خود تلقی می‌کردند تا از دعوای بین دو قدرت به نفع خودشان بهره ببرند.

وقتی فروپاشی شوروی اتفاق افتاد، این نگرانی جدی در بین اعضای جنبش پیدا شد که با وجود سلطه‌ی جهانی آمریکا و تک‌قطبی شدن نظام بین‌الملل، آمریکا اجازه‌ی فعالیت را به اعضای این جنبش ندهد و فرصتی که از درگیری‌های نظام دوقطبی پدید آمده بود از دست برود.

حتی برخی احساس کردند که جنبش عدم تعهد دیگر نمی‌تواند تداوم یابد و احتمالاً خاصیت خود را از دست می‌دهد، اما با گذر زمان این باور رنگ باخت و مشخص شد که فرصت‌های دیگری در دنیا وجود دارد که این کشورها می‌توانند تجمع خود را در قالب این جنبش حفظ کنند.

یکی از عوامل تداوم این جنبش، ضعیف شدن آمریکا و افزایش مشکلات آن در دنیا و عامل مهم دیگر، قوی شدن این کشورهای ضعیف بود که در گذشته و در بدو تأسیس جنبش عدم تعهد مشکلات بسیار عدیده‌ای داشتند، ولی در طول زمان این کشورها از لحاظ ساختاری و بنیان‌های سیاسی - اجتماعی تا حد زیادی قوی شدند. به‌خصوص بعد از پیروزی انقلاب اسلامی چهره‌ی مسائل بین‌المللی و به‌ویژه خاورمیانه تغییراتی جدی پیدا کرد. به هر حال مقاومت ۳۰ ساله‌ی جمهوری اسلامی در مقابل آمریکا این را اثبات کرده است که می‌توان در مقابل آمریکا ایستادگی کرد.

مجموع این عوامل باعث شد که پس از فروپاشی شوروی نقش آفرینی و هویت کشورهای عدم تعهد تقویت شود. با توجه به این مسائل و همچنین اینکه کشور میزبان ۳۰ سال سابقه‌ی ایستادگی در مقابل آمریکا را دارد، همه‌ی اعضای جنبش عدم تعهد به این اجلاس امیدوارند. در مجموع می‌توان گفت امیدواری نسبت به موفقیت اجلاس یک امیدواری به نسبت تاریخی و همگانی است و محدود به جمهوری اسلامی ایران نیست.

• فکر می‌کنید ریاست ایران بر جنبش عدم تعهد چه تأثیری بر میزان کارآمدی این جنبش داشته باشد؟

جمهوری اسلامی ایران میزبان خوبی برای این اجلاس است، به خاطر اینکه محیط مساعدی را فراهم می‌کند تا بدون دخالت قدرت‌های بزرگ فضای آزادی در اجلاس فراهم شود و کشورهای عضو به راحتی بتوانند مواضع خود را بیان کنند.

فکر می‌کنم در این اجلاس، جنبش عدم تعهد وارد دوره‌ی جدیدی از حیات بین‌المللی و سیاسی خود شود. به هر حال ویژگی‌های کشور میزبان که ریاست جنبش را بر عهده دارد در عملکرد سازمان تأثیر به‌سزایی از خود به جای می‌گذارد. از آنجایی که جمهوری اسلامی ایران به لحاظ معیارهای عدم تعهد و وابستگی به قدرت‌های بزرگ در جایگاه برجسته‌ای قرار دارد، به راحتی می‌تواند رویکرد جنبش عدم تعهد را در دنیا نشان دهد، چون در بین اعضای جنبش عدم تعهد بعضی از کشورها هستند که علی‌رغم عضویت در این جنبش، گرایش به بعضی از قدرت‌ها دارند.

طبیعی است که اگر چنین کشوری که گرایش به قدرت‌های بزرگ در آن مشهود است رئیس جنبش عدم تعهد باشد، فلسفه‌ی اصلی جنبش زیر سؤال می‌رود و خاصیتی که باید داشته باشد نخواهد داشت. این در حالی است که جمهوری اسلامی ایران به صورت خالص و روشن مواضع جنبش را در خود متجلی کرده و بنابراین در مقام ریاست این جنبش می‌تواند فضای مساعدتری را فراهم کند تا جنبش فعال‌تر شود و مواضع جدی‌تری را در مسائل بین‌المللی اتخاذ کند.

در واقع اصولی که بر اساس آن انقلاب اسلامی شکل گرفت و نظام اسلامی در کشور ما برقرار شد بستری پیدا کرده است که پژواک و انعکاس بین‌المللی داشته باشد و ارزش‌ها و بنیان‌های انقلاب اسلامی به عنوان ارزش‌های تمامی کشورهای ضعیف، آزادی‌خواه و استکبارستیز دنیا قرار گیرد. این موقعیت بسیار مهمی است که یک تریبون بین‌المللی برای پیام انقلاب اسلامی پیدا شده است. در واقع با ریاست ایران کارآمدی این اجلاس افزایش خواهد یافت.

• نقش و تأثیر این اجلاس را در مسائل روز ایران، از جمله پرونده‌ی هسته‌ای یا مسئله‌ی تحریم‌ها، چگونه ارزیابی می‌کنید؟

موضوعاتی مثل پرونده‌ی هسته‌ای یا تحریم‌ها مسائل مزمن و طولانی مدت کشور ما هستند و در واقع از بدو پیروزی انقلاب اسلامی، ما با نظام سلطه مشکل داشتیم و این مسائل هم در ادامه‌ی همان مشکلات سی و چندساله‌ی ماست. این مسائل باید در مسیر طبیعی خودشان حل شوند تا ما از این مشکلات عبور کنیم.

برگزاری موفق اجلاس و اینکه بیش از ۱۲۰ کشور به ایران می‌آیند و از نزدیک با موفقیت‌های ایران آشنا می‌شوند بهترین موقعیت برای جمهوری اسلامی است تا به دنیا نشان بدهد، علی‌رغم تمامی دشمنی‌ها، ما هیچ ضعف و خطوری نداشته‌ایم و حتی پیشرفت کرده‌ایم.

خیلی از کشورهای دنیا تحت تأثیر تبلیغات غربی‌ها نگران رابطه با جمهوری اسلامی هستند، ولی وقتی از نزدیک جمهوری اسلامی ایران را ببینند، آن نگرانی‌هایشان مرتفع می‌شود. به نظر بنده از این راه می‌توانیم گام‌های مؤثری درباره‌ی تحریم‌ها و پرونده‌ی هسته‌ای برداریم.

• شما فرمودید مسائلی مثل پرونده‌ی هسته‌ای ایران یا تحریم‌ها باید در مسیر خودش پیگیری شود. مسئله این است که بسیاری از کشورهای عضو سازمان ملل در جنبش عدم تعهد هم عضویت دارند. با توجه به این مسئله چرا شاهد صدور قطعنامه‌های مختلف با امضای بعضی از همین کشورها هستیم؟ چگونه است که آن‌ها به تحریم برضد ایران رأی می‌دهند و در اجلاس کشورهای عدم تعهد به ریاست ایران شرکت می‌کنند؟ این شبهه به وجود می‌آید که شرکت در این اجلاس برای آن‌ها یک کار نمایشی محسوب می‌شود.

به هر حال کشورها موضع‌گیری‌شان در سازمان‌های مختلف فرق می‌کند و این موضوع به مدیریت آزادانه یا تحمیلی سازمان‌ها بستگی دارد. در مجامعی مثل شورای امنیت و شورای حکام آژانس انرژی اتمی یک مدیریت تحمیلی وجود دارد و کشورهای عضو چندان آزادی عمل ندارند.

از این رو آنجا سیاست‌های آمریکایی غلبه دارد و ما نمی‌توانیم از جلسات شورای حکام یا شورای امنیت همان انتظاری را داشته باشیم که از جلسه‌ی کشورهای عدم تعهد داریم، چون این جلسه در فضای آزادانه‌ی مدیریت می‌شود، ولی آن جلسات همراه با دیکتاتوری و زور است. طبیعی است که بعضی از کشورها نتوانند موضع روشن خودشان را در محیط‌های سیاسی و تحمیلی ابراز کنند.

در فضای جنبش عدم تعهد این امکان بیشتر فراهم است تا کشورها بتوانند مواضع خودشان را راحت‌تر بیان کنند. این بیان موضع آن هم در یک فضای آزادانه اهمیت سیاسی بسیاری دارد. در گذشته هم جنبش عدم تعهد همیشه از مواضع هسته‌ای جمهوری اسلامی حمایت کرده بود.

هر چند بعضی از کشورهای عضو جنبش در شورای حکام برضد ایران رأی دادند، اما این به معنای بی‌خاصیت بودن جنبش نیست. جنبش صدای اکثریت کشورهایی است که عموماً از نظام حاکم بر دنیا ناراضی‌اند. این موضوع اهمیت بسیار زیادی دارد و نشان می‌دهد که الزاماً حق و باطل در نظام بین‌الملل در شورای امنیت سازمان ملل تعیین نمی‌شود و تردیدهایی جدی نسبت به بی‌نقص بودن ساختار سازمان بین‌الملل و عادلانه بودن آن وجود دارد.

به طور قطع یکی از مسائل مهمی که می‌تواند در جلسات جنبش مطرح شود، مسئله‌ی ساختار نظام بین‌الملل سازمان بین‌الملل است؛ یعنی جنبش عدم تعهد به عنوان جمع‌کننده‌ی کشورهای می‌تواند راجع به ساختار سازمان بین‌الملل در شرایط فعلی بحث کند و دیدگاه‌های خود را بیان نماید.

• به نظر شما واکنش غربی‌ها در قبال این رویداد چگونه است؟ بالاخره اعمال فشارهایی که در سازمان بین‌الملل هست، احتمال دارد بر این اجلاس هم تأثیر بگذارد.

به طور طبیعی آمریکایی‌ها خوشحال نیستند که اجلاس غیرمتعهدها در ایران برگزار می‌شود. آن‌ها اساساً کل جنبش عدم تعهد را نارضی نیستند، در گذشته نیز همین طور بوده است. به هر حال این جنبش نشان داده که علی‌رغم فشارهای آمریکایی می‌تواند به حیات خود ادامه دهد. ارزیابی مثبت از این اجلاس بدان معنا نیست که آمریکایی‌ها نمی‌توانند نقش تخریبی‌شان را ایفا کنند. آن‌ها از لحاظ تبلیغاتی در چند جهت می‌توانند فعالیت کنند.

یکی از آن‌ها این است که این اجلاس و میزبانی ایران را کم‌اهمیت نشان دهند. این یکی از شیوه‌های آن‌هاست که در گذشته هم به کار می‌گرفتند. علاوه بر این، آن‌ها سعی می‌کنند با دروغ‌پراکنی جایگاه جمهوری اسلامی را به عنوان میزبان اجلاس

تخریب کنند.

در واقع آن‌ها هر کاری که بتوانند به لحاظ تبلیغاتی و سیاسی انجام خواهند داد. برای مثال، ممکن است با بعضی از کشورها تماس بگیرند و آن‌ها را در نوع مشارکت‌شان در اجلاس دچار تردید کنند. اما امکانات آن‌ها هم بی‌نهایت نیست. تا امروز برنامه‌ریزی‌های انجام شده نشان می‌دهد که این اجلاس موفق خواهد بود.

خیلی از کشورها نمی‌خواهند زیر سلطه‌ی آمریکا باشند و اتفاقاً می‌خواهند به نحوی این استقلال خودشان را در اجلاس تهران نشان بدهند تا استقلالشان در دنیا بیشتر تثبیت شود. با توجه به این موضوع من نسبت به دستاوردهای اجلاس خوش‌بین هستم.

• با توجه به وجود نگاه‌های کاملاً متضاد در مواردی مثل تحولات سوریه، بحرین، عربستان و... ارزیابی شما از میزان توفیق این اجلاس در رسیدن به یک جمع‌بندی مشخص و واحد چیست؟

به هر حال وجود اختلاف‌های مرزی و ایدئولوژیک بین بیش از ۱۲۰ کشور طبیعی است، اما نکته‌ی قابل توجه این است که وجود اختلاف‌ها هیچ وقت در گذشته مانع از عضویت این کشورها و همراهی‌شان با پیام‌های اصلی جنبش نشده است. برای مثال، بین سوریه و ترکیه اختلاف و درگیری‌های مرزی وجود دارد و بعضاً شاهد دخالت در امور داخلی سوریه هستیم، اما این بدان معنا نیست که این دو کشور در سطح بین‌المللی روح واحدی ندارند. در واقع پیام‌های مشترکی وجود دارد که در وضعیت فعلی هر دو کشور آن‌ها را قبول دارند. برای مثال، هر دو کشور بر این موضوع توافق دارند که حقوق کشورهای ضعیف در دنیا باید رعایت شود؛ یعنی علی‌رغم وجود درگیری بین آن‌ها، در بعضی از مسائل خواسته‌های مشترکی دارند.

شعراهای جنبش عدم تعهد به گونه‌ای است که کشورها، علی‌رغم درگیری با هم، می‌توانند آن شعرا را پیگیری کنند. بنابراین اگر مراقبت کنیم که جنبش وارد مباحث اختلافی بین کشورها نشود و بر آن اصول و شعراهای کلی و مورد توافق همه تکیه کند، اجلاس موفق‌تری را خواهیم داشت. برای مثال، تأکید بر حق حاکمیت ملی کشورها و مخالفت با دخالت قدرت‌های بزرگ در امور داخلی کشورها، اصول کلی و مشترکی هستند که همه‌ی کشورها آن‌ها را قبول دارند. ممکن است در تطبیق مصداق‌ها اختلاف نظر وجود داشته باشد، ولی به هر حال این اصول به نفع همه‌ی کشورهاست.

بنده فکر می‌کنم برگزاری اجلاس حتی در آرام کردن بحران‌هایی مثل مسئله‌ی سوریه نیز مؤثر خواهد بود، به دلیل اینکه نشان می‌دهد این کشورها، علی‌رغم وجود اختلاف‌هایی که از ناحیه‌ی نظام سلطه پررنگ می‌شوند، مشترکات زیادی با هم دارند.

• یکی از مسائل حاشیه‌ای که مطرح می‌شود این است که ایران درگیر شرایط نابسامان اقتصادی است و همواره مردم از سوی مسئولین به قناعت دعوت می‌شوند. در چنین شرایطی برگزاری این اجلاس آن‌ها هم با این هزینه‌ی گزاف چه موضوعیتی دارد؟

به هر حال همه‌ی احتیاجات یک کشور به مسائل روزمره‌ی زندگی محدود نمی‌شود. ما احتیاجات معنوی، سیاسی و بین‌المللی هم داریم. این طور نیست که دولت، تنها مسئول برآورده کردن نیازهای اقتصادی روزمره‌ی مردم باشد و مثلاً به اقتصاد پایه‌ای و درآمدت کشور فکر نکند یا در توسعه‌ی دانشگاه‌ها کوتاهی نماید؛ با این توجیه که این کارها در درازمدت نتیجه می‌دهند.

نیازهای سیاسی و بین‌المللی هم جزو همین نیازها هستند. ما نمی‌توانیم به خاطر مشکلات اقتصادی از برگزاری این اجلاس بزرگ خودداری کنیم، در حالی که اتفاقاً این اجلاس به صورت غیرمستقیم و مستقیم به حل برخی از مشکلات اقتصادی ما کمک خواهد کرد. برای مثال، المپیک هزینه‌ی سرسام‌آوری برای انگلیس داشت و آن‌ها در اوج مشکلات اقتصادی بودند. اما اتفاقاً آن‌ها با برگزاری المپیک سعی کردند تا حدودی مشکلات اقتصادی‌شان را برطرف کنند.

میزبانی برای برگزاری یک اجلاس یا گرهمایی بین‌المللی حتی در کوتاه‌مدت هم بر اقتصاد تأثیر گذار است. اگر از بُعد مادی هم به قضیه نگاه کنیم، برگزاری این اجلاس هزینه‌های خودش را جبران می‌کند و وجهه‌ی سیاسی و بین‌المللی حاصل از برگزاری این اجلاس فضا را برای اقتصاد ایران آماده‌تر خواهد کرد. از این رو هر ملتی بیشتر به منافع درازمدت خودش می‌اندیشد و آن‌ها را فدای منافع کوتاه‌مدت و روزمره نمی‌کند. به هر ترتیب امکان تبلیغ کالا در قالب هدیه به هیئت‌های اعزامی و پس از آن جلب مشتری برای انعقاد قراردادهای بین‌المللی اعم از صادرات و راه اندازی کارخانه‌ها و صنایع خاص در کشورهای عضو، در کنار ظرفیت‌های توریستی موجود که طبق ارزیابی‌های صورت گرفته، آورد قابل قبولی را در همین چند روز نصب اقتصاد کشور خواهد کرد تنها بخشی از استفاده‌ی است که می‌توان از این اجلاس و تبعات آن برد. در طول این ۳۰ سال، هر اقدامی از سوی جمهوری اسلامی با تبلیغات رسانه‌های

ضدانقلاب و رادیوهای بیگانه همراه بوده است، اما این تبلیغات سوء تأثیری بر روند برگزاری این اجلاس نخواهد گذاشت و به نظر بنده همه‌ی مردم کاملاً از اهمیت این اجلاس و پیامدهای مثبت آن آگاه هستند.

• در جمع‌بندی اگر نکته‌ای باقی مانده، بفرمایید.

به نظر بنده ما در حال حاضر به لحاظ بین‌المللی در موقعیتی قرار گرفته‌ایم که اوضاع نظام بین‌الملل در حال تغییر است و کم‌کم نظم جدیدی بر جهان حاکم می‌شود. بحران سوریه این موضوع را به خوبی نشان می‌دهد. برای اولین بار، در طی تحولات جهان عرب، کشورهای روسیه و چین چند بار قطعنامه‌های شورای امنیت را وتو کردند و در مقابل سیاست‌های سلطه‌طلبانه‌ی آمریکا ایستادند. این مسئله نشان می‌دهد اتفاق جدیدی در دنیا در حال شکل‌گیری است.

همچنین مقاومت دولت سوریه و آگاهی افکار عمومی نشانه‌ی دیگری از تغییر در نظام بین‌الملل به نظر می‌رسد. در این مقطع، وقتی جنبش عدم تعهد آن هم در جمهوری اسلامی - که مظهر مقاومت در مقابل سلطه‌ی آمریکا است - برگزار می‌شود، پیام ویژه‌ای دارد و به تغییر چهره‌ی آینده‌ی جهان کمک خواهد کرد. از این رو ما باید آینده‌ی این اجلاس و اهمیت آن را بیشتر جدی بگیریم و از جهات مختلف تأثیر آن را مطالعه کنیم. همچنین باید آثار این اجلاس را در دنیا منعکس کنیم و اجازه ندهیم غربی‌ها با تبلیغاتشان تأثیرات بزرگ آن را خنثی کنند.

این اجلاس بزرگ به هم‌فکری کشورهای جهان کمک خواهد کرد و به طور قطع کشورهایی که در این اجلاس شرکت می‌کنند در موضع‌گیری‌هایشان در سازمان‌های بین‌المللی نیز بیشتر سعی خواهند کرد تا موافق با منویات جنبش قدم بردارند. این اجلاس انسجام درونی جنبش را افزایش می‌دهد و باعث خواهد شد تعریف ما از جنبش عدم تعهد تغییر پیدا کند. منافع این اتفاق‌ها عاید همه‌ی کشورها خواهد شد. بنابراین جدی گرفتن این جنبش در عرصه‌های مختلف ضرورتی است که نباید درباره‌ی آن کوتاهی کنیم.

تحلیل‌گران سیاسی و کارشناسان باید پردازش خوبی راجع به این اجلاس داشته باشند و به‌خصوص بعد از آن نباید اجازه دهیم مباحث مربوط به این اجلاس و آثار آن فراموش شود. در واقع کار اصلی ما بعد از اجلاس آغاز می‌شود و باید روی تک‌تک مباحث مطرح‌شده در اجلاس وقت بگذاریم و تلاش کنیم که آن‌ها در سطح مدیریت جهان عملیاتی شوند. برای زمان برگزاری اجلاس نیز باید برای اقشار مختلف جامعه اعم از مردم، دانشگاه‌ها، روحانیون و ... تعریف نقش کرد. هر یک از این‌ها باید در طول این اجلاس نقش خاص خود را برای بهره‌برداری حداکثری از این ظرفیت ایفا کنند.

• با تشکر از اینکه وقت خود را در اختیار «برهان» قرار دادید

رسالت ریاست ایران بر اجلاس غیر متعهدها

گروه سیاسی برهان؛ در طی ۱۶ اجلاس، از بلگراد تا تهران، جنبش غیر متعهدها فراز و فرودهایی را پشت سر گذاشته است. بخشی از این فراز و فرودها، متأثر از تنوع فرهنگی اعضا و همچنین تأثیرگذاری کشورهای دیگر بود. در این راستا به دلیل اهمیت ویژه میزبانی هویت در جنبش غیر متعهدها و جایگاه این جنبش در شکل‌گیری نظم جدید بین‌المللی، «برهان» در مصاحبه‌ای با «محمد فرهاد کلینی»، سفیر سابق ایران در ارمنستان و کارشناس ارشد مسائل استراتژیک، به گفت‌وگو نشستیم.

• با توجه به گستردگی و تنوع جنبه‌های ایدئولوژیک، فرهنگی و اجتماعی بین اعضای جنبش عدم تعهد، آیا می‌توان رویکرد کلان و نگرش واحدی بین این اعضا به ظاهر ناهمگون قائل شد و به تنوع و تکثر میان آن‌ها سامان بخشید؟

قبل از هر چیز، باید دید اهمیت نیازهای مشترک چه جایگاهی در خصوص پیوستگی اعضای غیر متعهدها تولید می‌کند و چگونه می‌تواند انگیزه‌های آن‌ها را به سمت ایجاد همسویی و تولید معنای حقیقی جنبش غیر متعهدها هدایت کند. در گذشته جنبش غیر متعهدها زاییده‌ی اهدافی بود که بر اساس تقسیم‌بندی فضای دوقطبی جنگ سرد به وجود آمده بود. البته پیدایش جنبش غیر متعهدها در آن زمان تقریباً معنای خاصی داشت، چرا که هر یک از ۲ ابر قدرت به دنبال این بودند تا بتوانند از جنبش غیر متعهدها استفاده‌ی ابزاری کنند.

برای مثال، جریان چپ‌نگاهی خاص به این جنبش داشت و آن را به عنوان بخشی از یک دوره‌ی گذار و استحاله‌ی سیاسی - ایدئولوژیک تلقی می‌کرد و معتقد بود که جنبش غیر متعهدها بر اساس تئوری راه رشد غیر سرمایه‌داری عملاً اردوگاه چپ را تقویت می‌کند. از سوی دیگر غرب تلاش می‌کرد تا از غیر متعهدها در قالب دفاع فرهنگی و استراتژیک استفاده کند و جلوی پیشروی فرهنگ چپ را در حوزه‌های جهان سوم مسدود کند.

به همین خاطر، اعضا و رهبران اولیه‌ی جنبش به شدت تحت فشار نظرها و امیال قدرت‌ها قرار می‌گرفتند. اگر به مواضع کشورهای مثل یوگسلاوی سابق، کوبا، هند، اندونزی و مصر در آن زمان رجوع کنیم، متوجه می‌شویم که کشورهای اروپایی چگونه سعی می‌کردند در تصمیم‌های رهبران جنبش تأثیر بگذارند.

با توجه به فروپاشی اتحاد شوروی و سپس تلاش آمریکا برای تبدیل کردن خودش به قدرت هژمون و تولید ایده‌ی «یک جهان، یک قدرت» جریان غربی به شدت تلاش می‌کرد تا از بازبانی هویت و به وجود آمدن یک انسجام جدید در جنبش غیر متعهدها جلوگیری کند و اجازه ندهد تا در فضای بین‌المللی جریان جدیدی خود را معرفی کند. در واقع ماهیت جنبش که متمرکز بر عدم تعهد بود تا حدودی به دلیل وضعیت جهانی و بازی قدرت‌ها، تحت تأثیر قرار گرفت و بحث ایده‌سازی در راه سوم کمرنگ شد.

با توجه به این موضوع، می‌توان گفت بحث بازبانی هویت در جنبش غیر متعهدها از اهمیت بسیار ویژه‌ای برخوردار است تا این جنبش بتواند در چارچوب رسالت‌هایش، قدرت‌ش را در پاسخ‌دهی به مشکلات موجود در جهان بیش از پیش مطرح کند.

در شرایط موجود، نیاز مشترک می‌تواند هدف‌سازی جدید را تعریف کند. در این حوزه اگر ما کمی به صحنه‌ی جهان نگاه کنیم، متوجه می‌شویم که در هزاره‌ی سوم قدم به محیط جدیدی گذاشته‌ایم. در دوران جدید بحث‌های جدیدی مطرح است. به عنوان مثال مسائل مربوط به آب‌وهوا، صرفاً موضوعی طبیعی نیست، بلکه به زودی منجر به تغییرات بسیار مهمی در مهندسی ژئوپلیتیک جهان خواهد شد و در آینده‌ی نزدیک با تغییرات جدی در حوزه‌ی قیمت جهانی غذا، جابه‌جایی جمعیت‌ها، نزاع بر سر آب و بحث‌های مختلف پیرامون مسئله‌ی مهاجرت مواجه خواهیم شد. بنابراین موضوعات جدید طبیعتاً می‌تواند فرصت را به وجود آورد تا دولت‌ها و کشورهای دلسوز این جنبش انسجام جدیدی به این نهاد بدهند.

موضوع دیگر در نظام قدرت‌ها، جایگاه و نقشی است که روسیه و چین در نظام بین‌الملل پیگیری می‌کنند. در این خصوص هم‌زمان شاهد کاهش تدریجی قدرت غرب هستیم. کاهش قدرت غرب باعث می‌شود در فواصل و نسبت‌های جهانی وضعیت جدیدی به وجود آید که برخی از آن، تحت عنوان «چندجانبه‌گرایی جدید» یاد می‌کنند. به هر حال، جنبش غیر متعهدها می‌تواند از این زاویه خود را به عنوان یک موضع جهانی مطرح کند و جایگاه خود را در این چندجانبه‌گرایی، بیش از پیش نشان دهد.

تقریباً می‌توان گفت که در حال ورود به دوره‌ای هستیم که ترکیبی از وضعیت چندقطبی و وضعیت چندجانبه‌گرایی است. این مسئله در عرصه‌های مختلف فرهنگی، نظامی، اقتصادی و... به گونه‌ای متفاوت خود را نشان می‌دهد. از سوی دیگر، با توجه به تغییراتی که در نوع نگاه به چگونگی تولید راه‌حل‌ها در نظام بین‌الملل اتفاق می‌افتد، نقش غیر متعهدها بسیار با اهمیت است. در واقع امروزه ورود به فضای سیال دیپلماتیک و اثربخشی به‌موقع، اهمیت خاصی پیدا کرده و نیازمند این است که معنای دیپلماسی شبکه‌ای در جهان از راه کشورها و همچنین سازمان‌های بین‌المللی مورد اندیشه قرار بگیرد.

جایگاه جنبش غیر متعهدها به عنوان یک سازمان قدیمی و فراگیر بسیار قابل توجه است و می‌تواند با توجه به وزنی که دارد مواضع خود را پیرامون مسائل مهم جهانی با دقت بیشتری بیان کند. برای مثال، حتی در محیط سازمان ملل برخی از کشورها خواهان تغییر ترکیب

ریاست ایران بر اجلاس سران غیر متعهد فرصتی بی‌نظیر است. در این برهه ایران می‌تواند در طراحی‌های مهم و حساس نقشی جدی و تأثیرگذار داشته باشد و در حوزه‌ی بازی در نظام بین‌الملل، قدرت خود را تعریف کند و از این فرصت در جهت ایده‌سازی و تقویت اتحاد با هم‌پیمانان خود استفاده کند.

شورای امنیت هستند و برخی از کشورها با توجه به جایگاه و سهمی که در نظام بین‌الملل دارند ایده‌ی عضویت در شورای امنیت را مطرح می‌کنند؛ ژاپن، برزیل، آلمان یا هند از جمله‌ی این کشورها محسوب می‌شوند.

با توجه به این موضوع، به نظر می‌رسد جنبش غیرمتعهدها می‌تواند در شورای امنیت به دنبال کسب یک حق رأی بر اساس ریاست دوره‌ای جنبش باشد و به صورت چرخشی این مسئله را مدیریت کند. از این منظر، جنبش غیرمتعهدها جایگاه و وزنی دارد که می‌تواند از آن در جهت اصل تنوع به منظور فرصت‌سازی بهره‌برداری کند و بحث فراگیری را برای قدرت بخشیدن به دیپلماسی شبکه‌ای و به‌روز کردن ایده‌های کشورهای غیرمتعهد در مسائل جدید و جدی جهانی مجدد تقویت نماید.

• در فضایی که غرب در صدد هژمون شدن و ارتقای جایگاه خود می‌باشد و از سوی دیگر قدرت‌های موجود در منطقه در صدد طراحی نظام چندقطبی و چندجانبه‌گرایی هستند، شاکله‌ی نظم جهانی آینده را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ در نهایت کدام یک از این ۲ گرایش غالب می‌شود؟

شکل‌گیری نظم آینده الزاماً متکی بر اراده و قدرت نیست، بلکه این موضوع برمی‌گردد به اینکه پارادایم‌های اساسی و استراتژیک بین‌المللی چگونه باعث می‌شود که محیط جدید جهان تعریف شود. بنابراین می‌توان گفت بین ۲ حوزه‌ی اراده و قدرت و معمای استراتژیک در جهان رابطه‌ای وجود دارد و از ترکیب این ۲ وضعیت است که می‌توانیم بگوییم وضعیت نظم جدید چگونه خواهد بود. مسئله‌ی بسیار مهم دیگری که با توجه به جایگاه جنبش غیرمتعهدها مطرح می‌شود، بحث سلاح‌های کشتار جمعی است. امروز می‌بینیم که ایران شعار «سلاح هسته‌ای برای هیچ کس و انرژی هسته‌ای برای همه» را مطرح کرده و بحث بهره‌برداری صلح‌آمیز و به‌کارگیری وحشیانه را کاملاً از هم تفکیک نموده است.

در حال حاضر، برخی از اعضای این جنبش توانایی هسته‌ای دارند و به همین دلیل می‌توانند پرچم‌دار دفاع از صلح در محیط بین‌المللی باشند و با توجه به اینکه خیلی از موضوعات و منازعات قدرت‌ها هنوز حل نشده است، می‌توانند در صدد ایجاد وضعیت جدیدی برآیند. به عنوان مثال اگر به موضوع سپر موشکی دقت کنید، می‌بینید که موضوع آرایش جدید در سلاح‌های کشتار جمعی و همچنین دفاع استراتژیک چگونه صلح و فضای تنفسی و مانور خیلی از کشورها را مسدود کرده است. جنبش غیرمتعهدها در بحث طراحی‌های مهم و حساس می‌تواند نقشی جدی داشته باشد و در بحث دفاع از صلح، جهان بدون سلاح‌های هسته‌ای و کشتار جمعی و همچنین تهدیدهای جدید تأثیرگذار باشد.

همان‌طور که اشاره شد، امکان دارد بسیاری از تهدیدهای جدید مربوط به موضوعات سیاسی نباشد. به عنوان مثال بحث بلایای طبیعی مانند سیل و زلزله، به خصوص در حوزه‌ی کشورهای غیرمتعهد، جایگاه مهمی دارد. بنابراین جنبش غیرمتعهد می‌تواند در زمینه‌ی مقابله با بلایای طبیعی نیز حرف بزند و در حوزه‌ی بازی در نظام قدرت

خود را تعریف کند و در مواجهه با چالش‌های جدید جهانی هم حرف‌های خود را قوی‌تر مطرح نماید و دارای سخنان و عبارات‌های راهبردی بیشتری باشد. امروز بحث نیازمندی تشکیل هویت جدید و سازمان‌دهی جنبش در مواجهه با شرایط جدید مطرح است.

• با توجه به پیچیدگی روابط و تعاملات بین‌المللی در سطح جهانی، ناگزیریم در عرصه‌ی سیاست جهانی با قدرت‌ها تعامل کنیم. در این شرایط، هویت مستقلی که جنبش مطرح می‌کند آیا می‌تواند منجر به خودبستگی گردد یا اینکه لزوماً باید با قدرت‌های جهانی وارد تعامل شود؟

ماهیت جنبش غیرمتعهدها بایستی با تعامل و بدون تحمیل شکل بگیرد. امروز نوع روابط جنبش با کشورهای قدرتمند جهان نیز بر همین اساس تعریف می‌شود. به نظر می‌رسد مقابله با تحمیل، یکی از وظایف بسیار مهم غیرمتعهدهاست، زیرا اساساً یکی از اهمیت‌ها و ارزش‌های غیرمتعهدها در تولید آرای مستقل خود است. از این منظر، به طور حتم موضوع تعامل با قدرت‌ها، در چارچوب سازمان‌های بین‌المللی، بایستی از یک سازوکار قوی‌تر و منسجم‌تری برخوردار شود تا بتواند ارزش تحمل‌پذیری قدرت‌ها را در شرایط جدید بالا ببرد. قدرت‌ها امروزه با توجه به نوع نگاهشان به منافع، ملاحظه‌ها و اصرارهای راهبردی خودشان هیچ علاقه‌ای ندارند که بازیگر جدیدی وارد این بازار استراتژیک شود.

بنابراین تلاش آن‌ها بر این است که ارزش و جایگاه غیرمتعهدها را کاهش دهند. واکنش برخی از کشورهای غربی در مقابل همین اجلاس تهران شاهدهی برای این مدعاست. به هر حال، به نظر می‌رسد نوع نگاهی که قدرت‌ها به جهان دارند در چارچوب جلوگیری از ورود یک بازیگر جدید به صحنه است. با توجه به این مسئله، نگاه غیرمتعهدها باید مبتنی بر افزایش انسجام و قدرت بازیگری اعضا باشد. اعضای جنبش بایستی این را اثبات کنند و تلاش نمایند تا جریان قدرت در جهان مجبور شود آرای غیرمتعهدها را بیش از پیش شناسایی کند.

• جایگاه ایران را در شکل‌دهی راهبرد کلی جنبش، چگونه ارزیابی می‌کنید؟
هم‌زمان باید مواظب کنش و واکنش‌های بعضی از رهبران جنبش از جمله هند بود و موضوع مقاومت در آمریکا لاتین را با کوبا پیگیری نمود. در واقع باید مسائل آمریکای لاتین را از حالت منطقه‌ای خارج کرد و در قالب غیرمتعهدها و جبهه‌ی بین‌المللی به آن داد. همچنین باید اولویت‌ها را در موضوع سوریه تغییر داد. در واقع باید ابتکار عمل را در دست گرفت و اولویت‌ها را تعیین کنیم. در مجموع باید همه‌ی نهادها درگیر این اجلاس می‌شدند و از ظرفیت‌های این نشست در موضوعات مختلف از جمله حقوق بشر اسلامی نهایت بهره‌برداری را انجام داد.

• با تشکر از اینکه وقت خود را در اختیار «برهان» قرار دادید

نقش غیر متعهدانه

در شکل دهی به

«نظم نوین جهانی» چیست؟

اگر در این پیچ تاریخی موفق شویم ایده‌ی «جهان چندقطبی» را به برنامه و ساختار تبدیل کنیم، چرخشی در نظام بین‌الملل آینده و شکل‌گیری نظم نوین بین‌المللی به وجود خواهد آمد. شکل‌دهی نظم نوین جهانی، قله‌ی فتوحات جمهوری اسلامی ایران با تکیه بر جنبش عدم تعهد خواهد بود.

گروه سیاسی برهان؛ «شرایط گیتی حساس و جهان در حال گذار از یک پیچ تاریخی بسیار مهم است. انتظار می‌رود که نظمی نوین در حال تولد یافتن باشد. مجموعه‌ی غیرمتعهدانه حدود دو سوم اعضای جامعه‌ی جهانی را در خود جای داده است و می‌تواند در شکل‌دهی آینده نقشی بزرگ ایفاء کند.» [۱] در تبیین این فراز از بیانات رهبر انقلاب با «دکتر محمدباقر خرمشاد»، عضو هیئت علمی دانشکده‌ی حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبایی و «رئیس کنونی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی» و دارای درجه‌ی دکترای علوم سیاسی از دانشگاه «لیون ۲ فرانسه» به گفت‌وگو نشستیم.

• با توجه به سیر تاریخی جنبش عدم تعهد و نیز تحولات جاری نظام بین‌الملل، ارزیابی شما از جایگاه این جنبش در نظام بین‌الملل چگونه است؟

جهان در سال ۱۹۹۰ با فروپاشی شوروی عملاً از نظم مبتنی بر نظام دوقطبی خارج شد. واقع یک طرف از جنگ سرد فروپاشید و طبیعتاً در هر جنگی اگر یک طرف از بین برود، طرف مقابل اعلام پیروزی می‌کند. به این ترتیب، ایالات متحده‌ی آمریکا به عنوان رهبر بلوک غرب خود را پیروز میدان معرفی کرد و از آن زمان تلاش نمود جهانی را مبتنی بر این پیروزی شکل دهد.

لذا آمریکا وارد فاز جدیدی شد و تلاش کرد با همکاری کشورهای غربی جهان را به سمت یک نظام تک‌قطبی با محوریت خودش هدایت کند. بر اساس بعضی از نظریات علم سیاست، قدرت به صورت خودکار مقاومت را به دنبال دارد. بر همین اساس، قدرت‌های بزرگ قبلی در کنار قدرت‌های نوظهور در مقابل این یک‌جانبه‌گرایی صفا‌رایی کردند و خواستار نظم چندقطبی شدند. در نتیجه ۲ اردوگاه شکل گرفت: طرفداران نظم تک‌قطبی و طرفداران نظم چندقطبی. در مجموعه‌ی طرفداران نظم چندقطبی قدرت‌هایی مثل روسیه و چین (با حق وتو) در کنار قدرت‌های نوظهور یا منطقه‌ای مثل هند، برزیل، آفریقای جنوبی و جمهوری اسلامی ایران قرار دارند که این ۴ قدرت نوظهور اعضای برجسته‌ی جنبش عدم تعهد هستند. به عبارت دیگر، بعد از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی عملاً تعریف جنبش عدم تعهد تحت تأثیر قرار گرفت. به این ترتیب، با فروپاشی شوروی عملاً تأکید بر استقلال مبنای عمل در جنبش عدم تعهد قرار می‌گیرد، اما این بار استقلال در مقابل قدرت برتری مطرح است که می‌خواهد جهان را تک‌قطبی تعریف کند. در واقع جنبش عدم تعهد در مقابل قدرت یک‌جانبه‌ی کشورهای غربی به رهبری آمریکا، نظام چندقطبی را مطرح می‌کند و سعی دارد استقلال کشورهای عضو را در مقابل غرب حفظ نماید.

قسمت دیگر بحث در تحلیل میانی از موضوع این است که از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی ۲۲ سال می‌گذرد و حدوداً در ۲۰ سال اول ایالات متحده‌ی آمریکا سرمست از این اتفاق، خود را در جهان بی‌رقیب و بی‌بدیل می‌دانست و حاکمیت جهان را تک‌قطبی تصور می‌کرد. لذا در این سال‌ها شاهد نظم تک‌قطبی در جهان بودیم و از دل آن اتفاقاتی مثل حمله به عراق و افغانستان بیرون آمد. در این مدت ابزار بسیار مهمی به نام ناتو هم در اختیار ایالات متحده‌ی آمریکا بود. هر چند ناتو در مقابل ورشو به وجود آمد، اما علی‌غم فروپاشی ورشو، غرب تلاش می‌کند که کاربری ناتو را تغییر دهد و در آن فضای تک‌قطبی به رهبری ایالات متحده‌ی آمریکا از آن بهره‌برداری کند.

به تدریج ایده‌ی نظام چندقطبی، قدرت بیشتری می‌گیرد و ایالات متحده‌ی آمریکا به دلیل تندروی و اقدامات ناشی از سرمستی و غرور، جایگاه خودش را از دست می‌دهد. به این ترتیب، در طول سال‌های اخیر، جهان وارد فضایی چندقطبی می‌شود. جنبش عدم تعهد یکی از تشکل‌های بزرگ طرفدار نظام چندقطبی است که بر این قضیه مؤثر بوده است. از سویی دیگر، بحران مالی غرب و افزایش ضعف آن‌ها نیز بر تقویت تفکر چندقطبی تأثیر می‌گذارد. در این میان ایده‌های مختلفی مطرح است.

مثلاً تعدادی طرفدار این هستند که عده‌ی جدیدی از اعضای سازمان ملل به جمع دارندگان حق وتو بپیوندند. در این رابطه کشورهایهایی مثل ژاپن، آفریقای جنوبی و برزیل خودشان را مطرح می‌کنند و حتی مقام معظم رهبری معتقدند باید کشورهای اسلامی هم یک حق وتو داشته باشند. در واقع کشورهای مختلف می‌خواهند به نوعی نظم موجود به نفع بازیگران جدید و قدرت‌های نوظهور و غیرغربی اصلاح شود. حتی گاهی نشست‌هایی با هدف تجدید نظر در ساختار سازمان ملل برگزار می‌شود، به دلیل اینکه ساختار سازمان ملل باید متناسب با جهان چندقطبی شود. همچنین ایده‌ی لزوم حاکمیت عدالت در توزیع قدرت در ساختارهای سازمان ملل مطرح می‌شود.

در طول آن ۲۰ سال این مطالبات به صورت پراکنده بیان شد، منتها در ۲ سال اخیر اتفاقاتی افتاده که بر سرعت این دوران گذار افزوده است. ما از این اتفاقات تحت عنوان بیداری اسلامی یاد می‌کنیم. این اتفاقات در جهان اسلام باعث فروپاشی نظام‌های سیاسی پادشاهی و ریاست

ریاست ایران بر اجلاس سران غیرمتعهد فرصتی بی‌نظیر است. در این برهه ایران می‌تواند در طراحی‌های مهم و حساس نقشی جدی و تأثیرگذار داشته باشد و در حوزه‌ی بازی در نظام بین‌الملل، قدرت خود را تعریف کند و از این فرصت در جهت ایده‌سازی و تقویت اتحاد با هم‌پیمانان خود استفاده کند.

جمهوری مادام‌العمر در کشورهای متحد با غرب شده است.

غرب در زمان جرج بوش پسر پیش‌بینی کرده بود که اگر وضعیت در خاورمیانه و شمال آفریقا با همین کیفیت ادامه پیدا کند، کشورهای مسلمان این منطقه از درون فرومی‌پاشند، چون ساختارهای آن‌ها متعلق به زمان گذشته است و مطالبات مردمی در نظام‌های حاکمیتی آن‌ها انباشته شده است. بنابراین اگر حکومت خودش به مطالبات آن‌ها پاسخ ندهد مردم هجوم می‌آورند و حقوقشان را مطالبه می‌کنند.

در طول سال‌های اخیر که جهان وارد فضایی چندقطبی شده است این ایده مطرح می‌شود که اعضای جدیدی به جمع دارندگان حق و توبیونند. در این راستا مقام معظم رهبری نیز معتقدند باید کشورهای اسلامی یک حق و توب داشته باشند.

تلاش جرج بوش پسر در آن سال‌ها این بود که بتواند این راه را به صورت هدایت‌شده باز کند تا هم نظام‌های سیاسی باقی باشند و منافع ایالات متحده آمریکا محفوظ بماند و هم مشارکت مردم در امر سیاست محقق شود، ولی لازمی آن این بود که نظام‌های سیاسی موجود از بخشی از قدرت خود بگذرند. ضمن اینکه شرایط به جایی رسیده بود که دیگر مشخص نبود اگر این منفذ باز شود، شدت و کثرت هجوم مطالبات مردم چقدر خواهد بود.

در واقع ممکن بود این منفذ باعث تخریب کلی نظام‌های سیاسی آن کشورها شود. به همین جهت، علی‌رغم اینکه همه‌ی تحلیل‌ها نشان می‌داد وضعیت موجود در حال انفجار است و جرج بوش پسر تلاش می‌کرد در این کشورها به گونه‌ای دموکراسی هدایت‌شده را اجرا کند، اما نظام‌های سیاسی موجود استنکاف کردند، چون می‌دانستند ورودشان به این مسیر قطعاً منجر به سقوط حکومتشان خواهد شد و به این ترتیب منافع ملی ایالات متحده آمریکا نیز از بین خواهد رفت.

نکته‌ی دیگر این بود که ظهور دموکراسی در منطقه یعنی تن دادن به انتخابات و قطعاً در یک انتخابات آزاد گروه‌های اسلام‌گرا پیروز می‌شدند. به عبارت دیگر، این تحلیل وجود داشت که دموکراسی و انتخابات مساوی است با به قدرت رسیدن و حاکمیت گروه‌های اسلام‌گرا و اسلام سیاسی در منطقه. این موضوع در کنار ادله‌ی دیگر، آمریکا را وادار کرد تا با وجود پیش‌بینی‌هایش، اقدامی صورت ندهد. به این ترتیب، پیش‌بینی‌ها محقق شدند و کشورهای منطقه به مرحله‌ی انفجار رسیدند. جرقه‌ی این انفجار برخورد بدی بود که با یک شهروند تونس صورت گرفت و او اقدام به خودسوزی کرد. پس از این اتفاق، تونس و به تبع آن کشورهای دیگر شعله‌ور شدند. این انفجار فضای جدیدی را برای غرب ایجاد کرد تا نقشه‌هایش را در مورد بعضی از کشورهای ناهمسو، مثل سوریه و لیبی، اجرا نماید و از وضعیت موجود بهره‌برداری کند. در گام‌های اولیه‌ی این ۲ سال و در فضای روانی ایجادشده، بخشی از قدرت‌های بزرگ به دلیل فضا سازی‌ها مقهور غرب شدند و نتوانستند تحلیل شفافی از وضعیت موجود داشته باشند. نکته‌ی جالب این بود که غرب یک حرکت پارادوکسیکال را شروع کرد؛ یعنی با وجود اینکه بخش عمده‌ای از ماندگاری حکومت‌های منطقه به دلیل حمایت‌های غرب بود، وقتی این جنبش‌ها اتفاق افتادند، غرب طوری وانمود می‌کرد که طرفدار مردم است.

از طرفی دیگر، هم‌پیمان غرب در منطقه، یعنی عربستان سعودی، ملجاء و مأمن تمام پادشاهان فراری می‌شد و حتی برای آن‌ها وکیل می‌گرفت. در واقع غرب می‌خواست به وسیله‌ی این حرکت پارادوکسیکال بالانس را حفظ کند. علاوه بر این‌ها، اتفاق دیگری هم می‌افتاد و آن این بود که بر اساس یافته‌های قبلی، قطعاً خروجی فضای جدید اسلام‌گرایان بودند. بنابراین بایستی آن‌ها هم مدیریت می‌شدند. در این راستا استفاده از محور سعودی، قطر و ترکیه می‌توانست کار ساز باشد. در واقع از طریق این کشورها غرب می‌توانست با نام اسلام وارد شود و حرکت‌های اسلام‌گرایانه‌ی منطقه را کنترل کند.

از سویی دیگر، غرب تلاش کرد تا کشورهای ناهمسو با خودش، از جمله لیبی، سوریه، یمن و الجزایر را ناامن کند. این مهم با لیبی کلید خورد و قدرت‌های غیر غربی اثرگذار در فضای روانی و رسانه‌ای موجود نتوانستند تشخیص دهند که کجای این اتفاق باید بایستند و در نتیجه در اقدامات ایالت متحده آمریکا علیه لیبی همراهی کردند. البته مثل همیشه غرب توانست در قالب قطعنامه‌ها و بیانیه‌های دوپهلوی که امکان تفسیر حداقلی و حداکثری از آن‌ها وجود دارد اهداف خود را محقق کند.

در واقع قدرت‌های غیر غربی با تفسیر حداقلی به قطعنامه‌ها رأی می‌دادند و بعد از

رأی آوردن، غربی‌ها با تفسیر حداکثری از آن‌ها بهره‌برداری می‌کردند. به این ترتیب لیبی سرنگون شد و نوبت به سوریه رسید، اما در قضیه‌ی سوریه قدرت‌های غیر غربی و طرفدار نظام چندقطبی متوجه دیپلماسی غرب شدند و فهمیدند در حال از دست دادن پایگاه‌ها و اهرم‌های لازم جهت اثرگذاری بر نظم موجود هستند. به همین خاطر، این قدرت‌ها در کمال تعجب بعد از ۲۰ سال برای اولین بار در قضیه‌ی سوریه از حق و توبی خودشان استفاده کردند.

در طول این مدت، اوضاع کاملاً به هم خورده بود و بازیگران اثرگذار هر کدام تلاش می‌کردند وضع موجود را در مسیر اهداف خودشان هدایت کنند. در این میان ۲ گروه از همان ابتدا راه خودشان را خوب شناختند و به آن عمل کردند؛ یکی غرب به رهبری ایالات متحده آمریکا بود که می‌خواست وضع موجود را مصادره‌ی به مطلوب کند و یکی هم جمهوری اسلامی ایران و خصوصاً رهبر معظم انقلاب اسلامی بود که از این جنبش‌ها تحت عنوان «بیداری اسلامی» یاد کرد.

در واقع جمهوری اسلامی ایران، بر اساس یافته‌های موجود، امیدوار بود که حاصل این بیداری اسلامی قدرت‌گیری حرکت‌های اسلامی باشد و غرب هم می‌خواست از دل این اتفاقات دموکراسی همسوی با غرب یا گروه‌های اسلام‌گرای متعادل‌شده توسط عربستان و ترکیه به قدرت برسند. گروه سوم بلوک روسیه و چین بود که دیرتر از این ۲ گروه فهمیدند باید وارد میدان شوند.

در این میان اتفاق جالبی افتاد. استفاده‌ی مکرر روسیه و چین از حق و توبی زمین‌های را فراهم کرد تا غرب از وضع موجود علیه این ۲ کشور استفاده کند و این موضوع را در فضای روانی به وجود آورد که چین و روسیه مخالف حکومت‌های مردمی و دموکراسی هستند و باید از مجموعه‌ی شورای امنیت حذف شوند. در واقع غرب عکس چیزی را مطالبه می‌کرد که در طول این ۲۰ سال به صورت ضمنی توسط گروه‌های غیر غربی مثل جنبش عدم تعهد پیگیری می‌شد. بنابراین غرب از فضای موجود استفاده می‌کرد تا بتواند شورای امنیت را یکسان‌سازی کند و در قالب ارزش‌های غربی، مثل حقوق بشر غربی و دموکراسی، فضایی را برای خروج چین و روسیه از شورای امنیت به وجود آورد.

طبیعتاً اگر قرار باشد همین ساختار ادامه پیدا کند، باید قدرت‌هایی جایگزین شوند که تبعیت بیشتری دارند و کمتر مقاومت می‌کنند؛ مثل ژاپن یا هند که در سال‌های اخیر در مقطعی چراغ سبزه‌های بسیار بزرگی به ایالات متحده آمریکا نشان داده است. به این ترتیب، هم آن نیاز روانی پاسخ داده می‌شد و هم از شر چین و روسیه خلاص می‌شدند که بیش از ۵۰ سال سابقه‌ی حضور در این بازی را دارند. علاوه بر این‌ها، تا وقتی بازیگران جدید خودشان را پیدا کنند، آنچه مطلوب غرب بود حاصل می‌شد، چون قدرت‌های جدید نه به لحاظ اقتصادی و نه به لحاظ نظامی و امنیتی توان و قدرت روسیه و چین را ندارند.

با توجه به این مسائل، اجلاس عدم تعهد در شرایطی برگزار می‌شود که جهان بیش از هر زمانی مستعد گذر از نظم گذشته است. امروز قطب‌بندی‌ها شدت بیشتری گرفته و طرفداران هر دو نظام چندقطبی و تک‌قطبی تمایل دارند ساختارهای موجود تغییر کنند. عده‌ای طرفدار حذف لیدرهای نظام چندقطبی و دوگانه مثل روسیه و چین از ساختار فعلی هستند و گروهی دیگر نه تنها می‌گویند این ۲ کشور باقی بمانند، بلکه می‌خواهند کشورهای جدیدی هم به این مجموعه افزوده شوند تا در واقع نظام بین‌الملل بتواند عادلانه‌تر باشد.

• با توجه به شرایطی که بر منطقه حاکم است، چه موضوعات دیگری بر نظم آینده‌ی جهان اثرگذار خواهد بود؟

غرب برای تحقق اهداف خود در کشورهای منطقه از انقلاب‌های رنگی استفاده می‌کند. این کار در لیبی نتیجه داد، ولی در سوریه با شکست مواجه شد و غرب به دلیل بن‌بستی که در آن گیر افتاده است، از نیروهای چریکی آموزش‌دیده برای براندازی استفاده می‌کند. قطعاً ۱۰ تا ۱۵ هزار نیروی آموزش‌دیده می‌توانند نظم هر کشوری را به هم بریزند. استفاده از این روش، بازیگر جدیدی در روابط بین‌الملل محسوب می‌شود. مسئله اینجاست که وقتی غرب از این روش برای تحقق اهداف خود در سوریه استفاده می‌کند، چه تضمینی وجود دارد که در سایر نقاط جهان آن را اجرا نکند و رقبای غرب چگونه می‌توانند جلوی او را بگیرند؟

این یکی از مباحثی است که باعث نگرانی کشورهای مثل چین و روسیه شده است. در واقع آن‌ها نگران این هستند که غرب اقداماتی مشابه لیبی و سوریه در جمهوری‌های مستقل روسیه یا مثلاً چین، پاکستان و... انجام دهد. نیروهایی که امروز در سوریه اقدامات تروریستی انجام می‌دهند ممکن است در هر کشور دیگری نیز مشکل‌آفرین شوند. نکته‌ی اثرگذار دیگر بر نظم آینده‌ی بین‌الملل بحث تحریم ایران است. در واقع یکی از پیامدهای تحریم ایران آشکار شدن ابعاد امپراتوری غرب و ایالات متحده‌ی

آمریکا در فضای بین‌الملل است. به این معنا که تحریم ایران یکی از مصادیق رویکرد آمریکا به جهان است.

آمریکا و غرب در ابتدا تلاش کردند پرونده‌ی هسته‌ای ایران را در شورای امنیت که یکی از ساختارهای باقیمانده از نظام دوقطبی است مطرح کنند و در صورت موفقیت، ناتو به عنوان ضامن مصوبه عمل کند. وقتی نتوانستند در شورای امنیت به نتایج مطلوبشان برسند، اروپا و آمریکا مشترکاً تحریم‌هایی را خارج از ساختارهای نظام بین‌الملل علیه ایران به اجرا درآوردند. حتی ایالات متحده آمریکا تصمیماتی را به تنهایی و خارج از ساختارهای موجود، در قالب قوانین خود، تصویب کرده که دارای اثرات و تبعات بین‌المللی است.

به این ترتیب، کشورهای مختلف جهان از جمله اعضای عدم تعهد شاهد این هستند که آمریکا و غرب سعی می‌کنند ساختارهای باقیمانده از نظام دوقطبی را از بین ببرند و شرایط را برای تک‌قطبی کردن جهان و تولید ساختارهای مطلوب خودشان فراهم کنند. نکته‌ی بعدی این است که کنگره‌ی ایالات متحده آمریکا قانونی را در مورد تحریم جمهوری اسلامی ایران خصوصاً در مباحث مالی و بانکی به تصویب می‌رساند و با توجه به حاکمیت دلار در جهان و گریزناپذیر بودن معاملات با آن، شرکت‌های هلندی، دانمارکی، آلمانی، هندی، روسی و... نیز مجبورند از آن قانون تبعیت کنند. در واقع این شرکت‌ها سر دوراهی قرار می‌گیرند که اگر به مصوبه داخلی آمریکا عمل نکنند، ساقط می‌شوند و اگر هم به آن عمل کنند، منافعشان در تعامل با جمهوری اسلامی به خطر می‌افتد و این اقدام به نوعی با حاکمیت کشور متبوعشان در تناقض است؛ یعنی یک شرکت هلندی یا روسی مجبور است از قوانین آمریکا تبعیت کند و قوانین این کشور به مثابه قوانین بین‌المللی عمل می‌کنند. این موضوع زنگ خطر را برای خیلی‌ها به صدا درآورده و آن‌ها را به این نتیجه رسانده است که برای آینده نظام بین‌الملل باید فکری کرد.

از سویی غرب و ایالات متحده آمریکا کاملاً خیز برداشته‌اند تا نظام تک‌قطبی را تثبیت کنند و از طرف دیگر روندهای جهانی در مسیر مطلوب آمریکا و غرب نیست و در دل نظام بین‌الملل کودتایی برای طراحی نظم نوین جهان در حال شکل‌گیری است.

نکته‌ی سوم بحث دلار است. در واقع تحریم‌های جمهوری اسلامی ایران نشان می‌دهد که چقدر اقتصاد جهان دلارمحور است. آن هم در حالی که چاپ و نشر و توزیع دلار تحت نظارت هیچ سازمان و ارگان بین‌المللی قرار ندارد. به عبارت دیگر، پول ملی یک کشور، بدون هیچ نظارتی در میزان چاپ و توزیع آن، فقط بر اساس خواست دولتمردان ایالات متحده آمریکا، سرنوشت اقتصاد بین‌الملل را تعیین می‌کند و این موضوع زنگ خطر دیگری را برای نظام بین‌الملل و بازیگران مستقل آن، از جمله اعضای جنبش عدم تعهد، به صدا درآورده است.

• جایگاه ایران در جنبش عدم تعهد را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ دستاوردها و ظرفیت‌های ریاست ایران بر جنبش عدم تعهد چیست؟

در فاصله‌ی حدود ۲ ماه بعد از انقلاب اسلامی، در اسفند ۵۷ یا فروردین ۵۸ دولت موقت جمهوری اسلامی ایران بیانیه‌ای صادر کرد و در آن خروج ایران از پیمان سنتو را اعلام نمود. البته پیمان سنتو قبل از آن هم به شدت تضعیف شده بود و با این اقدام جمهوری اسلامی کاملاً از هم پاشید. به این ترتیب، جمهوری اسلامی ایران موضع خود را در سیاست خارجی به عنوان عدم تعهد واقعی اعلام کرد.

افزافه شدن کلمه‌ی «واقعی» در بیانیه‌ی جمهوری اسلامی به این علت بود که عدم تعهد برخی از کشورهای عضو جنبش واقعی نبود. در حقیقت در مجموعه‌ی عدم تعهد کشورهایی وجود داشتند که به غرب یا شرق متمایل بودند. در این شرایط، جمهوری اسلامی ایران با شعار «نه شرقی، نه غربی» وارد میدان شد. خروج ایران از بلوک غرب و ورود واقعی‌اش به جنبش عدم تعهد باعث تقویت جنبش عدم تعهد گردید.

موضوع دیگر پایبندی واقعی جمهوری اسلامی ایران در طول این ۳۳ سال است. جمهوری اسلامی ایران در سخت‌ترین شرایط به عدم تعهد پایبند بود؛ یعنی زمانی که خودش درگیر جنگ با عراق بود و اتحاد جماهیر شوروی به افغانستان حمله کرد، ایران حاضر نشد این تجاوز نظامی را به رسمیت بشناسد، در حالی که اگر این حمله را به رسمیت می‌شناخت یا در مقابل آن سکوت می‌کرد، می‌توانست از شوروی امتیاز بگیرد تا کمک‌های این کشور به عراق متوقف شود، ولی حضرت امام (رحمت الله علیه) فرمودند که ما این اقدام شوروی را محکوم می‌کنیم. همچنین در مقاطع مختلف غرب تلاش می‌کرد که ایران را به سمت خود بکشاند، اما جمهوری اسلامی هیچ‌گاه با مطامع آن‌ها همراهی نکرد و یک عدم تعهد واقعی باقی ماند.

نکته‌ی دیگری که اهمیت جمهوری اسلامی ایران را زیاد می‌کند این است که جمهوری اسلامی ایران محصول انقلاب اسلامی است. انقلاب اسلامی ضمن اینکه در عرصه‌ی جهانی از عدم تعهد حمایت می‌کند، طرفدار یک بلوک اسلامی مستقل

است. بر همین اساس، ایران ایده‌ی بلوک اسلامی مستقل را در دل جنبش عدم تعهد مطرح می‌کرد. فضایی که امروز در کشورهای اسلامی اتفاق افتاده و خروجی آن اخوان‌المسلمین است زمینه‌های لازم برای رفتن به سمت یک بلوک اسلامی مستقل را فراهم کرده است. در نتیجه، جمهوری اسلامی ایران مواضع مشخص و محکمی در بین کشورهای عدم تعهد و همچنین کشورهای اسلامی دارد.

با توجه به این مسائل، اگر جمهوری اسلامی ایران بتواند از برگزاری این اجلاس در تهران و ریاست سه‌ساله‌ی خود استفاده کند، دستاوردهای حداقلی و حداکثری خواهد داشت. حداقل دستاورد این اجلاس بی‌اثر نمودن تلاش غرب برای منزوی کردن جمهوری اسلامی ایران است. نکته‌ی دوم اینکه حضور اعضای عدم تعهد در ایران مهر تأییدی بر موضع جمهوری اسلامی ایران در پرونده‌ی صلح‌آمیز هسته‌ای است. به عبارت دیگر، این اجلاس موضع ایران را در مذاکره با ۱+۵ به شدت تقویت می‌کند و شگردهای رسانه‌ای و سیاسی غرب و اعمال تحریم‌ها علیه ایران را ناکام می‌گذارد. نکته‌ی سوم اینکه جمهوری اسلامی ایران باید تلاش کند در بیانیه‌های اجلاس تهران به مباحث مربوط به حقوق بشر، پرونده‌ی هسته‌ای ایران و ساختار نظم بین‌الملل پرداخته شود. اگر بتوانیم این مسائل را در بیانیه‌ی پایانی مطرح کنیم، پیروزی دیگری برای جمهوری اسلامی رقم می‌خورد. نکته‌ی چهارم اینکه جمهوری اسلامی ایران باید از فرصت حضور این کشورها، که بعضی از آن‌ها به دلیل ترس از فضای رسانه‌ای غرب نمی‌توانستند جداگانه در ایران حضور پیدا کنند، استفاده نماید و روابط دوجانبه یا چندجانبه‌ی خود را در زمینه‌های اقتصادی، فرهنگی، علمی و سیاسی تقویت کند و چهره‌ی واقعی خود را به کشورهای مختلف نشان دهد.

نکته‌ی پنجم اینکه جمهوری اسلامی ایران، در ۳ سال آینده، باید با پشتوانه‌ی سابقه‌ی درخشان خود در جنبش عدم تعهد و با توجه به شرایط امروز جهان اسلام و همچنین قدرت فنی، نظامی و امنیتی خود، ایده‌ی جهان چندقطبی را به برنامه و ساختار تبدیل کند.

• آمریکا و غرب در مواجهه با بیداری اسلامی حرکتی پارادوکسیکال داشت و از یک طرف خودش را حامی حرکت‌های مردمی نشان می‌داد و از طرفی دیگر از حکومت‌های موجود حمایت می‌کرد. برخی این موضوع را ناشی از سرگشتگی و تحیر غرب در مواجهه با تغییرات منطقه عنوان می‌کنند و معتقدند غرب حرکت‌های مردم منطقه را پیش‌بینی نمی‌کرد. پاسخ شما به این تحلیل چیست؟

هرچند ممکن است در ابتدا این ۲ تحلیل متفاوت از هم تصور شوند، ولی در نهایت یکی هستند؛ یعنی چه غرب از روی تحیر و سرگشتگی این حرکت پارادوکسیکال را انجام داده باشد و چه با برنامه پیش رفته باشد، خروجی یکسان است. این پارادوکس به هر حال می‌تواند منافع و مضاری برای غرب داشته باشد. مضار این پارادوکس این است که نمی‌تواند تا ابد ادامه داشته باشد و وقتی حقیقت امر آشکار شود، مشکلاتی جدی برای آن‌ها به وجود می‌آید، هرچند که در کوتاه‌مدت می‌توانند مسئله را مبهم نشان دهند و منافع خودشان را تأمین کنند.

مواردی از پیامدهای تحریم ایران که حاکی از ابعاد امپراتوری غرب و ایالات متحده آمریکا در فضای بین‌الملل است: ۱. اجرای تحریم‌ها در ساختارهایی خارج از ساختارهای نظام بین‌الملل ۲. بین‌المللی شدن قوانین داخلی آمریکا و ایجاد تعارض با حاکمیت کشورها

در پایان با توجه به اینکه در حال حاضر ۲ اردوگاه به نظام بین‌الملل شکل و سامان می‌دهند و یکی از این ۲، یعنی آمریکا، برای بر هم زدن وضع موجود و ساختن وضع مطلوب خود خیز برداشته است، اگر جنبش عدم تعهد در ۳ سال آینده به رهبری جمهوری اسلامی ایران در این زمینه اقدام مؤثری انجام ندهد، جبرانش بسیار سخت خواهد بود؛ سخت‌تر از شرایطی که روسیه و چین به دلیل تسامح در مسئله‌ی سوریه و لیبی متحمل آن شده‌اند. بنابراین طرفداران نظام چندقطبی تا دیر نشده است بایستی برنامه‌ها و ساختارهای مشخص خودشان را طراحی، تنظیم و تصویب کنند و اقدامات لازم را در جهت اجرای آن‌ها انجام دهند.

پی‌نوشت:

[۱] بیانیه رهبر معظم انقلاب در اجلاس سران جنبش عدم تعهد، ۹۱/۶/۹
با تشکر از این که وقت خود را در اختیار «برهان» قرار دادید

اولویت فلسطین برای جنبش غیر متعهدها

اشاره: رهبر معظم انقلاب در سخنرانی افتتاحیه‌ی شانزدهمین اجلاس سران عدم تعهد در تهران، فلسطین را یکی از مهم‌ترین مسائل جامعه‌ی بشریت دانسته و با نقد عملکرد سازمان‌های حقوق بشری، به تبیین پیشنهاد ایران برای حل و فصل مسأله‌ی فلسطین پرداختند. «دکتر طلال عترسی»، استاد دانشگاه و مدیر مرکز منطقه‌ای و مطالعات اجتماعی و سیاسی و رئیس دانشگاه ادبیات و علوم انسانی دانشگاه لبنان، از پژوهشگران مرکز مطالعات و تحقیقات استراتژیک لبنان (دلتا) و از کارشناسان برجسته‌ی حوزه‌ی خاورمیانه است. وی به سفارش «برهان» و به بهانه‌ی برگزاری شانزدهمین نشست سران عضو جنبش غیر متعهدها یادداشتی اختصاصی با موضوع نقش جنبش عدم تعهد در پیگیری مسئله‌ی فلسطین تحریر کرده که متن کامل آن را در ادامه می‌خوانید:

گروه بین‌الملل برهان؛ جنبش عدم تعهد چند سال پس از پایان جنگ جهانی دوم و در دوران جنگ سرد میان دو دشمن سرسخت یعنی اتحاد جماهیر شوروی و آمریکا، تأسیس شد. کشورهایی که به این جنبش پیوستند به دنبال ایفای نقشی «مستقل» و «تأثیرگذار» به دور از جانب‌داری از بلوک غرب و بلوک شرق بودند. این جنبش در ابتدای کار خود کشورهای مهمی نظیر مصر، هند، یوگسلاوی و اندونزی را در بر گرفت.

تلاش‌های این جنبش در سال‌های بعد به ویژه در دهه‌های ۵۰ و ۶۰ از عوامل اساسی بر چیده شدن استعمار بود و در حمایت و تأیید استقلال کشورها از این استعمار نقش داشت. وجه تمایز جنبش یاد شده این است که جنبش عدم تعهد هم‌زمان با اوج‌گیری اشغال فلسطین از سوی صهیونیست‌ها آغاز به کار کرد و همین مسئله فلسطین را تبدیل به بند دائمی در دستور کار اجلاس‌های این جنبش تحت عنوان «بیانیه‌ی فلسطین» کرد.

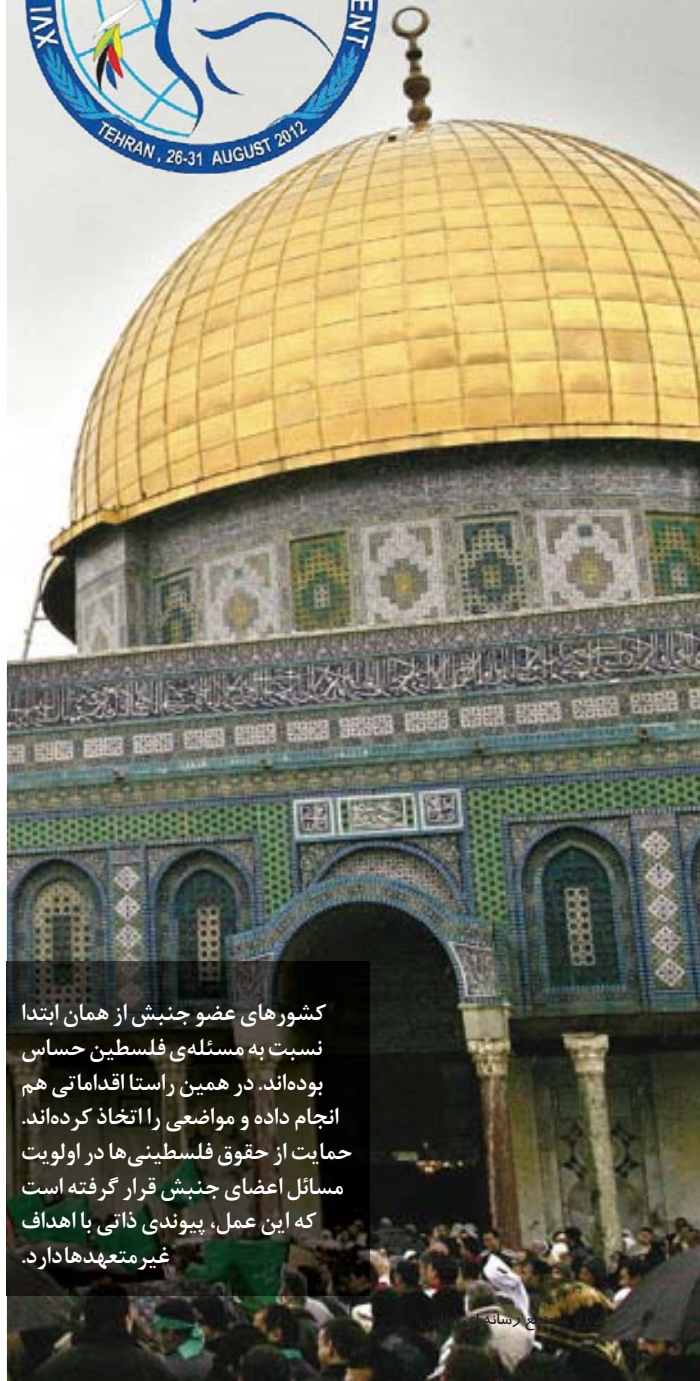
امروز جنبش عدم تعهد در برگیرنده‌ی ۱۲۰ کشور (۵۳ کشور آفریقایی / ۳۹ کشور آسیایی / ۲۷ کشور آمریکایی لاتین، کارائیبی و یک کشور از اروپا) و به اضافه‌ی ۱۷ کشور و ۱۰ سازمان دولتی به عنوان ناظر است، به طوری که می‌توان گفت این جنبش می‌تواند به حل و فصل بسیاری از مسائل بین‌المللی به ویژه مسائلی که برای کشورهای جنوب جهان یا آنچه که به جهان سوم در زمان جنگ سرد اطلاق می‌شد، بپردازد.

مسئله‌ی فلسطین امروز یکی از مهم‌ترین چالش‌های فرا روی جنبش غیر متعهدهاست اما سؤالی که در این زمینه مطرح است اینکه اگر جنبش غیر متعهدها قدرت و نفوذی در عرصه‌ی بین‌المللی نداشته باشد آیا می‌تواند آن را در راستای حل و فصل مسئله‌ی فلسطین یا به منظور تأثیر بر قطع‌نامه‌های بین‌المللی در جهت منافع فلسطین، ممانعت از ادامه‌ی شهرک‌سازی‌ها یا ادامه‌ی یهودی‌سازی که در بیت المقدس و دیگر مناطق فلسطینی در حال اجراست، اعمال کند؟

توجه به مسئله‌ی فلسطین حدود ۲۰ سال بعد از تأسیس جنبش عدم تعهد به تأخیر افتاده است و تأسیس چنین جنبشی به زمان برگزاری کنفرانس باندونگ اندونزی (۱۸ تا ۲۴/۴/۱۹۵۵ م.) باز می‌گردد. سرآغاز توجه کنونی جنبش عدم تعهد به مسئله‌ی فلسطین در سال ۱۹۷۵ م. بود زمانی که این مسئله در دستور کار کنفرانس وزیران خارجه‌ی جنبش در شهر لیمای پرو در تاریخ (۲۵ تا ۳۰/۸/۱۹۷۵ م.) تحت عنوان «مسئله‌ی فلسطین و خاورمیانه و اراضی اشغالی عربی» قرار گرفت و سازمان آزادی بخش فلسطین به عنوان عضو کامل آن پذیرفته شد.

اما مسئله‌ی قدس در اجلاس سران در کلمبو سریلانکا (۱۶ تا ۱۹/۶/۱۹۷۶ م.) مطرح شد زمانی که کشورهای عضو در این کنفرانس قرار گرفتن در برابر تلاش‌های اسرائیل جهت یهودی‌سازی اراضی اشغالی به ویژه قدس و الخلیل را خواستار شدند و از جنبش خواستند تا در راستای اعمال فشار بر اسرائیل در سازمان ملل و آژانس‌های ویژه‌ی آن و دستیابی به امکان محروم ساختن رژیم صهیونیستی از عضویت در تمامی این سازمان‌ها وارد عمل شود. همچنین کنفرانس‌هایی که در سال‌های بعد برگزار شد بر اجرای قطع‌نامه‌های شورای امنیت و باز پس‌گیری حاکمیت عربی قدس تأکید کرد.

جنبش این کار را به‌وسیله‌ی دعوت از کشورهای عضو در زمینه‌ی اتخاذ تدابیر جدی و حتی قطع روابط دیپلماتیک با کشورهایی که قدس را به عنوان پایتخت اسرائیل به رسمیت شناخته‌اند، صورت داد. به این اعتبار که تمام اقدام‌های رژیم صهیونیستی در قدس باطل و غیرقانونی است. اجلاس سران جنبش عدم تعهد در هاوانای کوبا (۳ تا ۹/۹/۱۹۷۹ م.) اسرائیل را محکوم کرد و نابودی فوری شهرک‌ها و احیای ماهیت عربی قدس را مطابق با قطع‌نامه‌ی ۴۵۲ شورای امنیت تاریخ ۱۹۷۹ م. خواستار شد و تأکید کرد که بازگرداندن حاکمیت اعراب بر قدس شرطی است که نمی‌توان در راستای برقراری صلح عادلانه و دائمی از آن چشم پوشید. «باید اسرائیل را واداشت تا به قطع‌نامه‌های شورای امنیت و مجمع عمومی سازمان ملل در خصوص قدس و مناطق مقدس احترام بگذارد.» این کنفرانس از کشورهای عضو جنبش غیر متعهدها خواست تدابیر جدی را از جمله قطع روابط دیپلماتیک و اقتصادی با کشورهایی که به طور رسمی و یا به طور غیرمستقیم قدس را به عنوان پایتخت اسرائیل به رسمیت شناخته‌اند، اتخاذ کند. کنفرانس یاد شده از شورای امنیت خواست با اعمال تحریم‌ها که در فصل ۷ منشور سازمان ملل بر ضد اسرائیل عنوان شده به مسئولیت‌هایش عمل کند. همین‌طور در اجلاس سران هاوانا ۳ قطع‌نامه صادر شد که آخرین آن مبنی بر آزادسازی قدس

کشورهای عضو جنبش از همان ابتدا نسبت به مسئله‌ی فلسطین حساس بوده‌اند. در همین راستا اقداماتی هم انجام داده و مواضعی را اتخاذ کرده‌اند. حمایت از حقوق فلسطینی‌ها در اولویت مسائل اعضای جنبش قرار گرفته است که این عمل، پیوندی ذاتی با اهداف غیر متعهدها دارد.

بنابراین آیا جنبش عدم تعهد در نشست خود در تهران می‌تواند برخی تأثیرات مرحله‌ی گذشته را به ویژه در زمینه‌ی مسئله‌ی فلسطین از بین ببرد؟ چرا که موضع رهبران ایران در این خصوص شناخته شده است. این موضعی است که مذاکره با اسرائیل را تأیید نکرده و تشکیلات خودگردان فلسطین و محمود عباس را حمایت نمی‌کند بلکه راهکارهای این رهبران به سوی حمایت از مقاومت در برابر اسرائیل را مدنظر دارد. آیا ریاست ایران بر این جنبش در این نشست خواهد توانست دیدگاه‌های مختلف کشورهای شرکت‌کننده را یک جا جمع کند و مانع از تبدیل قطب‌نمای آن به دیدگاه‌های دیگری غیر از دیدگاه استقلال، حمایت از حاکمیت و مخالفت با دخالت خارجی شود؟ مهم‌تر از تمام این مسائل عدم اکتفا به محکومیت اسرائیل و سیاست‌های آن است که در بیانیه‌های اجلاس قبلی سران به آن بسنده شد و آیا این اجلاس می‌تواند به توافق در خصوص گام‌های عملی در جهت حمایت از ملت فلسطین و حمایت از مقاومت آن برضد اسرائیل دست یابد؟

چالشی که ریاست ایران بر این اجلاس با آن روبه‌رو خواهد بود در رویارویی با کسانی است که در داخل این جنبش در زمینه‌ی تمرکز بر اختلاف‌های داخلی درباره‌ی مسئله‌ی سوریه تلاش خواهند کرد. نظیر آنچه که در اجلاس سران سازمان همکاری اسلامی رخ داد که عضویت سوریه در این سازمان به حالت تعلیق در آمد و احتمالاً کسانی نیز در این اجلاس طرحی مشابه را مطرح خواهند کرد. همچنین چالشی که جنبش عدم تعهد با آن روبه‌رو خواهد بود تعامل با تغییرات جدیدی است که بعد از انقلاب‌ها به آن اشاره کردیم یعنی چگونه جنبش قادر خواهد بود به اولویت‌هایی که به خاطر آن تأسیس شده یعنی حاکمیت، استقلال از شرق و غرب پای‌بند باشد؟ با این همه بزرگ‌ترین چالشی که با توجه به تمام تغییرات و تحولات باقی می‌ماند مربوط به حفظ اولویت مسئله فلسطین، مسئله مقاومت، از نظر ملت‌های کشورهای عضو جنبش عدم تعهد و دولت‌های آن‌ها در رویارویی با کسانی است که می‌خواهند این اولویت را بعد از انقلاب‌ها در دیگر مناقشات مذهبی، نژادی و فرقه‌ای پیاده کنند.

طلال عترتیسی؛ رئیس مرکز مطالعات و تحقیقات استراتژیک لبنان (دلنا)

و حفظ ماهیت و آثار تاریخی آن و لاینفک بودن اراضی عربی اشغالی بود. این قطع‌نامه همچنین شامل محکومیت اقدام‌هایی بود که در قدس نظیر الحاق و یهودی‌سازی و چپاول اموال و مایملک فلسطین‌ها از راه اعمال زور صورت می‌گرفت. در این اجلاس بر لزوم آزادسازی این شهر از استعمار صهیونیستم و احیای حاکمیت عربی آن تأکید شد و شرکت‌کنندگان در این اجلاس اجبار اسرائیل به اجرای قطع‌نامه‌های سازمان ملل در زمینه‌ی قدس را خواستار شدند و عنوان کردند، تمامی اقدام‌های حقوقی که اسرائیل در شهر قدس صورت می‌دهد، باطل است و باید لغو شود.

در کنفرانس وزیران خارجه‌ی جنبش عدم تعهد در دهلی‌نو بین تاریخ ۹ تا ۱۲/۲/۹۸م. وزیران خارجه به شدت تداوم موضع آمریکا در مخالفت با حقوق ملی ثابت ملت فلسطین و سازمان آزادی بخش فلسطین (ساف) را محکوم کردند و عقب‌نشینی فراگیر و کامل و غیرمشروط را از تمامی اراضی فلسطینی و عربی اشغالی از جمله قدس خواستار شدند. وزیران خارجه از شورای امنیت خواستند تدابیر لازم را برای احیای صلح و امنیت بین‌المللی و محافظت از آن دو مطابق با فصل ۷ منشور سازمان ملل اتخاذ کنند.

«همچنین وزیران خارجه از تمامی کشورها خواستند با اسرائیل به گونه‌ای عمل نکنند یا اقدامی نکنند که به رسمیت شناختن قدس به عنوان پایتخت اسرائیل را هر چند به طور ضمنی به دنبال داشته باشد.» آخرین اجلاس سران جنبش غیرمتعهدها در سال ۲۰۰۹م. در شرم‌الشیخ مصر برگزار شد.

این اجلاس در بسیاری از بندهایش به ویژه بند مربوط به «فلسطین»، از نشست‌های قبلی آن تفاوتی نداشت. در بیانیه‌ی پایانی این اجلاس بر حمایت جنبش از حقوق ملت فلسطین تأکید شد و نسبت به خطرناک بودن وضعیت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، انسانی و امنیتی اراضی اشغالی عربی به ویژه بیت‌المقدس شرقی در نتیجه‌ی اشغالگری مداوم نظامی اسرائیل و اقدام‌های غیرقانونی آن ابراز نگرانی شد. در این بیانیه نسبت به عدم دست‌یابی به یک راه‌حل برای مسئله‌ی فلسطین به شدت ابراز تأسف شد.

همین‌طور نسبت به احراز نشدن موفقیت در تعیین مواضع در خصوص پرونده‌های ویژه نظیر آوارگان، قدس، شهرک‌سازی‌ها، مرزها، امنیت، آب‌ها، به رغم تلاش‌های فزاینده‌ی عربی و منطقه‌ای ابراز تأسف شد. همچنین در این بیانیه از درخواست ارائه شده از سوی فلسطین در تاریخ ۲۳ سپتامبر ۲۰۱۱م. مبنی بر به رسمیت شناختن فلسطین به عنوان یک عضو سازمان ملل همراه با حق ملت فلسطین در تعیین سرنوشت و استقلال‌شان حمایت شد.

در بیانیه‌ی اجلاس سران بر لزوم به کارگیری بیشتر تلاش‌های جدی برای کمک به پیشبرد روند صلح تأکید شد که با استناد به قطع‌نامه‌های مربوط سازمان ملل دارای اعتبار است. همچنین بر تلاش فوری در زمینه‌ی دستیابی به راه‌حل عادلانه، دائمی و فراگیر در خصوص درگیری‌های اسرائیل و فلسطین و مذاکره‌های اعراب و اسرائیل ... تأکید شد. سند این اجلاس «به لزوم حمایت خود از سازمان آزادی بخش فلسطین به عنوان تنها نماینده‌ی قانونی ملت فلسطین و تشکیلات خودگردان فلسطین با رهبری محمود عباس» اشاره شد.

آنچه که در بیانیه‌ی آخرین اجلاس سران درباره‌ی فلسطین به ریاست مصر آمده به نظر می‌رسد که منسجم و مطابق با دیدگاه مصر درباره‌ی مسئله‌ی فلسطین و همسو با دیدگاهی است که به «محور میانه‌رو» یا همان محور ارتجاع درباره‌ی این مسئله معروف است یعنی حمایت از سازمان آزادی بخش با رهبری «محمود عباس» و تلاش برای راه‌حل عادلانه و فراگیر برای مذاکره با اسرائیل و پای‌بندی به روند صلح بدون اینکه اشاره‌ای به مسئله‌ی مقاومت و اهمیت و نقش آن در درگیری برضد اسرائیل داشته باشد.

امروز ایران ریاست این جنبش را ۳ سال بعد از ریاست مصر بر این جنبش بر عهده گرفته است. این فرصت در شرایطی رخ داده که منطقه شاهد بیشترین تغییرات از سقوط «حسنی مبارک»، رئیس‌جمهور مخلوع مصر که هم‌پیمان و دوست اسرائیل و گنجی استراتژیک برای آن بوده گرفته تا سرعت یهودی‌سازی قدس، رکود روند صلح و مخالفت این رژیم با پذیرش هرگونه چشم‌پوشی به نفع فلسطینی‌ها بوده است. به اضافه‌ی اینکه جامعه‌ی جهانی نیز ناتوان از اعمال هرگونه فشار بر این رژیم است و حمایت از قدرت‌های بین‌المللی نظیر آمریکا و اروپا از آن همچنان ادامه دارد.

منطقه نیز بعد از انقلاب‌هایی که در آن رخ داد و براندازی رؤسای جمهوری که بیشترین آمادگی را برای عادی‌سازی روابط با اسرائیل و بیشترین آمادگی را برای اعمال فشار بر جنبش‌های مقاومت به ویژه در فلسطین داشتند، شاهد تغییر بوده است همچنین منطقه شاهد افزایش تهدید صهیونیستی برضد ایران در زمینه‌ی حمله به تأسیسات هسته‌ای این کشور بوده است اما خطرناک‌ترین مسئله این است که منطقه به سوی تنش‌های مذهبی، فرقه‌ای و نژادی پیش می‌رود که قبل از انقلاب‌ها آغاز شد و دایره‌ی آن بعد از انقلاب‌ها گسترش یافت.

مراسم افتتاحیه شانزدهمین اجلاس سران کشورهای عضو جنبش عدم تعهد

SHORT MESSAGE

nasim INTERNATIONAL NEWS AGENCY OF SHORT MESSAGE

Photo: saeed haghghat

دومین روز شانزدهمین اجلاس سران کشورهای عضو جنبش عدم تعهد

nasim INTERNATIONAL NEWS AGENCY OF SHORT MESSAGE

Photo: Mahdi Shojaeian

مراسم اختتامیه شانزدهمین اجلاس سران کشورهای عضو جنبش عدم تعهد

دیدار کیم یونگ نام، فرستاده ویژه رهبر کره شمالی با رهبر معظم انقلاب

nasim INTERNATIONAL NEWS AGENCY OF SHORT MESSAGE

Photo: Khamenei.ir

دیدار بان کی مون، دبیر کل سازمان ملل متحد با رهبر معظم انقلاب

nasim INTERNATIONAL NEWS AGENCY OF SHORT MESSAGE

Photo: Khamenei.ir

دیدار مان موهان سینگ، نخست وزیر هند با رهبر معظم انقلاب

دیدار بودیانا، معاون رئیس جمهور اندونزی با رهبر معظم انقلاب

دیدار نادر وانل الحلقی، نخست وزیر سوریه با رهبر معظم انقلاب

دیدار خانم شیخ حسنیه، نخست وزیر بنگلادش با رهبر معظم انقلاب

دیدار عبدالعزیز بن عبدالله، فرستاده ویژه پادشاه عربستان با احمدی نژاد

دیدار نوری المالکی، نخست وزیر عراق با رهبر معظم انقلاب

دیدار میشل سلیمان، رئیس جمهور لبنان با رئیس جمهور کشورمان

دیدار محمد مرسی، رئیس جمهور مصر با محمود احمدی نژاد

ایران با میزبانی کنفرانس غیر متعهدها جلوی انزوای خود در جامعه بین الملل را گرفت

به گزارش اشراف، پایگاه تحلیلی «المانیور» در مقاله‌ای به قلم «سامی کوهن» می‌نویسد: ایران در حال حاضر میزبان کنفرانس بزرگ بین‌المللی پنج روزه است. سران ۱۲۰ کشور عضو «جنبش عدم تعهد» و صدها نماینده همراه آنها در تهران یکدیگر را ملاقات می‌کنند. جدا از محتوای کنفرانس، این که در تهران برگزار می‌شود از اهمیت عمده‌ای برای ایران دارد.

حضور کشورهای تحریم‌کننده ایران در اجلاس

ایران با این نشست راهی برای خروج از انزوای بین‌المللی می‌یابد. سران کشورهاییکه بر طبق قطعنامه‌های سازمان ملل در واکنش به برنامه هسته‌ای ایران تحریم‌های اقتصادی و سیاسی را اعمال کرده‌اند برای اولین بار طی سال‌ها به تهران می‌آیند. «جنبش عدم تعهد» بزرگ‌ترین سازمان بین‌المللی بعد از «سازمان ملل» است. نمایندگان ۱۲۰ کشوری که در تهران دیدار می‌کنند نمایندگی دو سوم کشورهای عضو «سازمان ملل» و ۵۵ درصد جمعیت جهانی را دارند. برای دولت ایران جذب این تعداد زیاد رهبران و دیپلمات‌ها به تهران علی‌رغم انزوای بین‌المللی و فشارهایی که زیر آن است داستان موفقیت مهمی است.

حضور «بان کی مون» علی‌رغم مخالفت‌ها

دبیر کل «سازمان ملل»، «بان کی مون» شرکت در این نشست را پذیرفت، این نیز موضوع مهمی است. برای رئیس همان سازمان جهانی که تحریم‌ها را بر ایران تحمیل کرده است و سعی کرده است حکومت آن را به انزوا بکشاند، موافقت با رفتن به تهران علی‌رغم تمام «توصیه‌های مخالف»، به ویژه از سوی ایالات متحده، امتیاز مهمی برای ایران است.

ریاست ایران فرصت ایفای نقش جهانی برای جنبش

در واقع، در خصوص این کنفرانس برگزار شدن در تهران فرصتی بزرگ برای حکومت ایران است. نشست‌های «جنبش عدم تعهد» هر سه سال در یک کشور متفاوت برگزار می‌شود. ایران با این نشست ریاست «جنبش عدم تعهد» تلقی شده، ایفای نقشی جهانی (در امور دنیا) را برای این جنبش فراهم می‌کند. به علاوه، این نشست همزمان با دوره‌ای است که به دلیل بحران هسته‌ای ایران و حمایت تهران از «بشار اسد» در بحران سوریه، ایران پیوسته مورد انتقاد و تحت فشار قرار دارد. اکنون ایران برای تبلیغات مستقیم و موثر فرصت بیشتری دارد.

حمایت شرکت‌کنندگان از سیاست‌های ایران

می‌توانیم بگوییم تمام کشورهای شرکت‌کننده از سیاست‌های ایران حمایت می‌کنند؛ برنامه هسته‌ای ایران و حمایت تهران از [بشار] «اسد» موجب خشم بسیاری از کشورهای عربی است. برای ۱۲۰ کشور از آسیا تا آفریقا تا آمریکای لاتین درباره مسایل سیاسی و اقتصادی متفاوت در دستور کار، اجماع درست کنند. آنها حداکثر می‌توانند به واژگان مورد توافق در خصوص اصول و خواست‌ها برسند. گذشته از همه این‌ها، نباید هیچ نتیجه عملی چشمگیری از این کنفرانس انتظار داشت.

تقسیم جهان به دو بلوک به وسیله «جنبش عدم تعهد»

همواره این چنین بوده است. «جنبش عدم تعهد» آفرینش جنگ سرد است. وقتی در سال ۱۹۶۱ در «بلگراد» تشکیل شد، جهان به دو بلوک تقسیم شد. کشورها به رهبری یوگسلاوی، هند، مصر، اندونزی و غنا که نمی‌خواستند به غرب یا بلوک شوروی متصل باشند «جنبش عدم تعهد» را ایجاد کردند. از زمان پایان جنگ سرد جهان تغییر زیادی کرده است. بلوک‌های قدیمی رفته‌اند اما مفهوم استقلال زنده است. اصول اساسی [جنبش عدم تعهد]، حق حاکمیت، همزیستی مسالمت‌آمیز، دفاع علیه تجاوز و مداخله بیگانه و مبارزه با استعمار نو هنوز معتبر است. مسئله چگونگی ادامه حیات بخشیدن با آنهاست. بیایید فراموش نکنیم در چارچوب «جنبش عدم تعهد» مناقشات جدی بر سر منافع و اقداماتی وجود دارد که این اصول را نفی می‌کند. گفتنی است سوریه، از اعضای «جنبش عدم تعهد»، با نماینده «اسد» که خود نمی‌تواند در آنجا باشد، نیز در کنفرانس حاضر خواهد بود.

پیامد میزبانی «اجلاس غیر متعهدها» ایران را از تلاش آمریکا و اسرائیل برای انزوای این کشور در جامعه بین‌الملل ایمن کرد.

جنبش عدم تعهد در تهران به دنبال چیست؟

به گزارش اشرف، پایگاه تحلیلی «کانترپانچ» در گزارشی به قلم «ویجای پراشاد» به بررسی شانزدهمین اجلاس جنبش عدم تعهد در ایران پرداخت. در این گزارش آمده است: ۱۱۸ نماینده از ۱۹۲ کشور دنیا برای شانزدهمین نشست سران جنبش غیرمتعهدها در تهران گرد هم خواهند آمد. این جنبش که در سال ۱۹۶۱ تشکیل شد پایگاهی مهم برای پروژه جهان سوم بود.

سایت خبری تحلیلی اشرف بدون تایید محتوا و ادعاهای مطرح شده در این مصاحبه، ترجمه آن را برای اطلاع نخبگان و تصمیم گیران عرصه سیاسی کشور از فعالیت‌های اندیشکده‌های غربی منتشر می‌کند.

جنبش غیرمتعهدها برای این شکل گرفت که اکثریت دنیا را از جنگ سرد سومی و از توسعه بد ناشی از بانک جهانی معاف کند. پس از دو دهه نهادسازی سودمند، این جنبش با بحران دهی دهه ۱۹۸۰ خاموش شد. جنبش از آن زمان به بعد نفس نفس‌زنان راه خود را پیش برده است. در گوشه و کنار جلسات جنبش غیرمتعهدها، نماینده‌ها درباره گردنکشی کشورهای شمالی به‌ویژه آمریکا، که مسیرش طی چند دهه اخیر وحشتناک بوده، شکوه می‌کنند. انکار مشکلات کشورهای جنوبی توسط «ریگان» در نشست کانون ۱۹۸۱ درباره «گفتمان شمال و جنوب» هنوز باعث تعجب است و حساسیت «بوش» گاوچران هنوز باعث خنده افراد می‌شود. تا یک دهه اخیر تلاش‌های معدودی برای ایجاد جایگزینی نهادی و ایدئولوژیکی برای نئولیبرالیسم یا امپریالیسم تک‌قطبی صورت گرفته است.

تأثیر مثبت گروه BRICS روی اعتبار جنبش غیرمتعهدها

با پایه‌عرصه گذاشتن گروه BRICS (کشورهای برزیل، روسیه، هند، چین، آفریقای جنوبی) طی چند سال گذشته تغییراتی ایجاد شده است. حضور قاطع این گروه در جنبش غیرمتعهدها و در سازمان ملل روزنه‌های امیدی باز کرده که می‌توان انتظار داشت ناسازگاری آمریکا و اروپا دیگر تعیین‌کننده سونوشت جهان نخواهد بود. در چهاردهمین نشست این جنبش در کوبا (۲۰۰۶) جهان روشن‌تر به نظر می‌رسید. از لطف‌های «چاوز» استقبال می‌شد، با «کاسترو» مانند یک غول برخورد می‌شد. همه چیز مانند قدیم به نظر می‌رسید یا حداقل مانند نشست دهلی در سال ۱۹۸۳.

ناخشنودی آمریکا را برگزار می‌نشد سران غیرمتعهدها در تهران

نشست‌های جنبش غیرمتعهدها معمولاً بدون هیاهو برگزار می‌شود. رسانه‌های آتلانتیک به ندرت به حضور این نشست‌ها توجه نشان می‌دهد. اما نشست سال جاری از آنجاکه در تهران برگزار می‌شود توجه‌ها را به خود جلب کرده است. «ویکتوریا نولاند» وزیر امور خارجه آمریکا برگزاری نشست در این مکان را محکوم کرد و گفت «تهران جایی عجیب و نامناسب برای این نشست است... باتوجه به موارد زیاد نقض حقوق بین‌الملل و مقررات سازمان ملل به نظر نمی‌رسد تهران جای مناسبی برای این رویداد باشد.» دولت آمریکا از این عصبانی نیست که دبیر کل سازمان ملل «بان کی مون» به زیارت این جنبش می‌رود (دبیر کل سازمان ملل از سال ۱۹۶۱ زمانیکه «داگ هامرشلود» در آفریقا درگذشت، در تمام نشست‌های جنبش حضور داشته). «نولاند» خاطر نشان می‌کند که آمریکا نگرانی خود را به «بان» ابراز داشته است. «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر اسرائیل در این خصوص موضع روشن‌تری داشته است: «آقای دبیر کل، جای شما در تهران نیست.»

- بمب‌ها بر سر تهران

طی چند ماه گذشته اسرائیل بازی دقیق را شروع کرده است. ترسی که وجود دارد این است که «نتانیاهو» آمریکا را به بازی گرفته است. او می‌خواهد یا «وباما» را تطمیع کند که تحریم‌ها را بیشتر کند و یک یا دو موشک پرتاب کند یا اجازه دهد اسرائیل این کار را انجام دهد و بوشهر را بمباران کند. فشار «نتانیاهو» رئیس‌جمهور اسرائیل «شیمون پرز» را نیز وحشت‌زده کرده است چراکه وی گفته «روشن است که ما نمی‌توانیم این کار را به تنهایی انجام دهیم و باید با آمریکا همکاری داشته باشیم». این بازی اسرائیل بازی یک کلاغ چهل کلاغ است. افراد شفاف صحبت نمی‌کنند و اضطراب زیادی درباره اغراق‌هایی که شده وجود دارد.

مهم‌ترین موضوع در برنامه کار جنبش غیرمتعهدها ایران و سوریه هستند. یکی درباره جنگی است که اسرائیل می‌خواهد شروع کند و دیگری درباره جنگی است که در سوریه به راه افتاده است. این واقعیت که نشست سران جنبش غیرمتعهدها در تهران برگزار می‌شود نشان می‌دهد که همچنان از ایران حمایت می‌شود.

• سران کشورهای عضو جنبش غیرمتعهدها با صدور بیانیهای مشترک، از برگزاری شایسته اجلاس سران این جنبش و مهمان‌نوازی دولت و ملت جمهوری اسلامی ایران در این اجلاس قدردانی کردند

• حسن قشقاوی، معاون پارلمانی وزیر امور خارجه از تقدیم نامه خانواده‌های ایرانیان زندانی در آمریکا به دبیرکل سازمان ملل در جریان سفر وی به تهران خبر داد/عزیزانمان در آمریکا تحت شکنجه‌های غیر انسانی هستند'

• مراسم استقبال رسمی از رئیس مجمع عالی خلق جمهوری دموکراتیک کره شمالی با محمود احمدی‌نژاد در نهاد ریاست جمهوری برگزار شد/ رئیس‌جمهور ایران و کیوم یونگ نام، پس از نواخته شدن سرود ملی دو کشور از یگان نظامی سان دیدند

• رئیس‌جمهور در دیدار با نخست‌وزیر سوریه: خشونت‌ها در سوریه راه حل مسأله این کشور نیست و باید هر چه سریعتر متوقف شود/ عصبانیت بدخواهان کشورهای عدم‌تعهد به خاطر توافقات مفید صورت گرفته بین اعضا است

• ال‌مار محمد یاراف، وزیر خارجه آذربایجان و 'نیکولاس مادورا، معاون رئیس‌جمهور ونزوئلا به نمایندگی از منطقه اروپا و آمریکای لاتین در مراسم اختتامیه از زحمات ایران در برگزاری اجلاس جنبش عدم‌تعهد تشکر کردند

• رئیس‌جمهور در مراسم اختتامیه اجلاس سران: این اجلاس به لحاظ سطح و کیفیت مشارکت بی‌نظیر بود/ همه اعضا بر ارتقاء جایگاه جنبش تاکید داشتند/ از مردم عزیز ایران به خصوص تهران به دلیل مهمان‌نوازی و همکاری صمیمانه‌شان تشکر می‌کنم

• وزیر امور خارجه نیکاراگوئه در اختتامیه اجلاس سران جنبش 'عدم‌تعهد': برگزاری اجلاس تهران در شرایط بحران اقتصادی جهانی نشانه احیاء و جان تازه جنبش عدم‌تعهد است/ از حق مسلم ایران در استفاده از انرژی هسته‌ای دفاع می‌کنیم

• نخست‌وزیر بنگلادش در اختتامیه اجلاس سران جنبش 'عدم‌تعهد': تمام کشورهای حوزه آسیا و اقیانوسیه از ریاست سه ساله ایران بر 'نم' حمایت می‌کنند

• رئیس‌جمهور ایران و نخست‌وزیر سوریه دقایقی قبل از مراسم اختتامیه اجلاس سران، با یکدیگر دیدار کرده و آخرین تحولات منطقه و سوریه را مورد بحث و تبادل نظر قرار دادند

• رئیس‌جمهور در مراسم اختتامیه سران 'نم' در تهران با اشاره به درخواست رئیس‌جمهور کشور ونزوئلا مبنی بر برگزاری اجلاس بعدی در کشورش نظر موافق کشورهای نم بر ریاست اجلاس هفدهم در کاراکاس ونزوئلا را اعلام کرد

• اختتامیه اجلاس سران جنبش 'عدم‌تعهد' دقایقی

دیگریا سخنرانی رئیس‌جمهور در سالن اجلاس سران برگزار می‌شود

• رهبر معظم انقلاب در دیدار رئیس‌جمهور بنین و رئیس دوره‌های اتحادیه آفریقا: تنها راه رهایی از سلطه استعمارگران، بازیابی هویت اصلی خود و تکیه بر نیروی ذاتی درونی است/ ما قاره آفریقا را به دلیل فرهنگ‌های عمیق و کهن آن، بسیار مهم می‌دانیم

• رهبر انقلاب در دیدار رئیس‌جمهور سودان: جنبش عدم‌تعهد ظرفیت خوبی است تا کشورهای اسلامی و مستقل، توانایی‌ها و تأثیرگذاری و ابتکار عمل در مسائل منطقه از جمله فلسطین و سوریه را به دست گیرند/ باید مراقب بود در شناخت و تحلیل اوضاع دچار اشتباه نشویم

• عضو هیأت چین در نشست عمومی اجلاس سران 'عدم‌تعهد' چین از جامعه بین‌المللی می‌خواهد جهت تقویت صلح جهانی گام بردارد/ احترام به حاکمیت ملی و عدم دخالت خارجی باید در چارچوب روابط سیاسی بین‌المللی قرار گیرد

• رئیس‌جمهور ایران در دیدار معاون رئیس‌جمهور زامبیا: اقداماتی که می‌توان در قالب این جنبش انجام داد یک مأموریت جمعی است که همگان باید در فکر، طراحی و عمل به آن با یکدیگر همکاری کنند

• رهبر معظم انقلاب در دیدار رئیس‌مجلس الجزایر با 'تجلیل از سابقه انقلابی و مجاهدت ضد استعماری مردم این کشور'، گفت: بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، دولت الجزایر همواره یک شریک خوب در جبهه مقاومت بوده است

• معاون رئیس‌جمهور فیلیپین در دیدار با احمدی‌نژاد: جنابعالی در فیلیپین خیلی محبوب هستید و ما خواهان آن هستیم که با توجه به این موضوع و تاریخچه مثبت روابط دیپلماتیک دو کشور همکاری‌ها و مناسبات خود با ایران را تا حد ممکن ارتقاء دهید

• 'عمرالبشیر'، رئیس‌جمهور سودان امروز با رهبر معظم انقلاب دیدار و گفتگو کرد

• معاون اول رئیس‌جمهور در حاشیه شانزدهمین اجلاس سران کشورهای عدم‌تعهد با معاون نخست‌وزیر لسوتو و معاون رئیس‌جمهور تانزانیا به طور جداگانه دیدار و راه‌های گسترش روابط را با یکدیگر مورد بررسی قرار دادند

• احمدی‌نژاد در دیدار فرستاده ویژه رئیس‌جمهور ونزوئلا: پس از ایران، ونزوئلا تصدی ریاست این اجلاس را بر عهده خواهد داشت و اگر با تدبیر عمل کنیم و نهادهای بادوام و تأثیرگذار را برای این جنبش تأسیس نماییم در حقیقت کار بسیار بزرگی صورت گرفته است

• محمود احمدی‌نژاد در دیدارهای جداگانه با معاون

رئیس‌جمهور نیجریه و کومور برفعال کردن تمامی ظرفیت‌های همکاری در بخش‌های مختلف تاکید کرد و این روابط را به نفع دو ملت و منطقه دانست

• رهبر معظم انقلاب در دیدار رئیس‌جمهور پاکستان: آمریکا و قدرت‌های غربی هرچا پا بگذارند، شر و فساد و ناامنی به همراه می‌آورند/ باید همه در مقابل زورگویی‌ها و تحمیلات قدرت‌های بزرگ احساس مسئولیت کنیم و در مقابل آن بایستیم

• رهبر معظم انقلاب در دیدار رئیس‌جمهور 'سریلانکا': حمایت سریلانکا از ملت فلسطین و احترام به حقوق مسلمانان در سریلانکا از اقدامات قابل توجه این کشور است/ وحدت کشورهای دوست به منظور افزایش قدرت و تامین منافع ملی ضروری است

• احمدی‌نژاد در دیدار نخست‌وزیر نیپال: در شرایطی که عده‌ای می‌خواهند هیمنه خود را در جهان گسترش دهند، کشورهای مستقل نیازمند محلی برای تمرکز توان خود هستند/ سلطه‌گران هرگز خواهان پیشرفت ملت‌ها نیستند و همواره با این موضوع مخالفت می‌کنند

• جواد کچوئیان، دستیار وزیر خارجه در گفتگو با «نسیم»: همسویی سخنرانان اجلاس سران با مواضع ما نشان دهنده موفقیت گفتمان جمهوری اسلامی ایران در سطح دیپلماسی جهانی است

• معاون اجرایی رئیس‌جمهور در گفتگو با «نسیم»: شکل‌گیری و گسترش روابط میان ایران و مصر در 'سمت و سو دادن به تحولات خاومیانه، تأثیر زیادی دارد و سفر محمد مرسى به تهران از این جهت به شکل ویژه‌ای مورد توجه قرار گرفت

• 'اعظم‌السادات فراخی'، همسر محمود احمدی‌نژاد در دیدار همسر معاون اول رئیس‌جمهور اندونزی: اجلاس 'عدم‌تعهد' می‌تواند فرصت مناسبی برای ارائه راهکارهای تحکیم بنیان خانواده باشد

• رامین مهمانپرست در گفتگو با «نسیم»: به دلیل شرکت هیأت‌های عالی‌رتبه کشورهای عضو 'نم' در اجلاس تهران، نشست‌های دوجانبه‌ای بین مقامات کشورمان و سایر کشورها به منظور ارتقای سطح روابط و 'فراهم‌سازی تسهیلات دوجانبه' صورت می‌گیرد

• سعید جلیلی در دیدار یوسف بن علوی، وزیر خارجه عمان: طرف‌هایی که ابتکار کوفی عنان را ناکام گذاشتند، در استمرار بحران سوریه سهیم هستند/ کسانی که با ارسال سلاح و تروریسم، 'مطالبات مردمی' را به 'نزاع‌های مسلحانه' تبدیل می‌کنند، خیرخواه مردم نیستند

• وزیر خارجه سنگال در نشست عمومی اجلاس سران: در ساختار سازمان ملل متحد باید اصلاحات صورت گیرد/ کشورهای 'نم' باید از بورس و اقتصاد مجزا بهره‌گیرند/ از رهبر انقلاب ایران بخاطر سخنرانی‌شان

تشکر می‌کنم

• همسر رئیس‌جمهور ایران در حاشیه اجلاس سران عدم تعهد با همسران روسای جمهور سودان، گینه بیسائو و معاون اول رئیس‌جمهور اندونزی و دختر رئیس‌جمهور نپال دیدار و درباره همکاری در بخش‌های فرهنگی بخصوص حوزه زنان و خانواده گفتگو کرد

• رئیس‌جمهور اوگاندا در نشست اجلاس سران عدم تعهد؛ در مدیریت جهانی باید چند جانبه‌گرایی به منظور خروج کشورهای در حال توسعه از حاشیه اعمال شود؛ تا زمانی که اعضای 'نم' به اصول بنیادین خود معتقد باشند، فرصت برای راهی از چالش‌های جهانی فراهم می‌شود

• المار محمد یاروف، وزیر خارجه آذربایجان در نشست عمومی اجلاس؛ در سند نهایی اجلاس جنبش عدم تعهد باید موضوعاتی مانند فلسطین و غزه باقی بماند تا با حل این مسأله به صلح جهانی برسیم

• محمود احمدی‌نژاد در دیدار فرستاده ویژه رئیس‌جمهور کنگو کینشازا؛ امنیت و آرامش مقدمه پیشرفت و آبادانی کشورهاست

• رفیق عبدالسلام، وزیر خارجه تونس در نشست عمومی سران؛ در راستای احیای حاکمیت سوریه باید متحد شویم/ از حقوق حقه مسلمانان میانمار دفاع می‌کنیم

• محمود احمدی‌نژاد در دیدار با فرستاده ویژه رئیس‌جمهور موزامبیک؛ باید با همکاری و همفکری همه اعضای جنبش عدم تعهد ظرفیت‌های این جنبش را بیش از پیش فعال کنیم

• 'بان کی مون' دبیرکل سازمان ملل متحد که به منظور شرکت در اجلاس جنبش عدم تعهد به ایران آمده بود، لحظاتی پیش پس از حضور در نشست خبری با رسانه‌ها تهران را ترک کرد

• محمود احمدی‌نژاد در دیدار با فرستاده ویژه رئیس‌جمهور ساحل عاج؛ امیدوارم جنبش عدم تعهد در دوره جدید فعالیت خود منشأ اقدامات مؤثری در عرصه بین‌المللی باشد/ ایران و ساحل عاج برای مقابله با بداخلاقی قدرت‌های زورگو باید پشتیبان یکدیگر باشند

• علی سعیدلو؛ جنبش 'نم' باید علاوه بر تمرکز بر همکاری‌های سیاسی، در حوزه‌های فرهنگی و اقتصادی نیز فعال باشد/ ۷۶ درصد ذخایر نفت جهان در اختیار کشورهای عضو 'نم' قرار دارد

• محمود احمدی‌نژاد در دیدار با وزیر امور خارجه کنگو برازاول؛ دشمنان ما مشترک بوده و همان کسانی هستند که می‌خواهند اربابان دنیا باشند/ ضروری است ما پشتیبان و حامی یکدیگر باشیم

• نوبت عصر از دور دوم شانزدهمین اجلاس سران عدم

تعهد دقایقی پیش در محل برگزاری این اجلاس آغاز شد

• علی لاریجانی در دیدار با فرستاده ویژه پادشاه اردن؛ رژیم صهیونیستی خطر بزرگی برای امنیت، پیشرفت و ثبات جهان اسلام است/ مسأله فلسطین باید همواره یک مسأله مهم و فراموش‌نشده برای جهان اسلام تلقی شود

• سعید جلیلی در دیدار با وزیر خارجه سوریه؛ کشورهایمانند آمریکا با حمایت از تروریست‌ها جزئی از مشکل سوریه هستند و نمی‌توانند بخشی از راه حل بحران این کشور باشند

• سعید جلیلی در دیدار با مشاور امنیت ملی عراق؛ راه‌حل بحران سوریه تنها از طریق گفتگوی ملی امکان‌پذیر است/ امروز ملت‌ها نسبت به نیت نامشروع برخی قدرت‌ها در پوشش 'دموکراسی' آگاه و هشیار شده‌اند

• سعید جلیلی در دیدار با معاون وزیر خارجه چین؛ حضور بیش از دو سوم کشورهای جهان در تهران نشانه آشکاری از انزوای راهبردی آمریکا در عرصه مناسبات جهانی است/ ایران در مسأله هسته‌ای خود راهبرد فشار-گفتگو را خواهد پذیرفت

• دومین روز از نشست عمومی اجلاس سران جنبش عدم تعهد در نوبت صبح، پس از سخنرانی تعدادی از سران کشورهای عضو و ارائه راه‌کارهایی جهت حل مشکلات بین‌المللی و منطقه‌ای دقایقی پیش پایان یافت

• محمود احمدی‌نژاد در دیدار رئیس‌مجلس الجزایر؛ جنبش عدم تعهد دارای بنیان‌های خوبی است و در راستای دوستی و عدالت ایجاد شده است/ امروز مسائل مهمی پیش روی جامعه بشری با کشورهای عضو جنبش غیرمتعهدها وجود دارد

• رئیس‌جمهور در دیدار وزیر امور خارجه ارمنستان؛ موضع ایران در قبال ارمنستان، آذربایجان و منطقه 'قره‌باغ' موضعی روشن، دقیق و عادلانه و در راستای گسترش تفاهات است

• محمود احمدی‌نژاد در دیدار وزیر خارجه پروندی؛ با گسترش همکاری‌ها میان دو کشور می‌توانیم اقدامات مهم و تأثیرگذاری را در زمینه‌های مختلف داشته باشیم

• معاون نخست‌وزیر کویت در نشست عمومی اجلاس سران؛ رژیم صهیونیستی باید ملزم به رعایت معاهدات بین‌المللی و قطعنامه‌های سازمان ملل شود تا منطقه‌ای عاری از سلاح هسته‌ای داشته باشیم

• 'عنیفه امان' وزیر خارجه مالزی در نشست عمومی سران؛ با وجود عضویت ۱۲۰ کشور در 'نم' این سازمان باید استاندارد حقوق بشری مختص به خود را اعمال کند/ امروز کشورهای میانه رو باید به پاخاسته و میدان را از تندروهای جهان بگیرند

• رئیس‌جمهور در دیدار وزیر کار توسعه و جوانان سومالی؛ جمهوری اسلامی ایران آمادگی دارد تا به طور همه‌جانبه به دولت و ملت سومالی در راستای رشد و توسعه روزافزون این کشور کمک کند

• احمدی‌نژاد در دیدار با معاون رئیس‌جمهور کوبا؛ ساختارهای سازمان ملل را کسانی ایجاد کردند که می‌خواستند گذشته نظامی خود را از طریق سازوکارهای سیاسی و بین‌المللی دنبال کنند/ اساس تشکیل سازمان ملل برای استمرار سلطه و ظلم در جهان است

• رهبر معظم انقلاب در دیدار نخست‌وزیر عراق؛ جنبش غیرمتعهدها باید با ورود سیاسی در موضوع سوریه به وضعیت کنونی پایان دهد/ کشورهای منطقه و همچنین همه جریان‌های داخل عراق باید بدانند که آمریکا شریک قابل اطمینانی نیست

• رهبر معظم انقلاب در دیدار نخست‌وزیر سوریه؛ دولت سوریه، در قضایای کنونی مورد ظلم واقع شده است/ اگر امروز به مخالفان سیاست‌های دولت‌های اروپایی که تظاهرات برپا می‌کنند، پول و سلاح داده شود، قطعاً وضعیت کنونی سوریه در این کشورها نیز بوجود خواهد آمد

• رهبر معظم انقلاب در دیدار معاون رئیس‌جمهور اندونزی نسبت به وقوع توطئه خطرناک جنگ قومی و مذهبی در اندونزی، مصر و لیبی هشدار دادند/ بودیانو خطاب به آیت‌الله خامنه‌ای؛ من دیدگاه‌های شما را در خصوص اقتصاد مقاومتی مطالعه کرده‌ام، بسیار جالب و جدید است

• معاون رئیس‌جمهور فیلیپین در نشست سران؛ با رهبری خردمندانه ایران، جنبش خواهد توانست بر اهداف عالی خود نایل آید/ انتخاب شعار صلح پایدار به عنوان موضوع اجلاس سران کشورهای عضو جنبش عدم تعهد، موید نیاز مبرم به صلح در جهان است

• حسن بن طلال، شاهزاده اردن در نشست عمومی اجلاس سران عدم تعهد؛ تحقق صلح پایدار از طریق مدیریت مشترک جهانی به حفظ ثبات و امنیت جهانی کمک می‌کند/ موافق با منطقه‌ای عاری از سلاح‌های کشتار جمعی هستیم

• معاون اول رئیس‌جمهور زامبیا در نشست سران استفاده از حداکثر ظرفیت کشورهای عضو جنبش عدم تعهد را برای برقراری امنیت و صلح در جهان خواستار شد و تأکید کرد؛ باید ساختار سازمان ملل تغییر کند، چراکه به واسطه تغییر می‌توان پیشرفت‌هایی را به دست آورد

• آصف‌علی زرداری، رئیس‌جمهور پاکستان در نشست عمومی اجلاس سران؛ کشتار در سوریه باید به زودی پایان یابد؛ ما با اعمال حاکمیت یک‌جانبه اقتصادی بر این کشور را محکوم می‌کنیم/ فلسطینی‌ها باید به حقوق حقه خود دست یابند

- رهبر معظم انقلاب در دیدار نخست‌وزیر بنگلادش: تنها راه مقابله با سیاست‌های قدرت‌های زورگو، نزدیکی و همکاری کشورهای مستقل و اسلامی است/ اگر این اتحاد و همکاری بصورت جدی وجود داشت، اکنون نباید شاهد مسائل تأسفبار در سوریه و بحرین می‌بودیم
- نورسلطان نظربایف، رئیس‌جمهور قزاقستان در نشست عمومی اجلاس سران عدم تعهد: مردم فلسطین داری حق مشروع برای عضویت در سازمان ملل هستند/ با توجه به ماهیت اجلاس، به دنبال تدوین سند صلح جهانی هستیم
- محمود احمدی‌نژاد در دیدار با رئیس‌جمهور آفریقای مرکزی: ایران آمادگی دارد تجربیات خود در عرصه‌های صنعتی، علمی و فناوری را به آفریقای مرکزی انتقال دهد/ بایستی سطح روابط اقتصادی و سیاسی دو کشور را گسترش دهیم
- علی اکبر صالحی، وزیر امور خارجه در دیدار با پیتر مائورر، رئیس صلیب سرخ جهانی بر ضرورت پیگیری وضعیت اتباع ربوده شده ایرانی در سوریه و دیگر مناطق تاکید کرد
- نوری المالکی، نادر وائل الحلقی و شیخ حسنیه نخست‌وزیران عراق، سوریه و بنگلادش و 'بودی‌بانا' معاون رئیس‌جمهور اندونزی صبح امروز با رهبر معظم انقلاب دیدار و گفتگو کردند
- رئیس‌جمهور در دیدار یوسف بن علوی، وزیر مشاور در امور خارجه عمان: جنبش عدم تعهد ظرفیت‌های زیادی برای اثرگذاری مثبت و سازنده در تحولات بین‌المللی دارد و شکوفایی این ظرفیت‌ها در گرو همدلی و همکاری همه کشورهای عضو جنبش است
- محمود احمدی‌نژاد در دیدار با رئیس‌جمهور سریلانکا: بسیار مناسب است کشورهای مستقل مبادلات خود با یکدیگر را با روش تهاوت و با استفاده از واحدهای پول ملی انجام دهند
- ماجو یو شو، معاون وزیر خارجه چین شامگاه پنجشنبه برای شرکت در شانزدهمین نشست سران جنبش عدم تعهد وارد تهران شد
- رابرت موگابه، رئیس‌جمهور زیمبابوه در نشست عمومی اجلاس سران عدم تعهد: ساختار شورای امنیت باید تغییر کند و تعداد اعضای آن بیشتر شود/ انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای حق همه ملت‌ها به خصوص ایران است
- 'حسن بن طلال'، شاهزاده اردنی: من به شدت تحت تاثیر تأکیدات آیت‌الله خامنه‌ای بر آینده نفت قرار گرفتم/ برای عبور از چالش‌های اقتصادی، هدف باید بین کرامت انسانی و توسعه پایدار باشد نه بین ثروت و توسعه پایدار
- رئیس‌جمهور در دیدار با 'عمر البشیر' جنبش عدم تعهد ظرفیتی برای پیشبرد صلح و برادری در دنیا

- است/ امیدوارم در دوره جدید این جنبش اقدامات مؤثر و سازنده‌ای به نفع کشورهای عضو صورت گیرد
- شیخ سعود بن راشد المعلی، عضو شورای عالی امارات در نشست عمومی اجلاس عدم تعهد: به دنبال آن هستیم که جنبش 'نم' در صلح جهانی سهیم باشد/ اولویت ما پیدا کردن راه حلی برای عقب‌نشینی اسرائیل از مرزهای ۱۹۶۷ و تشکیل یک کشور مستقل فلسطینی است
- رئیس‌جمهور ایران در دیدار فرستاده ویژه پادشاه اردن: اگر همه ملت‌های منطقه با هم متحد شوند در همان روز اول عمده مشکلات آنها مرتفع خواهد شد و به عنوان مثال بلافاصله مشکل فلسطین مرتفع می‌شود
- 'دالامنی'، نخست‌وزیر سوازیلند در نشست سران: نظم کنونی جهانی نمی‌تواند منعکس‌کننده عدالت باشد/ امیدوارم نزاع‌ها در سوریه خاتمه بیابد
- رئیس‌جمهور سودان در دومین روز اجلاس: سازوکار بین‌المللی بدون توسعه فعالیت‌های مجمع عمومی و شورای امنیت سازمان ملل متحد به طور صحیح محقق نمی‌شود/ جهان باید به دنبال برقراری نظامی متعادل و متوازن با توانایی رویارویی با چالش‌های بین‌المللی باشد
- 'بان کی مون' روز گذشته در دانشکده روابط بین‌الملل وزارت امور خارجه: در قرن بیست و یکم دیگر نباید شاهد تفکرات اسلام‌ستیزی 'باشیم' معتقدم ساختار سازمان ملل باید اصلاح شده و تصمیمات این نهاد بین‌المللی به صورت شفاف گرفته شود
- سردار احمدی مقدم، فرمانده نیروی انتظامی در جمع خبرنگاران، اخبار منتشر شده در رسانه‌های ضدانقلاب مبنی بر ارائه تسهیلات به همسایگان سالن اجلاس سران جهت ترک منطقه را شایعه دانست و آن را تکذیب کرد
- محمود احمدی‌نژاد دقایقی قبل ریاست دومین روز نشست سران جنبش عدم تعهد را به عمر البشیر، رئیس‌جمهور سودان سپرد/ رئیس‌جمهور هم اکنون در حال دیدارهای دو جانبه با سران کشورهای عدم تعهد است
- رئیس‌جمهور در دیدار با فرستاده ویژه پادشاه عربستان: حفظ و ارتقاء روابط حسنه با کشورهای منطقه و به ویژه ملل اسلامی جزو سیاست‌های اصولی جمهوری اسلامی ایران است
- محمود احمدی‌نژاد در دیدار با رؤسای جمهور بنین و بورکینافاسو: کشورهای اسلامی همواره در کنار یکدیگر بوده و اتفاقات مقطعی نمی‌تواند آنها را از هم جدا کند
- رئیس‌جمهور در دیدار با رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین: دلیل اصلی فشارها و بدخواهی‌های غربی‌ها با ایران حمایت از فلسطین است/ ما برای هرگونه

- کمکی در راستای تفاهم و آشتی ملی بین برادران فلسطینی آمادگی کامل داریم
- همسران روسای جمهور ۲۹ کشور عضو جنبش عدم تعهد شب گذشته در ضیافت شام همسر رئیس‌جمهور ایران نژاد شرکت کردند
- دومین روز از شانزدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد لحظاتی پیش به ریاست احمدی‌نژاد در محل سالن اجلاس سران آغاز به کار کرد/ قرار است در نشست امروز سند اجلاس که در ۷۰۰ صفحه به تأیید کارشناسان و وزرای خارجه رسیده است، نهایی شود
- احمدی‌نژاد در دیدار رئیس‌جمهور پاکستان با اشاره به اهمیت جنبش عدم تعهد در عرصه بین‌المللی گفت: باید همه کشورهای عضو با همکاری یکدیگر از ظرفیت‌های اجلاس شانزدهم و جنبش عدم تعهد برای انجام اقدامات بزرگ و تأثیرگذار در جامعه جهانی استفاده کنند
- علی اکبر صالحی، وزیر امور خارجه در حاشیه اجلاس سران جنبش عدم تعهد با وزرای خارجه نپال، تونس و بنگلادش دیدار و بر گسترش روابط دوجانبه تاکید کرد
- دومین روز نشست سران جنبش عدم تعهد با دستور کار قرار دادن تصویب سند پایانی اجلاس، ساعت ۱۰ امروز برگزار می‌شود
- محمود احمدی‌نژاد در دیدار با رئیس‌جمهور اوگاندا: اینکه عده‌ای بخواهند در مسائل داخلی کشورها دخالت کرده و با ارسال اسلحه اقدام به کشتار ملت‌ها کنند، به هیچ‌وجه پسندیده و قابل قبول نیست
- رئیس‌جمهور در دیدار با نخست‌وزیر بنگلادش: مواضع ایران و بنگلادش نسبت به یکدیگر نشانه دوستی عمیق دو کشور است/ مسئولان دو کشور باید با تکیه بر اشتراکات فرهنگی، روابط دو جانبه را بیش از پیش گسترش دهند
- معاون رئیس‌جمهور فیلیپین، وزرای خارجه ویتنام و دومینیک در حاشیه نشست شانزدهم اجلاس سران جنبش عدم تعهد عصر روز پنجشنبه به طور جداگانه با 'علی اکبر صالحی'، وزیر امور خارجه دیدار و گفتگو کردند
- رهبر معظم انقلاب در دیدار رئیس‌جمهور لبنان: برخی بیگانه‌ها سعی می‌کنند مشکلات بعضی کشورهای منطقه را به لبنان سرایت دهند که همکاری و همدلی گروه‌ها و طوایف لبنانی و تکیه بر ارزش مهم مقاومت می‌تواند این تحركات را ناکام بگذارد
- 'محمد غریب بلال'، معاون رئیس‌جمهور تانزانیا: اصلاحات در ساختار سازمان ملل باید صورت گیرد و این سازمان باید به صورت عینی کار کند نه انتخابی چرا که بر این اساس سازمان ملل مسئولیت‌پذیر خواهد شد

• رهبر معظم انقلاب در دیدار رئیس‌جمهور زیمبابوه: قدرت واقعی در تقویت اراده ملی و پیشرفت‌های علمی است نه سلاح اتمی/ اکنون فرصتی است تا با همکاری یکدیگر، همه اعضای جنبش را به اقدام عملی دعوت و هدایت کنیم

• رهبر معظم انقلاب در دیدار رئیس‌جمهور تاجیکستان: زبان و فرهنگ ریشه‌دار، عمیق و مشترک ملت‌های منطقه زمینه مساعدی برای گسترش و تعمیق مناسبات دو و چند جانبه و ساختن آینده‌ای بهتر را بوجود خواهد آورد

• اولین روز از نشست سران کشورهای عضو جنبش 'عدم‌تعهد' پس از ایراد سخنرانی مقامات عالی‌رتبه کشورها در تهران به کار خود پایان داد

• نماینده ویژه پادشاه عربستان: ادامه اشغال اسرائیل در سرزمین‌های فلسطینی مهم‌ترین دلیل عدم ثبات در منطقه است/ ضمن اعلام حمایت کشورم از 'نم' از اعضای آن می‌خواهم تا در راستای تحقق ثبات کشورهای عضو تلاش کنند

• رهبر معظم انقلاب در دیدار رئیس‌جمهور ترکمنستان: دوستی و همکاری، سیاست جمهوری اسلامی در قبال همسایگان است/ منافع مشترک در مسائل مختلف از جمله دریای خزر می‌تواند مبنای توسعه هر چه بیشتر روابط قرار گیرد

• 'نادر وائل الحلقی'، نخست‌وزیر سوریه: برخی در تلاش‌اند تا بحران سوریه را وارونه و حاکمیت آن را مستبد نشان دهند اما جهان باید بداند که واقعیت بحران سوریه برگرفته از دخالت‌های خارجی است

• رئیس‌جمهور کامبوج: بر نقش مساوی و برابر کشورها در ایجاد توسعه برابر جهانی تاکید می‌کنیم و بهره‌گیری از انرژی هسته‌ای را حق مسلم تمام کشورها می‌دانیم

• روسای‌جمهور کشورهای ترکمنستان، تاجیکستان، زیمبابوه و لبنان عصر امروز در دیدارهای جداگانه با رهبر معظم انقلاب دیدار کردند

• 'تساخین البگ‌دورج'، رئیس‌جمهور مغولستان: از آنجایی که به آرمان‌های 'نم' اعتقادی راسخ داریم، معتقدیم که کشورهای عضو باید از هر گونه نزاع با هم خودداری کنند و این مهم وابسته به عزم راسخ کشورهای 'عدم‌تعهد' است

• رئیس‌جمهور ایران و پاکستان در حاشیه نشست سران جنبش 'عدم‌تعهد' با یکدیگر دیدار کردند

• معاون وزیر خارجه کوبا: بر لزوم ایجاد اصلاحات در سازمان ملل و دموکراتیزه شدن شورای امنیت تاکید می‌کنیم/ تبعیض در بهره‌گیری از انرژی هسته‌ای به هیچ وجه قابل قبول نیست

• محمود احمدی‌نژاد در دیدار هون ساین، نخست‌وزیر کامبوج: تلاش برای ارتقاء سطح مبادلات تجاری و

سرمایه‌گذاری‌های فنی و اقتصادی میان ایران و کامبوج ضروری است

• محمود عباس: فلسطین و ملتش به جنبش 'نم' که از آزادی فلسطین حمایت کرده، اعتماد می‌کند/ از 'نم' می‌خواهم که خواسته‌اش را در خصوص به رسمیت شناخته‌شدن فلسطین از سوی سازمان ملل دنبال کند

• رئیس‌جمهور ترکمنستان در نشست سران: مهم‌ترین مسیر کاری پیش‌روی 'نم' را توجه به توسعه امنیت جهانی و فعالیت‌های مربوط به خلع سلاح هسته‌ای می‌دانیم/ اعضای 'نم' باید در چارچوب همکاری متقابل وحدت بین‌اعضایش را تقویت کند

• محمود احمدی‌نژاد در دیدار با رئیس‌جمهور ترکمنستان: دوستی میان دو ملت پایدار بوده و به واسطه آن هر مشکلی در مسیر گسترش همکاری‌ها به راحتی حل می‌شود

• نخست‌وزیر عراق در نشست سران: ادامه خشونت‌ها در سوریه، تجاوز به همه حرکت‌های تمدن‌ساز در منطقه را به دنبال دارد و با میراث تاریخی سوریه مغایرت دارد/ درگیری‌های مسلحانه در سوریه باید حذف شود

• ضیافت شام رئیس‌جمهور امشب با حضور میهمانان شانزدهمین اجلاس عدم‌تعهد برگزار می‌شود

• رئیس‌جمهور کره شمالی در نشست عمومی اجلاس سران: امروز 'نم' به عنوان نماینده سیاسی کشورهای در حال توسعه باید قدرتمندتر شود/ ما برای تحقق صلح و مودت جهانی و جهان بدون جنگ و سلطه که از اهداف عالی جنبش غیرمتعهدهاست، تلاش خواهیم کرد

• وزیر خارجه بلاروس و نماینده گروه اروپا در نشست عمومی سران: اعضای 'نم' باید جای پای اقتصادی خود را در جهان محکم کرده و از تکنولوژی روز بهره گیرند/ همکاری اعضای 'نم' باید در راستای مسائل اقتصادی و تکنولوژیکی باشد

• سفیر بولیوی در ایران در گفتگو با «تسیم»: سخنان آیت‌الله خامنه‌ای حاوی مطالب مهمی علیه امپریالیسم بود/ به نظر من 'پیام صلح' مهم‌ترین موضوع سخنان ایشان بود

• رئیس‌جمهور افغانستان در نشست عمومی اجلاس سران: جنبش عدم‌تعهد می‌تواند به سمت دموکراسی‌گرایی در اداره جهان پیش‌رو/ رسیدن به صلح دائمی جهانی بزرگترین آرزوی مردم افغانستان است از این رو ما با تمام قوا برای احقاق این مهم تلاش می‌کنیم

• رئیس‌جمهور سریلانکا در نشست عمومی اجلاس سران: منازعات منطقه‌ای هنوز مشکلات بزرگی را ایجاد می‌کند و دنیا همچنان از تهدیدات تروریستی رنج می‌برد

• رئیس‌جمهور اوگاندا در نشست عمومی اجلاس سران: در حال حاضر کشورهای امپریالیسم غربی برای کنترل جهان سوم، آفریقا و دیگر کشورها به منظور ایجاد پایگاه‌های جدیدی برای خود نقشه کشیده است

• محمود احمدی‌نژاد به منظور شرکت در دیدارهای دو جانبه، ریاست اجلاس عمومی سران را به نوری‌مالکی واگذار کرد

• نخست‌وزیر بنگلادش در نشست عمومی اجلاس سران: فلسطین به پایتختی قدس باید وجود آید/ از اسناد 'نم' در خصوص مبارزه با تروریسم در تمامی زمینه‌ها حمایت می‌کنیم/ 'نم' باید از صلح پایدار حمایت کند

• محمد مرسی در دیدار با محمود احمدی‌نژاد: ما همواره از مواضع، حرکت رو به جلو و سازنده ملت ایران در رشد و توسعه و پیشرفت تجلیل می‌کنیم/ مشکلات سوریه تنها با میانجی‌گری کشورهای تأثیرگذار در منطقه مانند ایران برطرف می‌شود

• معاون اول رئیس‌جمهور کوبا و نماینده گروه آمریکای لاتین-دریای کارائیب در نشست عمومی اجلاس سران: تقویت و احیای جنبش عدم‌تعهد به عنوان کانون تشریک مساعی در حل چالش‌های پیش‌روی جهانی، بسیار مهم است

• جیگمی تین لی، نخست‌وزیر بوتان در نشست عمومی اجلاس سران: جمهوری اسلامی ایران با به عهده گرفتن ریاست 'نم' به ما اطمینان می‌دهد که جنبش عدم‌تعهد کماکان قدرت بزرگی در جهان خواهد بود

• حسین امیرعبداللہیان، معاون وزیر امور خارجه ایران، دیدار دو جانبه احمدی‌نژاد و مرسی در حاشیه اجلاس را مثبت ارزیابی کرد و گفت: در این دیدار مسائلی پیرامون فلسطین، سوریه و تحولات منطقه مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت

• رئیس‌جمهور زیمبابوه در دیدار با احمدی‌نژاد: جنبش عدم‌تعهد باید به یک سازمان موثر بین‌المللی در همه تحولات جهانی تبدیل شود و امیدوارم ایران در دوره ریاست خود بتواند راهکارهایی برای تحقق این هدف طراحی و اجرا کند

• روسای‌جمهور الجزایر، لبنان و کوبا در نشست عصر امروز اجلاس سران جنبش عدم‌تعهد سخنرانی می‌کنند

• رئیس‌جمهور بنین در نشست عمومی اجلاس سران: سوء مدیریت جهانی تاکنون بحران‌های زیادی همچون ناامنی، افزایش تروریسم و تزلزل اجتماعی را در پی داشته است، بنابراین اجلاس 'نم' باید در راستای خروج جهان از مدیریت تک‌قطبی پیش‌رو

• نشست وزرای خارجه اتحادیه عرب در حاشیه اجلاس جنبش 'عدم‌تعهد' به ریاست کویت لحظاتی

پیش در تهران آغاز شد

نشست عمومی شانزدهمین اجلاس سران عدم تعهد در نوبت عصر، دقایقی پیش به ریاست رئیس جمهور ایران آغاز شد

نماینده ونزوئلا در اتحادیه 'آلبا' در گفتگو با «نسیم»: ساختار کنونی سازمان ملل، حق را به برخی کشورها می دهد که قدرت موشکی و تسلیحات کشتار جمعی بیشتری داشته باشد

محسن رضایی، دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام در گفتگو با «نسیم»: برای اجرایی شدن سخنان رهبر معظم انقلاب باید تمام امکانات جنبش عدم تعهد را فعال کنیم/ این جنبش ظرفیت های عظیمی برای ایجاد تحول در عرصه بین الملل دارد

عبدالعزیز بن عبدالله، نماینده ویژه پادشاه عربستان سعودی خواستار دیدار دو جانبه با محمود احمدی نژاد شد

رابرت موگابه، رئیس جمهور زیمبابوه تا دقایقی دیگر در حاشیه محل اجلاس شانزدهمین اجلاس سران عدم تعهد با رئیس جمهور ایران دیدار می کند

سخنگوی دبیر کل سازمان ملل متحد در گفتگو با «نسیم»: سخنان رهبر ایران درباره فلسطین را به دقت شنیدیم و مورد مطالعه قرار خواهیم داد

محمد مرسی، رئیس جمهور مصر پس از حضور در اجلاس سران کشورهای عضو عدم تعهد، لحظاتی پیش با بدرقه حمید بقایی تهران را به مقصد 'قاهره' ترک کرد

نماینده 'شورای مقابله با بمب های هسته ای ژاپن' در اجلاس غیرمتعهدها در گفتگو با «نسیم»: ژاپن قربانی تسلیحات اتمی است و ما خواستار نابودی تمامی تسلیحات هسته ای در دنیا هستیم/ برای دستیابی به خاورمیانه عاری از تسلیحات اتمی باید اسرائیل نیز خلع سلاح شود

محمد دهقان در گفتگو با «نسیم»: پیشنهاد رهبر معظم انقلاب مبنی بر ایجاد دبیر خانه اجلاس در مدت ریاست ایران، باید هر چه سریعتر عملیاتی شود

پانزدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد با شعار 'همبستگی بین المللی برای صلح و توسعه' در شرم الشیخ مصر برگزار شد/ سران جنبش عدم تعهد در پایان این اجلاس خواستار حل عادلانه بازگشت آوارگان فلسطینی به موطن خود شدند

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در گفتگو با «نسیم»: ایجاد یک خبرگزاری مشترک میان کشورهای عضو جنبش غیرمتعهدها می تواند قدرت رسانه های جنبش را افزایش دهد/ کشورهای عضو جنبش باید در مقابل فرهنگ غربی از خود صیانت کنند

حسین امیر عبداللهیمان، معاون عربی آفریقایی وزیر امور خارجه در حاشیه اجلاس عدم تعهد با 'عزالدین

رمزی، قائم مقام وزیر خارجه مصر پیرامون تحولات منطقه و راهکار افزایش همکاری های بین المللی دیدار و گفتگو کرد

معاون گردشگری سازمان میراث فرهنگی در گفتگو با «نسیم»: ورود هر یک از هیأت های عالی رتبه کشورهای عدم تعهد می تواند بیش از ۵ هزار دلار برای کشور درآمد ایجاد کند/ برگزاری این اجلاس در تهران بی شک در پس زدن تبلیغات منفی علیه کشور بسیار تاثیر گذار است

محمد مرسی، رئیس جمهور مصر در حاشیه اجلاس سران جنبش عدم تعهد دقایقی پیش با محمود احمدی نژاد دیدار کرد

'قربان قلی بردی محمداف'، رئیس جمهور ترکمنستان با استقبال مصطفی محمدنرجار، وزیر کشور دقایقی پیش وارد تهران شد

شیخ خلیفه بن حمد آل ثانی، امیر قطر پس از حضور در اجلاس سران جنبش عدم تعهد، لحظاتی پیش تهران را ترک کرد

وزیر خارجه اندونزی در گفتگو با «نسیم»: جنبش عدم تعهد برای پیشرفت صلح و امنیت جهانی و بهبود اقتصاد اعضا تلاش می کند/ جنبش غیرمتعهدها ضمن حفظ اصول خود باید به دنبال نقش آفرینی بیشتر باشد

محمود احمدی نژاد در حاشیه نشست سران جنبش عدم تعهد با دبیر کل سازمان ملل متحد و محمد مرسی، رئیس جمهور مصر عکس یادگاری گرفت

نوبت صبح اولین روز اجلاس شانزدهم سران عدم تعهد لحظاتی پیش به پایان رسید/ نشست بعد از ظهر از ساعت ۱۵:۳۰ آغاز می شود

'مان موهان سینگ'، نخست وزیر هند: در حوزه مدیریت جهانی جنبش 'عدم تعهد' می توانند پشتیبان و بزرگترین حامی دموکراسی نوین باشد/ همکاری کشورهای عضو جنبش عدم تعهد در بحث امنیت و صلح جهانی ضروری است

شرکت کنندگان اجلاس سران جنبش عدم تعهد به احترام روسای درگذشته قبلی این جنبش یک دقیقه سکوت کردند

رئیس کشورهای گروه ۷۷ + چین: در عرصه توسعه پایدار کمیته های در سازمان ملل تشکیل شده است که محتوای آن تحقق افزایش کار جمعی است/ برای اینکه ما به توسعه پایدار برسیم باید منازعات منطقه ای در کشورها را حل کنیم

بیش از ۴۰ شبکه تلویزیونی خارجی از جمله شبکه های سی آن ان، بی بی سی عربی، الجزیره و العربیه، سخنان رهبر معظم انقلاب را به صورت زنده پوشش دادند

'ناصر عبدالعزیز'، رئیس دوره ای مجمع عمومی

سازمان ملل: صلح در خاورمیانه با تشکیل دولت مستقل فلسطینی محقق خواهد شد/ استفاده از انرژی صلح آمیز هسته ای حق تمام کشورهای مستقل جهان است

چهاردهمین اجلاس عدم تعهد از ۲۰ تا ۲۵ سپتامبر ۲۰۰۶ در هاوانا پایتخت کوبا برگزار شد/ صدور بیانیه جداگانه در ارتباط با فعالیت های هسته ای ایران از مهمترین موضوعات مطروحه در این اجلاس بود

شانزدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد دقایقی پیش با پخش سرود جمهوری اسلامی ایران و تلاوت قرآن کریم و با حضور رهبر معظم انقلاب، سران سه قوه و مقامات عالی رتبه ۱۱۸ کشور جهان در تهران به صورت رسمی افتتاح شد

وزیر امور خارجه اوگاندا در گفتگو با «نسیم»: ایران عضو بسیار مهمی است و اطمینان داریم که با همکاری اعضای عدم تعهد، این کشور می تواند در دوران ریاست خود این جنبش را به سوی موفقیت بیشتر ببرد

رهبر معظم انقلاب لحظاتی پیش با همراهی سران سه قوه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام وارد محل برگزاری شانزدهمین اجلاس عدم تعهد شدند

وزیر خارجه صربستان در گفتگو با «نسیم»: اجلاس غیرمتعهدها در تهران فرصت بسیار خوبی است تا با دوستان و همکاران خود دیدار و در خصوص مسایل مهم بین المللی و دو جانبه گفتگو کنیم

'محمد مرسی'، رئیس جمهور مصر لحظاتی پیش با 'استقبال گرم' محمود احمدی نژاد وارد محل سالن اجلاس سران جنبش عدم تعهد شد

خانواده شهدای هسته ای ایران به عنوان مهمانان ویژه در محل برگزاری شانزدهمین اجلاس عدم تعهد حضور یافتند

نزدیک به ۳۰ تن از مقامات لشکری و کشوری از جمله سران قوه، رئیس مجلس خبرگان، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح و فرمانده سپاه از مدعوین ویژه مراسم افتتاحیه اجلاس تهران هستند

وزیر خارجه آذربایجان دقایقی پیش به منظور شرکت در اجلاس شانزدهم جنبش عدم تعهد وارد فرودگاه مهرآباد تهران شد

رئیس هیأت دیپلماتیک بوسنی و هرزگوین در گفتگو با «نسیم»: جنبش 'نم' با ارائه راهکار برای بحران اقتصادی جهان می تواند اهمیت خود را به کسانی که این جنبش را فاقد اعتبار می دانند، اثبات کند

شیخ خلیفه بن حمد آل ثانی، امیر قطر دقایقی پیش وارد فرودگاه مهرآباد شد و مورد استقبال رئیس سازمان محیط زیست ایران قرار گرفت

- محمود احمدی نژاد، محمدرضا رحیمی و علی اکبر صالحی با حضور در مقابل درب ورودی سالن اجلاس سران جنبش عدم تعهد از مهمانان این اجلاس استقبال می کنند
- سعید جلیلی در دیدار با وزیر خارجه الجزایر: کشورهای آزاد و مستقل در چارچوب جنبش غیرمتعهد می توانند با انسجام و وحدت به یک قطب جهانی تبدیل شوند/ اعضای این جنبش باید با تجمع ظرفیت های خود، انحصارهای جبهه امپریالیستی را بشکنند
- محمد مرسی، رئیس جمهور مصر به منظور شرکت در اجلاس سران جنبش عدم تعهد لحظاتی پیش وارد تهران شد/ این اولین سفر عالی ترین مقام مصر به تهران در طول ۳۴ سال اخیر است
- سخنگوی وزارت خارجه لیبی در جمع خبرنگاران: دولت لیبی و کنگره ملی به نفعشان است که ابعاد مسأله امام موسی صدر را روشن کنند/ تلاش دولت لیبی برای آزادی امدادگران ایرانی ادامه دارد و ما این اقدام را محکوم می کنیم
- سعید جلیلی در دیدار با دبیر کل سازمان ملل متحد: جلوگیری از ارسال سلاح و رفتارهای تروریستی در کنار حمایت از ساز و کارهای دموکراسی، بدون ملاحظه بیگانگان بسترساز تحقق اصلاحات واقعی در سوریه و تأمین کننده ثبات و امنیت در منطقه است
- عبدالعزیز بن عبدالله، فرستاده ویژه پادشاه عربستان لحظاتی پیش با استقبال رستم قاسمی، وزیر نفت وارد تهران شد
- اجلاس شانزدهم سران کشورهای عضو جنبش عدم تعهد ساعت ۹:۳۰ امروز با حضور رهبر معظم انقلاب و سران سه قوه در سالن اجلاس سران تهران آغاز به کار می کند
- آصف علی زرداری، رئیس جمهور پاکستان به منظور شرکت در اجلاس سران جنبش غیرمتعهد دقایقی پیش وارد فرودگاه مهرآباد شد
- رئیس جمهور در دیدار بان کی مون در خصوص موضوع هسته ای ایران و نحوه برخورد ۵+۱ با این موضوع با طرح این سوال که اگر سازمانی ادعا می کند کار تخصصی انجام داده و تحت فشارهای سیاسی تصمیم گیری نمی کند، آیا با تغییر مدیر آن باید مواضع آن عوض شود
- میشل سلیمان، رئیس جمهور لبنان به منظور شرکت در اجلاس سران جنبش غیرمتعهد دقایقی پیش وارد فرودگاه مهرآباد شد
- علی اکبر صالحی در نشست خبری: در نشست وزرای خارجه اعضا به انحصارگری و مکانیزم های مالی جهان اشاره کردند و در بحث های کارشناسی تاکید کردند که نظام مالی کنونی جهان که دلار

- آمریکا بر اساس آن است نمی تواند یک نظام مالی عادلانه باشد
- رئیس مجلس جمهوری گابن برای شرکت در اجلاس سران جنبش غیرمتعهد دقایقی پیش وارد فرودگاه مهرآباد شد
- لی اکبر صالحی در نشست خبری: یک چالش سیاسی در رابطه با این اجلاس شکل گرفته بود و خیلی ها سعی کردند که اجلاس اصلاً برگزار نشود/ بررسی های صورت گرفته نشان می دهد که نشست تهران از لحاظ کیفی نسبت به نشست های پیشین عدم تعهد بهتر بود
- وزیر خارجه قزاقستان به منظور شرکت در شانزدهمین اجلاس جنبش غیرمتعهد ها وارد فرودگاه مهرآباد شد
- رهبر معظم انقلاب در دیدار بان کی مون: 'جنگ نیابتی' واقعیت امروز بحران سوریه است/ شرط حل بحران سوریه، 'جلوگیری از ارسال سلاح برای گروه های بی مسئولیت' است/ ترکیب سازمان ملل معیوب است/ اژانس بین المللی انرژی اتمی دائماً کارشکنی می کند
- رهبر معظم انقلاب در دیدار نخست وزیر هند: ملت ایران همواره نگاه مثبتی به هند داشته اند و همه این موارد، زمینه بسیار مناسبی برای گسترش بیش از پیش روابط دو کشور است/ دو کشور می توانند همکاری های خود را در زمینه مسائل منطقه ای گسترش دهند
- وزرای امور خارجه سوریه، عمان، فلسطین و کویت در حاشیه نشست وزرای امور خارجه شرکت کننده در کنفرانس جنبش عدم تعهد به طور جداگانه با علی اکبر صالحی دیدار و گفتگو کردند
- نخست وزیر هند در دیدار محمود احمدی نژاد: هند به رغم همه فشارها همچنان به خرید نفت از ایران ادامه می دهد و مقامات دو کشور همواره به دنبال تسهیل مبادله نفت، کالا و انتقال پول هستند
- رئیس جمهور اوگاندا به منظور شرکت در اجلاس سران جنبش غیرمتعهد دقایقی پیش وارد فرودگاه مهرآباد شد
- بلز کومپاتوره، رئیس جمهور بورکینافاسو به منظور شرکت در اجلاس سران جنبش غیرمتعهد دقایقی پیش وارد فرودگاه مهرآباد شد
- رئیس جمهور در دیدار نخست وزیر هند: جنبش عدم تعهد از ظرفیت مناسبی برای کنترل یک جانبه گرایسی و صیانت از حقوق اعضا در مقابل دست اندازی بیگانگان برخوردار است/ ایران در راستای تجدید ساختار جنبش عدم تعهد، با هند ارتباط نزدیک خواهد داشت 'عاشور بن خیال'، وزیر خارجه لیبی با دبیر شورای عالی امنیت ملی دیدار و گفتگو کرد/ سعید جلیلی: ترفند دشمنان، مشغول

- کردن ظرفیت های اسلامی در منطقه با راه اندازی جنگ های طائف های و مذهبی در میان کشورها است
- 'نبیل العربی'، دبیر کل اتحادیه عرب به منظور شرکت در اجلاس سران جنبش غیرمتعهد دقایقی پیش وارد فرودگاه امام خمینی (ره) شد
- 'رابرت موگابه'، رئیس جمهور زیمبابوه برای شرکت در اجلاس کشورهای عدم تعهد لحظاتی قبل وارد تهران شد
- 'امامعلی رحمان'، رئیس جمهور ترکمنستان و رئیس جمهور آفریقای مرکزی دقایقی پیش وارد تهران شدند
- بان کی مون، دبیر کل سازمان ملل متحد عصر امروز چهارشنبه با حضرت آیت الله خامنه ای، رهبر معظم انقلاب دیدار و گفتگو کرد
- وزیر خارجه بحرین که برای شرکت در نشست وزرای خارجه اجلاس جنبش عدم تعهد به تهران سفر کرده است، لحظاتی پیش گفتگوهای خود را با علی اکبر صالحی آغاز کرد
- 'شیخ سعود بن راشد المعالی'، رئیس شورای عالی امارات لحظاتی پیش با استقبال حجت الاسلام محمدرضا میر تاج الدینی به منظور شرکت در اجلاس عدم تعهد وارد فرودگاه مهرآباد شد
- 'عابد علی عابد'، رئیس موسسه صلح جهانی پاکستان در گفتگو با «نسیم»: «امیدواریم تا ریزی میان مقامات پاکستان و هند در حاشیه اجلاس عدم تعهد با حضور تهران و کشورهای دیگر به موفقیت بیانجامد
- نشست دو روزه وزرای خارجه اجلاس جنبش عدم تعهد دقایقی پیش با صدور بیانیهای به کار خود پایان داد/ پیش نویس مصوب این گروه جهت تأیید نهایی به اجلاس سران که فردا با حضور رهبر معظم انقلاب و مقامات ارشد کشورهای عضو 'نم' آغاز به کار می کند، ارسال می شود
- 'نوری مالکی'، نخست وزیر عراق در رأس هیأتی بلند پایه با استقبال مصطفی محمدنجا، وزیر کشور وارد تهران شد
- نشست خبری علی اکبر صالحی، وزیر امور خارجه ایران دقایقی دیگر به منظور ارائه نتایج اجلاس وزراء و مصوبات این گروه در محل اجلاس برگزار می شود
- قائم مقام حزب کمونیست ژاپن در گفتگو با «نسیم»: قرار است تا با مقامات مسئول وزارت خارجه و دولت در روزهای آتی برای گسترش همکاری های اقتصادی و اجتماعی دیدار داشته باشیم
- 'عمر البشیر'، رئیس جمهوری اسلامی سودان به منظور شرکت در اجلاس عدم تعهد وارد فرودگاه مهرآباد شد
- 'حسن بن طلال'، شاهزاده اردن در جمع خبرنگاران:

به نظر من اولویت‌های اجلاس باید مسائل اقتصادی و اجتماعی باشد/ امیدوارم در دوران ریاست ایران بر جنبش شاهد اهتمام ویژه در پیگیری مسائل کشورهای عضو عدم تعهد باشیم

• بر اساس آخرین اخبار دریافتی خبرنگار «نسیم» محمدمرسی، رئیس‌جمهور مصر فردا صبح وارد تهران خواهد شد و بلافاصله عازم محل اجلاس می‌شود/ هنوز از جزئیات برنامه‌های وی اخبار موثقی منتشر نشده است

• مهدی محمدی: آمریکایی‌ها خودشان اذعان می‌کنند برخی کشورها به درخواست‌های آشکار آنها برای عدم شرکت در اجلاس غیرمتعهدها در تهران پاسخ منفی داده‌اند/ هر برنامه‌ای که برای حل مشکل سوریه مطرح باشد، بدون مشارکت ایران کارآمد نخواهد بود

• وزیر خارجه اندونزی در گفتگو با «نسیم»: برای تاثیرگذاری بیشتر اجلاس تهران باید در ساختار سازمان ملل تجدید نظر کنیم/ تلاش برای پیشرفت صلح و امنیت جهانی از مسائل مهم این اجلاس است که باید پیگیری شود

• رئیس‌جمهور و بان‌کی مون، دبیر کل سازمان ملل متحد در دیدار دو جانبه مهمترین مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی را مورد بحث و تبادل نظر قرار دادند و بر نقش و جایگاه جنبش عدم تعهد در برقراری صلح و امنیت در جهان تاکید کردند

• جیکو یرکیچ، رئیس هیأت دیپلماتیک بوسنی و هرزگوین در گفتگو با «نسیم»: جنبش نم در برهه بحران اقتصادی جهانی باید برای این مسئله مهم جهانی چاره‌جویی کرده و به ارائه راه‌حل بپردازد تا اهمیت خود را نشان دهد

• بان کی مون، دبیر کل سازمان ملل متحد ساعتی پیش با محمود احمدی‌نژاد، رئیس‌جمهور دیدار کرد/ جزئیات دیدار متعاقباً منتشر می‌شود

• رئیس مجلس در دیدار با بان کی مون: ایران حامی ایجاد صلح و آسایش در منطقه است/ امیدواریم حضور دبیرکل سازمان ملل مانع از جنجال آفرینی‌های برخی کشورهای زورگو در منطقه شود

• احسن بن طلال، شاهزاده اردن دقایقی پیش وارد فرودگاه مهرآباد تهران شد

• سعید جلیلی در دیدار وزیر امور خارجه الجزایر: کشورهای مستقل در چارچوب جنبش غیرمتعهدها می‌توانند با انسجام و وحدت به یک قطب جهانی تبدیل شوند/ از حمایت‌های الجزایر از حقوق مسلم ایران در برخورداری از فن‌آوری هسته‌ای قدردانی می‌کنیم

• مراسم استقبال رسمی از مان‌موهان سینگ، نخست‌وزیر هند دقایقی قبل با حضور احمدی‌نژاد در نهاد ریاست جمهوری برگزار شد/ پس از این مراسم،

مذاکرات دوجانبه آغاز می‌شود

• محمودعباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین دقایقی پیش به منظور حضور در اجلاس سران جنبش عدم تعهد وارد فرودگاه مهرآباد تهران شد

• اختتامیه دومین نشست وزرای خارجه کشورهای عضو جنبش عدم تعهد دقایقی پیش آغاز شد

• وزرای خارجه کشورهای عدم تعهد بعد از نشست عصرامروز به همراه علی‌اکبر صالحی برای بازدید از برج میلاد، عازم این مرکز فرهنگی-هنری خواهند شد

• رئیس مجلس الجزایر دقایقی پیش به منظور حضور در اجلاس سران جنبش عدم تعهد وارد فرودگاه مهرآباد تهران شد

• حامد کرزی، رئیس جمهوری اسلامی افغانستان دقایقی پیش وارد فرودگاه مهرآباد تهران شد

• وزیر خارجه غنا در جمع خبرنگاران: مسأله اساسی اجلاس تهران همکاری برای صلح است/ ریاست ایران بر این دوره از اجلاس عدم تعهد قدرت این جنبش را افزایش خواهد داد

• رامین مهرانپرست: نشست عصر امروز وزرای امور خارجه کشورهای عضو عدم تعهد رأس ساعت ۱۷ برگزار می‌شود/ علی‌اکبر صالحی گزارشی از جمع‌بندی عملکرد نشست عدم تعهد در سطح وزیران را ارائه خواهد کرد

• رامین مهرانپرست در جمع خبرنگاران: ۴۵ وزیر خارجه برای سخنرانی ثبت نام کرده بودند اما به دلیل کمبود وقت، حدود ۲۷ نفر در لیست قرار گرفتند و بقیه از سخنرانی صرف نظر کردند

• کنفرانس خبری علی‌اکبر صالحی، وزیر امور خارجه در خصوص نتایج نشست وزرای خارجه کشورهای عدم تعهد که قرار بود از ساعت ۱۵:۳۰ در مرکز همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما برگزار شود به ساعت ۱۹ موکول شد

• سخنگوی وزیر امور خارجه لیبی در گفتگو با «نسیم»: طرح مباحث مرتبط با تبادلات اقتصادی نفتی در اجلاس عدم تعهد برای لیبی از اهمیت خاصی برخوردار است؛ زیرا بیشترین صادرکنندگان نفت جهان از اعضای این جنبش به‌شمار می‌روند

• وزیر امور خارجه عراق: تمام اعضای جنبش غیرمتعهدها خواستار توقف فوری خشونت‌ها در سوریه هستند و بر ضرورت آغاز گفتگوهای سیاسی برای حل بحران این کشور تاکید دارند/ هر طرحی که برای حل بحران سوریه مطرح شود عراق نیز در آن حضور خواهد داشت

• رئیس‌جمهور افغانستان برای شرکت در شانزدهمین اجلاس سران کشورهای عضو جنبش غیرمتعهدها بعد از ظهر امروز عازم تهران شد/ حامد کرزی در

این اجلاس سخنرانی خواهد کرد و دیدگاه‌های افغانستان را بیان می‌کند

• سخنگوی وزارت امور خارجه در حاشیه اجلاس وزرای خارجه غیرمتعهدها در جمع خبرنگاران: رسانه‌های غربی در مواجهه با حضور بی‌سابقه سران کشورهای جهان در اجلاس غیرمتعهدها در تهران سکوت و انفعال در پیش گرفتند

• عضو هیأت ونزوئلا در گفتگو با «نسیم»: در اجلاس شانزدهم باید پاسخ و واکنشی منسجم برای موضوعاتی مانند مسأله بحرین و میانمار که در سازمان ملل متحد مورد توجه واقع نمی‌شوند، تهیه و ارائه شود

• دبیر کل اتاق بازرگانی، صنایع و معادن تهران: ۶۰ درصد صادرات نفت خام دنیا در اختیار کشورهای عضو جنبش غیرمتعهدها است/ از مجموع ۴۰ کشور تولیدکننده نفت جهان، ۲۷ کشور عضو این جنبش هستند

• رئیس مجلس عمان لحظاتی پیش به منظور شرکت در اجلاس سران جنبش عدم تعهد وارد فرودگاه مهرآباد تهران شد

• توندا یاکاسین، معاون وزیر خارجه کنگو در گفتگو با «نسیم»: مهم‌ترین دستاورد اجلاس تهران اتحاد شرکت‌کنندگان برای رسیدن به صلح و همبستگی و پایان دادن به درگیری‌ها است/ مدیریت جهانی باید با در نظر گرفتن روح عدالت در بین تمامی کشورها تقسیم شود

• همسر سفیر بولیوی در ایران در گفتگو با «نسیم»: ایران کشوری بزرگ و قدرتمند و برای صلح خاورمیانه بسیار کلیدی و مهم است به همین دلیل آمریکا، اسرائیل و غرب علیه ایران تحریم وضع می‌کنند/ ایران به طور هوشمندانه تحریم‌ها را پشت سر گذاشته است

• عضو هیأت میانمار در گفتگو با «نسیم»: تصاویری که از کشتار مسلمانان میانمار در رسانه‌ها می‌بینید تنها بخشی از حقیقت است/ این مسأله داخلی است و ما تمایلی به طرح آن در اجلاس تهران نداریم

• عمرو، عضو هیأت سنگال در جمع خبرنگاران: کشورهای عضو جنبش عدم تعهد در این اجلاس یکپارچه از فلسطین حمایت می‌کنند/ اجلاس تهران نشست موفق است که می‌تواند به حل مسأله فلسطین بیانجامد

• دوازدهمین اجلاس سران عدم تعهد از تاریخ ۲۹ اوت تا ۳ سپتامبر ۱۹۹۸ در شهر دوربان آفریقای جنوبی و با حضور نمایندگان ۱۱۴ کشور به ریاست نلسون ماندلا برگزار شد

• یک منبع مطلع در گفتگو با «نسیم»: در برنامه سفر دبیرکل سازمان ملل به تهران هیچ برنامه‌ای برای سفر به اصفهان تنظیم نشده است/ بان کی مون پس

از دیدار با مقامات عالی‌رتبه ایران و حضور در اجلاس سران غیر متعهدها، بعد از ظهر روز جمعه تهران را ترک می‌کند

• دیدار بان کی مون، دبیر کل سازمان ملل متحد با علی لاریجانی، رئیس مجلس دقایقی پیش در محل ساختمان مجلس آغاز شد

• بدر سیسه، وزیر خارجه سنگال در گفتگو با «تسیم»، ضمن مهم ارزیابی کردن اجلاس تهران گفت: همه می‌کوشیم تا حداکثر همکاری را برای موفقیت اجلاس غیرمتعهدها انجام دهیم/ دوران ریاست ایران بر جنبش، دوران موفقی خواهد بود

• بان کی مون در بدو ورود به تهران: با مقامات عالی‌رتبه ایران از جمله رهبر عالی و رئیس‌جمهور درباره وضعیت سوریه گفتگو خواهیم کرد/ به مقامات ایران به خاطر ریاست بر 'نم' تبریک می‌گوییم

• شیخه حسینه، نخست وزیر بنگلادش لحظاتی پیش برای شرکت در شانزدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد، با استقبال وزیر بهداشت وارد فرودگاه مهرآباد تهران شد

• کاندو وانگچو، وزیر امور خارجه بوتان در گفتگو با «تسیم»، ضمن مثبت ارزیابی کردن روند برگزاری شانزدهمین اجلاس سران جنبش غیرمتعهدها، از ریاست ایران بر این جنبش ابراز خوشحالی کرد و اظهار کرد: ایران قطعا با موفقیت دوران ریاست خود بر 'نم' را سپری خواهد کرد

• محمود عباس، رئیس دولت خودگردان فلسطین و روسای جمهوری تاجیکستان و ترکمنستان روز پنجشنبه به طور جداگانه با رهبر معظم انقلاب دیدار می‌کنند

• بان کی مون، دبیر کل سازمان ملل متحد به منظور شرکت در شانزدهمین اجلاس کشورهای عضو جنبش عدم تعهد دقایقی پیش وارد تهران شد

• سعید جلیلی در دیدار با مشاور امنیت ملی نخست وزیر هند: آمریکا به بهانه تروریسم، کشورها را اشغال و با ابزار تروریسم ادعای برقراری دموکراسی دارد/ همکاری‌های راهبردی اعضای عدم تعهد مانع زیاده‌خواهی نظام سلطه است

• علی اکبر صالحی در مراسم افتتاحیه مرکز حقوق بشر و تنوع فرهنگی جنبش عدم تعهد: دنیا از 'نم' انتظار دارد تا به زعم خود آزادی اصیل، حقوق بشر، امنیت و صلح را برای جهان فراهم آورد/ هدف اجلاس ایجاد چالش جدید برای مدنیت جهانی نیست

• رشید مروف، وزیر خارجه ترکمنستان به همراه چهار وزیر نیرو، نفت و گاز، انرژی و صنایع و حمل و نقل و ارتباطات این کشور دقایقی پیش وارد تهران شدند

• نشست خبری علی اکبر صالحی ساعت ۱۵:۳۰ در مرکز همایش‌های بین‌المللی سازمان صدا و سیما

بر گزار می‌شود/ قرار است وزیر امور خارجه گزارشی از نشست وزرای امور خارجه و برنامه‌های دو روز پایانی اجلاس عدم تعهد را ارائه بدهد

• دبیر کل سازمان ملل متحد فردا از ساعت ۱۵:۳۰ الی ۱۷:۰۰ در دانشکده روابط بین‌الملل با اساتید و پژوهشگران دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور دیدار خواهد کرد

• وزرای امور خارجه ایران و الجزایر در حاشیه اجلاس وزرای خارجه عدم تعهد با یکدیگر دیدار و راه‌های ارتقای روابط و توسعه همکاری‌ها در زمینه‌های مختلف میان دو کشور را بررسی کردند

• رئیس‌جمهور ایران و دبیر کل سازمان ملل بعد از ظهر امروز با یکدیگر دیدار و مهمترین موضوعات و تغییرات منطقه‌ای و بین‌المللی را مورد بحث و تبادل نظر قرار خواهند داد

• علی سعیدلو، معاون امور بین‌الملل رئیس‌جمهور در حاشیه نشست وزرای امور خارجه جنبش عدم تعهد از برگزاری نشست دوجانبه ایران و هندوستان با حضور رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر هند خبر داد

• وزیر خارجه ونزوئلا در جمع خبرنگاران: اگر کشورهای غربی در امور داخلی سوریه دخالت نکنند، براساس طرح ایران مبنی بر شکل‌گیری گروه 'دوستان سوریه'، بحران این کشور به پایان خواهد رسید

• نماینده ایران در اژانس بین‌المللی انرژی اتمی: کشورهای عضو عدم تعهد تحریم‌ها و اقدامات خصمانه علیه جمهوری اسلامی را محکوم می‌کنند/ ایران از جایگاه ریاست جنبش عدم تعهد برای خدمت به تمام اعضای این جنبش استفاده خواهد کرد

• علی اکبر صالحی در مراسم افتتاح ساختمان مرکز حقوق بشر و تنوع فرهنگی 'نم' در محل وزارت امور خارجه: این مرکز می‌تواند بعد از سازمان ملل بزرگترین مرکز فرامنطقه‌ای حقوق بشر در جهان باشد

• علی سعیدلو، رئیس ستاد برگزاری شانزدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد در حاشیه این اجلاس از ۱۰ جلد کتاب با موضوع 'جنبش غیرمتعهدها' رونمایی کرد

• آیین استقبال از نخست وزیر هند با حضور محمود احمدی نژاد عصر امروز در مجموعه نهاد ریاست جمهوری برگزار می‌شود/ دو طرف پس از مراسم استقبال، در مذاکرات دوجانبه راه‌های گسترش روابط دو کشور در بخش‌های مختلف را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهند

• مرکز حقوق بشر و تنوع فرهنگی جنبش عدم تعهد با حضور علی اکبر صالحی، وزیر امور خارجه در محل دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه افتتاح شد

• نیکولاس مدورا، وزیر خارجه و معاون سیاسی رئیس‌جمهور ونزوئلا به منظور شرکت در اجلاس کشورهای عضو عدم تعهد دقایقی پیش وارد تهران شد

• حسین امیرعبداللهیان در جمع خبرنگاران: مکانیزمی با محوریت آشتی ملی و طرح آتش‌بس سه ماهه در سوریه طراحی کردیم که در این خصوص در صورت توافق معارضین و حاکمیت، طی آتش‌بس سه ماهه تلاش می‌شود تا راه حل خروج از بحران ارائه شود

• رامین مهمانپرست، سخنگوی شانزدهمین اجلاس عدم تعهد در گفتگو با «تسیم»: در نشست امروز پیشنهاد شده که ۴۵ وزیر خارجه و معاون وزیر کشورهای عدم تعهد سخنرانی کنند/ تا دیشب ۱۴۱ هیأت ورود خود به تهران را اعلام کرده‌اند

• رامین مهمانپرست در جمع خبرنگاران: ۵۵ وزیر تا شب گذشته وارد کشور شدند و اکثر سران کشورها قرار است امشب وارد تهران شوند/ چند بند از بندهای سند نهایی اجلاس نم مربوط به سوریه است/ تنها کمیته حاشیه تشکیل شده در اجلاس، کمیته فلسطین بود

• رئیس کل مجمع عالی خلق کره شمالی، نخست وزیر سوازیلند، لسوتو و بوتان به منظور شرکت در اجلاس کشورهای عدم تعهد دقایقی پیش وارد فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) شدند

• دومین روز نشست وزرای خارجه شانزدهمین اجلاس کشورهای عضو جنبش عدم تعهد از دقایقی پیش در سالن همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما آغاز به کار کرد

• علاءالدین بروجردی در حاشیه اجلاس وزرای عدم تعهد: حضور دبیر کل سازمان ملل علی‌رغم فشار آمریکایی‌ها نشان‌دهنده توجه این سازمان به اجلاس تهران است، بنابراین باید از این ظرفیت جهت حل و فصل بحران‌های منطقه بهره لازم را برد

• معاون رئیس‌جمهور تانزانیا در جمع خبرنگاران: اجلاس تهران به نفع مردم کشورهای عضو عدم تعهد و در ایجاد صلح در جهان بسیار موثر است/ میزبانی ایران باعث تقویت روابط ما با این کشور قدرتمند خواهد شد

• همسر شهید مصطفی احمدی‌روشن در گفتگو با «تسیم»: به جامعه جهانی می‌گویم که کسانی که دم از حقوق بشر و عدالت می‌زنند، عدالتشان همین بمب و ترور است/ ملت ایران مستحکم و پایرجا ایستاده است و تا به حقوق خود نرسد به راهش ادامه خواهد داد

• یازدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد از تاریخ ۱۸ تا ۲۰ اکتبر ۱۹۹۵ در شهر 'کارتاهنا' در کلمبیا برگزار شد/ در طول اجلاس مسائل متعددی مانند تجدید ساختار سازمان ملل، خاتمه دوران جنگ سرد و خلع سلاح و امنیت بین‌المللی مورد بررسی

قرار گرفت رئیس جمهور مغولستان بامداد امروز برای شرکت در شانزدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد وارد تهران شود/ 'تساخیاگین البگ دورج' در بدو ورود: ما می توانیم در این کنفرانس، زمینه های مشترکی برای پیشبرد صلح جهانی پیدا کنیم

'بودی یانو، معاون رئیس جمهور اندونزی در جمع خبرنگاران: میزبانی ایران نقش مهمی در تاثیر گذاری اجلاس شانزدهم خواهد داشت/ دیدار با رئیس جمهور ایران تاثیر مثبتی بر تحکیم روابط دوجانبه دارد

'پرنس محمد بولکیا، وزیر خارجه و تجارت کشور برونی به همراه برادر پادشاه این کشور به منظور شرکت در اجلاس کشورهای عدم تعهد دقایقی پیش وارد تهران شد

'خوزه رامون ماچادور ونتورا، معاون اول رئیس جمهور کوبا به منظور شرکت در شانزدهمین اجلاس کشورهای عضو جنبش عدم تعهد صبح امروز وارد فرودگاه بین المللی امام خمینی (ره) شد

'معاون رئیس جمهور اندونزی به منظور شرکت در اجلاس کشورهای عضو جنبش عدم تعهد صبح امروز وارد تهران شد

'وزیر امور خارجه سودان و نخست وزیر کنگو لحظاتی پیش به منظور شرکت در اجلاس جنبش 'عدم تعهد' وارد فرودگاه امام خمینی (ره) شدند

'تا ساعتی دیگر روسای جمهور کشورهای گابن و تانزانیا به منظور شرکت در اجلاس جنبش 'عدم تعهد' وارد فرودگاه مهرآباد تهران می شوند

'معاون سیاسی - امنیتی استاندار خراسان رضوی در گفتگو با «نسیم»: ۳۰ هیأت از سران عدم تعهد برای زیارت امام رضا(ع) به مشهد می آیند/ پیام نشست سران عدم تعهد در ایران شکست تحریم های دشمن علیه جمهوری اسلامی است

'وزیر امور خارجه الجزایر: اجلاس شانزدهم سران کشورهای عضو جنبش عدم تعهد در تهران یک جهش بزرگ در این جنبش است/ در شرایط کنونی که جهان با چالش های بسیاری روبروست برگزاری این اجلاس در تهران اهمیت بسیاری می یابد

'یوسف بن علوی، وزیر خارجه عمان در جمع خبرنگاران: شکی در آن نیست که برگزاری اجلاس عدم تعهد در وضعیت کنونی از اهمیت زیادی برخوردار است/ با توجه به مصوباتی که تاکنون تصویب شده، به نتایج این اجلاس 'خوشبین' هستیم

'وزیر خارجه ایران در پایان نشست کمیته فلسطین 'جنبش عدم تعهد' با اشاره به مطرح شدن پیشنهادات عملی برای حمایت از مردم فلسطین، گفت: بررسی ممنوع کردن خرید اجناس صهیونیستی از جمله مصوبات مهم این کمیته بود

'دبیرخانه دائمی ائتلاف جهانی برای صلح عادلانه که در پی مصوبه کنفرانس بین المللی ائتلاف جهانی علیه تروریسم برای صلح عادلانه سال ۲۰۱۱ در تهران ایجاد شده است، تشکیل کمیته ویژه بررسی تروریسم در جنبش عدم تعهد را خواستار شد

'پدر شهید احمدی روشن در گفتگو با «نسیم»: دانشمندان هسته ای ما با تولید رادیو داروها نه تنها به مردم ایران بلکه به مردم دنیا خدمت کردند/ باید به این فکر کرد که دشمن چرا تا این حد به فرزندان ما که قصد خدمت به ملت خود را دارند ظلم می کند؟

'یوسف بن علوی، وزیر خارجه عمان در راس هیأتی به منظور شرکت در اجلاس عدم تعهد دقایقی پیش وارد تهران شد/ 'یحیی بن محفوظ المنظر'، رئیس مجلس عمان قرار است به عنوان فرستاده ویژه پادشاه عمان در روزهای آینده وارد تهران شود

'وزرای خارجه اندونزی، سنگال، لیبی و قائم مقام های وزرای خارجه اردن و یمن امروز سه شنبه در حاشیه نشست وزرای خارجه عدم تعهد با وزیر خارجه ایران دیدار و گفتگو کردند

'وزیر خارجه جیبوتی در گفتگو با «نسیم»: جیبوتی و غیرمتعددها بر حق استفاده صلح آمیز ایران از انرژی هسته ای تاکید می کنند/ از دیدن خودروهای دانشمندان هسته ای شهید ایرانی بسیار متأسفم شدم/ اقدامات تروریستی نمی تواند پیشرفت علمی ایران را متوقف کند

'خبرنگار «نسیم» پس از پیگیری از منابع آگاه، کسب اطلاع کرد که 'بان کی مون' دبیر کل سازمان ملل متحد پس از ورود به تهران و دیدار با رئیس مجلس و رئیس جمهور ایران، بعد از ظهر فردا چهارشنبه به اتفاق محمود احمدی نژاد به دیدار رهبر معظم انقلاب 'خواهند رفت

'خورخه میراندا لویزاگا، سفیر بولیوی در ایران در گفتگو با «نسیم»: اجلاس غیرمتعددها در تهران تاکنون بسیار عالی برگزار شده است/ پیشنهاداتی برای حل مسائل مهم منطقه ای مطرح شد که انتظار داریم به تصویب نهایی اجلاس نیز برسد

'حسن قشقاوی، معاون پارلمانی وزیر امور خارجه در گفتگو با رادیو ایران با اشاره به حضور حدود ۸۰ وزیر خارجه در اجلاس تهران، گفت: این دوره از اجلاس جنبش عدم تعهد نسبت به دوره های قبل در سطح بسیار بالاتری قرار دارد

'غیرمتعددها در تهران/ ۱۲۷ - محمود احمدی نژاد در دیدار وزیر خارجه مالی: افراط گرایی دشمن بشریت است و قدرتهای استکباری در پشت صحنه افراط گرایی موجود در جهان قرار دارند/ امروز منطقه ما در آتش افراط گرایی می سوزد و به واسطه این افراط گرایی هر روز بسیاری از مردم کشته می شوند

'مان هومان سینگ، نخست وزیر هند لحظاتی قبل به منظور شرکت در شانزدهمین اجلاس عدم تعهد در راس هیأتی و به همراه دبیر شورای امنیت ملی این کشور وارد تهران شد/ سیدشمس الدین، حسینی وزیر اقتصاد به استقبال نخست وزیر هند رفت

'کمیته فلسطین اجلاس وزرای کشورهای عضو جنبش عدم تعهد با حضور علی اکبر صالحی، وزیر امور خارجه و به منظور تصویب بیانیه مستقل در خصوص این کشور دقایقی پیش آغاز به کار کرد

'در حاشیه نشست غیرمتعددها، دکتر 'یسری ابوشادی'، بازرگانش سابق آژانس بین المللی انرژی اتمی با خانواده شهدای هسته ای دیدار و ضمن محکومیت ترور این دانشمندان هسته ای، با اهدای شاخه های گل، از خانواده این شهدا دلجویی کرد

'وزیر امور خارجه نامیبیا در دیدار با محمود احمدی نژاد: چالش اساسی امروز جهان، زیاده خواهی و گردن کشی های تعداد معدودی از کشورها است/ جنبش عدم تعهد فرصت خوبی برای مقابله با زیاده طلبی ها در دنیا است

'رئیس جمهور در دیدار وزیر خارجه 'موریس' اگر استقلال و تمامیت ارضی ملت ها به رسمیت شناخته شود و عده ای سعی نکنند در امور داخلی ملت ها مداخله کنند، بدون تردید وضعیت دنیا و امور کشورها بسیار بهتر اداره خواهد شد

'جریک، نماینده بوسنی و هرزگوین در گفتگو با «نسیم» ضمن تاکید بر ضرورت تغییر قانون 'حق وتو' در سازمان ملل، گفت: این گونه قوانین سازمان ملل با روند فعلی تغییرات در جهان هماهنگ و سازگار نیست

'رئیس جمهور در دیدار 'چوکه وانکا'، وزیر امور خارجه بولیوی: در دوره جدید جنبش عدم تعهد سعی شده است تا از تمام ظرفیت های این جنبش در راستای پیشرفت، عدالت و تقویت برادری میان ملت ها استفاده شود و در این راستا همه باید دست به دست یکدیگر بدهند

'وزیر امور خارجه اندونزی در گفتگو با «نسیم» ضمن محکوم کردن اظهارات خصمانه اسرائیل علیه ایران، گفت: اظهارات خصمانه نتانیاهو برای کل جهان شناخته شده است، از این فرد و این رژیم بیش از این انتظاری نمی رود و ما کشورهای عضو 'نم' اعتراض خود را اعلام می داریم

'وزیر امور خارجه بولیوی در دیدار محمود احمدی نژاد: امروز ظهور رهبران انقلابی در جای جای جهان موجب تقویت امید و مودت میان ملت ها شده است/ دولت ها و ملت های مستقل باید توان و قدرت خود را برای مقابله با کسانی که 'بذر پلیدی' را در جهان کاشته اند، بکار گیرند

'رئیس جمهور برای دیدار با مهمانان نشست وزرای

خارجہ جنبش عدم تعهد در دفتر رئیس سازمان صدا و سیما حضور یافت

• نشست خبری خانواده‌های شهدای هسته‌ای کشور که در محل برگزاری اجلاس وزاری خارج جنبش عدم تعهد آغاز شده بود، لحظاتی قبل با گلباران خودروهای شهدا در حضور خانواده‌های آنها و همچنین خبرنگاران خارجی و داخلی به پایان رسید

• همسر شهید احمدی‌روشن در نشست خبری خانواده‌های شهدای ترور با بیان اینکه 'هدف از این اجلاس مبارزه هر چه بیشتر و محکم‌تر با آمریکا و اسرائیل است، از شرکت کنندگان خواست تا بطور مستحکم به مبارزه با ابرقدرت‌های استکباری ادامه دهند

• آرمیتا رضایی‌نژاد پیامی را به زبان انگلیسی در جمع خبرنگاران خارجی حاضر در نشست خبری 'خانواده شهدای هسته‌ای' قرائت کرد/ وی در این پیام تصریح کرد: ما فرزندان ایران پای خون پدرانمان و آرمان‌هایشان ایستاده‌ایم

• نماینده مصر در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در واکنش به سخنان پدر شهید احمدی‌روشن، ضمن تقدیر از استقامت همسران شهدای هسته‌ای، از فرزندان این شهدا خواست تا ضمن ادامه دادن راه پدرانشان، قاتلان آنها را به جهنمان معرفی کنند

• پدر شهید مصطفی احمدی‌روشن در نشست خبری: خون شهیدان هسته‌ای ایران در حالی بر خیابان‌های کشور ماریخته شده که هیچ صدایی از مدعیان حقوق بشری بلند نشد/ تحریم‌های اعمال شده علیه ایران بخاطر این است که ما می‌خواهیم بر خود اتکا کنیم

• حضور آرمیتا رضایی‌نژاد و علیرضا احمدی‌روشن در نشست خبری خانواده شهدای هسته‌ای و در اجلاس غیر متعدها به عنوان سفیران صلح نظام، توجه رسانه‌های خارجی و دوربین‌هایشان را به خود جلب کرد

• خانواده شهدای ترور گروهک‌های تروریستی منافقین، خلق عرب و کومله در نشست خبری خود از اعضای شرکت کننده در اجلاس عدم تعهد در تهران خواستند تا روزی را به عنوان 'روز مبارزه با ترور' اختصاص دهند

• رضا تقی‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات بعد از رونمایی از تمبر یادبود اجلاس: معمولاً در چنین مراسمی تمبرهایی با محوریت اجلاس چاپ می‌شود و چنین تمبرهایی بعد از چاپ برای کشورهای عضو ارسال شده تا در تاریخچه جنبش ثبت شود

• معاون وزیر امور خارجه فیجی: بر اساس تفاهم‌نامه‌ای که با ایران امضا می‌کنم، سفارت فیجی در تهران احتمالاً طی هفته آینده راه‌اندازی خواهد شد/ ما خواهان گسترش روابط با کشور قدرتمند ایران هستیم

• علی‌اکبر صالحی در مراسم رونمایی از تمبر یادبود 'جنبش عدم تعهد' وزیرای شرکت کننده در اجلاس تهران به این نتیجه رسیدند که ساختار جهانی سازمان ملل باید تغییر کند/ آنها همچنین از بکار بردن دلار به عنوان پول مشترک بین‌المللی انتقاد کردند محمدباقر علیعی، رئیس انجمن دفاع از قربانیان تروریسم در نشست خبری خانواده‌های قربانیان ترور: جمهوری اسلامی ایران بیش از هفده هزار قربانی تروریسم دارد/ باید با همکاری کشورهای همسایه، گروه‌های تروریستی را در تنگنا قرار دهیم

• وزیر خارجه آفریقای جنوبی: تحت تاثیر آمادگی ایران در برگزاری این دوره از اجلاس عدم تعهد قرار گرفته‌ام/ مشارکت فعال زنان در ایران بسیار قابل ستایش است

• وزیر خارجه بحرین: من بسیار خوش‌بین هستیم که روابط ایران و بحرین دوباره به دوران طلایی خود باز خواهد گشت/ پیشنهادات ایران در خصوص سوریه بسیار حائز اهمیت است

• علی سعیدلو، رئیس ستاد برگزاری شانزدهمین اجلاس سران عدم تعهد در تهران از تشکیل نشست سه‌جانبه برای پیگیری آزادی هیأت هفت نفره هلال احمر ایران در لیبی در حاشیه این اجلاس خبر داد

• تمبر شانزدهمین اجلاس غیرمتعدها در تهران تا لحظاتی دیگر با حضور علی‌اکبر صالحی، وزیر خارجه و رضا تقی‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات رونمایی می‌شود

• وزیر امور خارجه لبنان در گفتگو با «نسیم»: با توجه به حضور بیش از ۱۰۷ کشور در تهران اجلاس شانزدهم از اهمیت بسزایی برخوردار است/ از دیدن ماشین‌های منهدم‌شده دانشمندان ایرانی متاثر شدم

• نشست خبری خانواده شهدای ترور منافقین و خلق عرب از ساعت ۱۴:۳۰ در محل نگهداری خودروی شهدای هسته‌ای برگزار می‌شود

• آصف علی‌زداری، رئیس‌جمهور پاکستان در نشست سران اجلاس غیرمتعدها حاضر می‌شود/ خبرنگار «نسیم» در پاکستان گزارش داد که وی همچنین در حاشیه این نشست با محمود احمدی‌نژاد و نمایندگان هند، نپال و بنگلادش نیز دیدار و گفتگو می‌کند

• علی‌اصغر سلطانیه در پاسخ به «نسیم»: اعضای عدم تعهد را به طور مستمر در جریان تمام تحولات و موضوعات برنامه هسته‌ای ایران قرار می‌دهیم/ تاکنون جهت انتقال تجربیات هسته‌ای خود برای برخی کشورها دوره‌های مشترک آموزشی برگزار کرده‌ایم

• علی‌اکبر صالحی، وزیر امور خارجه در دیدار با وزرای خارجه غنا، بنین، مغولستان و وزیر مشاور در امور خارجی امارات، اجلاس عدم تعهد را 'تجلی همکاری و خرد جمعی در طرح مسائل مهم بین‌المللی' دانست

• 'عبد المومن'، نماینده بنگلادش در سازمان ملل

متحد در گفتگو با «نسیم»: ایران باید از فرصت ریاست خود بر کشورهای جنبش عدم تعهد به خوبی استفاده کند/ برنامه‌های زیادی را برای توسعه پایدار اعضا مورد بحث قرار خواهیم داد

• علی‌اکبر صالحی در دیدار با وزیر خارجه هند ضمن تشریح مواضع ایران در خصوص تحولات سوریه، بر راه حل مسالمت‌آمیز و عدم دخالت خارجی در این کشور تأکید کرد/ اس‌ام کریشنا: فقط مردم سوریه باید در مورد کشورشان تصمیم بگیرند

• نماینده ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در نشست خبری: همکاری ایران با آژانس صرفاً در جهت نشان دادن دروغ سرویس‌های اطلاعاتی و مقامات آمریکایی است که ایران را به استفاده از سلاح هسته‌ای محکوم می‌کنند

• سخنگوی وزارت خارجه در گفتگو با «نسیم»: تاکنون ۵۳ وزیر در اجلاس تهران حضور یافته‌اند که این میزان در نشست اجلاس سران به ۷۰ وزیر افزایش خواهد یافت

• سخنگوی وزارت امور خارجه لیبی در حاشیه اجلاس جنبش عدم تعهد اعلام کرد: بزودی خبرهای خوش درباره ایرانیان ربوده شده در لیبی اعلام می‌شود/ ما به شدت مخالف هرگونه تحریم علیه ایران هستیم

• سلطانیه در نشست خبری: خواسته اصلی ایران از آژانس تحویل مدارک جعلی آنها علیه ایران است و تنها در این صورت ایران روند مذاکرات را ادامه می‌دهد/ تاکنون دو کشور عدم تعهد درخواست بازدید از تاسیسات هسته‌ای را داده‌اند/ فعالیت‌های هسته‌ای متوقف نخواهد شد

• حسین شیخ‌الاسلام در گفتگو با «نسیم»: کشورهای عضو جنبش عدم تعهد باید به تشکیل کمیته 'تماس غیرمتعدها' متشکل از تروئیکای کشورهای همسایه سوریه و با هدف ارائه راه حل سوریه-سوریه، اقدام کنند

• رامین مهمانپرست در جمع خبرنگاران و در پاسخ به «نسیم»: برنامه‌ای برای بازدید بان‌کی‌مون از تاسیسات هسته‌ای ایران در نظر گرفته نشده و سخنگوی وی نیز چنین برنامه‌ای را اعلام نکرده است

• سخنگوی اجلاس 'جنبش عدم تعهد' در گفتگو با شبکه خبر: کلیات پیش‌نویس سند نهایی اجلاس تهران در نشست امروز توسط وزرای خارجه غیر متعدها تأیید و برای اخذ تأیید نهایی در روز پنجشنبه به سران کشورها ارائه می‌شود

• نخست‌وزیر هند، روسای جمهور گابن و بنین و همچنین معاونین روسای جمهور تانزانیا، اندونزی و ونزوئلا جهت شرکت در شانزدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد، امروز وارد تهران می‌شوند

• سخنگوی وزیر امور خارجه لیبی در جمع خبرنگاران: از اینکه ایران ریاست اجلاس غیرمتعدها را برعهده

گرفته خوشحالییم/ مخالف اعمال تحریم‌های اقتصادی علیه ایران هستیم/ ایران به عنوان یکی از اعضای ان پی تی حق بهره‌گیری از فعالیت صلح آمیز هسته‌ای را دارد

• رامین مهمانپرست در حاشیه اجلاس عدم تعهد از برنامه بازدید بان کی مون، دبیر کل سازمان ملل از تاسیسات هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران اظهار بی‌اطلاعی کرد

• رئیس‌جمهور بعد از ظهر امروز سه‌شنبه با وزرای خارجه کشورهای بولیوی، کنیا، موریس و نامیبیا در خصوص راه‌های گسترش روابط دوجانبه در محل ساختمان ریاست سازمان صدا و سیما دیدار و گفتگو می‌کند

• وزیر امور خارجه زامبیا در جمع خبرنگاران: ترور دانشمندان هسته‌ای ایران اقدامی وحشیانه بود

• اجلاس دهم سران جنبش عدم تعهد از تاریخ ۲۸ اوت ۱۹۹۲ در جاکارتا، پایتخت اندونزی آغاز به کار کرد/ در این اجلاس، جنبش به دلیل اجماع نظر میان کشورهای عضو در خصوص ارتقای نقش در تحولات بین‌المللی، هویت وجودی خود را در دوران پس از جنگ سرد باز یافت

• نماینده فلسطین در سازمان ملل در گفتگو با «تسیم» بی‌شک هر آنچه در اجلاس نم در خصوص مسأله فلسطین بررسی و تصویب شود بر موفقیت ما در سازمان ملل تاثیر گذار خواهد بود

• نماینده دائم ایران در سازمان ملل: اجلاس تهران هم به لحاظ شکلی و هم محتوایی در سطح بسیار خوبی است/ با توجه به تجربه‌های قبلی خود از شرکت در جلسات غیرمتعدها با قاطعیت می‌گویم که اجلاس تهران تاکنون قابل توجه بوده است

• وزیر مشاور در امور خارجه امارات متحده عربی دقایقی پیش به همراه هیأت اعزامی این کشور به منظور شرکت در شانزدهمین اجلاس وزرای جنبش عدم تعهد وارد تهران شد

• علی‌اکبر صالحی در جلسه وزرای خارجه کشورهای عدم تعهد: پیش‌نویس کارشناسان ارشد ارجاع شده به این جلسه قابل تقدیر است/ توافق نظر و اجماع زیادی در تنظیم پیش‌نویس صورت گرفته است

• مهدی آخوندزاده، معاون بین‌الملل وزارت امور خارجه در نشست وزرای خارجه اجلاس غیر متعدها، 'مخالفت با دخالت در امور داخلی کشورها' را مهم‌ترین بخش پیش‌نویس تهیه‌شده در کمیته سیاسی کارشناسان ارشد ذکر کرد

• نشست خبری خانواده‌های شهدای هسته‌ای تحت عنوان 'سفرای صلح' ساعت ۱۶ امروز در مرکز همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما برگزار می‌شود

• علی‌اکبر صالحی در ابتدای اجلاس وزرای خارجه

جنبش عدم تعهد از کشور مصر و 'تلاش خوب' این کشور در دوران ریاست بر جنبش عدم تعهد قدردانی کرد

• معاون وزیر خارجه مصر پس از سخنرانی در اجلاس وزرای خارجه غیرمتعدها، ریاست دوره‌ای این اجلاس را به علی‌اکبر صالحی تحویل داد/ عزالدین رمزی: خوشحالییم که ریاست جنبش را به جمهوری اسلامی ایران تحویل می‌دهیم زیرا نسبت به قدرت این کشور در امور مختلف بین‌المللی اعتقاد داریم

• خانواده شهیدان احمدی‌روشن، رضایی‌نژاد و علی‌محمدی عصر امروز به منظور ادای احترام به روح شهدای هسته‌ای، اتومبیل‌های منهدم شده آنها که در محل اجلاس در معرض دید بازدید کنندگان قرار گرفته است را گلباران می‌کنند

• نشست وزرای خارجه کشورهای عضو جنبش عدم تعهد صبح سه‌شنبه در مرکز همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما آغاز به کار کرد و تا چهارشنبه ادامه دارد

• 'جودیت یلماز'، وزیر توسعه اقتصادی ترکیه شامگاه چهارشنبه به منظور شرکت در اجلاس سران کشورهای عضو جنبش عدم تعهد وارد تهران می‌شود

• وزرای خارجه تایلند، بولیوی، بوتان و کره شمالی در دیدار با علی‌اکبر صالحی ضمن تشکر از مدیریت خوب ایران 'در شانزدهمین اجلاس غیر متعدها، خواستار گسترش روابط سیاسی و اقتصادی با تهران شدند

• معاون وزیر خارجه مصر تا دقایقی دیگر پس از سخنرانی در اجلاس وزرای خارجه شانزدهمین اجلاس عدم تعهد، ریاست این نشست را به علی‌اکبر صالحی، وزیر خارجه ایران تحویل می‌دهد

• 'محمد مولانا مارتی ناتالگاوا'، وزیر خارجه اندونزی در بدو ورود به تهران: معتقدم باید برای پایان دادن به خشونت‌ها علیه مسلمانان میانمار اقدام فوری صورت بگیرد که در این زمینه اعضای 'نم' می‌توانند تاثیر گذار باشند

• اجلاس وزرای خارجه کشورهای عضو جنبش عدم تعهد تا دقایقی دیگر در تهران آغاز به کار می‌کند

• 'پرونو رودریگز پارایلا'، وزیر خارجه کوبا در بدو ورود به تهران: ایران در برپایی این نشست بین‌المللی وظیفه بزرگی دارد/ صلح، روابط میان کشورها و استقلال ملل از جمله مباحث مهم در اجلاس شانزدهم خواهد بود

• وزاری خارجه کشورهای کوبا، مالی، سنگال، الجزایر، نیجر، مغولستان و مراکش برای حضور در اجلاس سران جنبش غیرمتعدها بامداد امروز سه‌شنبه وارد تهران شدند

• سخنگوی وزارت امور خارجه در جمع خبرنگاران: اجلاس سران جنبش غیرمتعدها با سخنرانی رهبر

معظم انقلاب آغاز می‌شود

• رئیس‌جمهور زیمبابوه، معاون رئیس‌جمهور اندونزی، نخست‌وزیر هندوستان و رئیس‌جمهور بنین به منظور شرکت در اجلاس 'غیر متعدها' از ظهر فردا وارد تهران خواهند شد

• وزیر امور خارجه لیبی در جمع خبرنگاران: خواسته‌های مردم لیبی را در اجلاس تهران به گوش جهانیان می‌رسانیم/ از میزبانی جمهوری اسلامی از اعضای جنبش غیرمتعدها قدردانی می‌کنم

• وزیر امور خارجه قطر ساعت ۲۲:۳۰ به وقت تهران به منظور شرکت در اجلاس 'غیر متعدها' وارد فرودگاه مهرآباد تهران می‌شود

• 'مایت کوآنا ماشابان'، وزیر امور خارجه آفریقای جنوبی دقایقی پیش به منظور شرکت در اجلاس 'غیر متعدها' وارد فرودگاه مهرآباد شد

• پایگاه اطلاع‌رسانی khamenei.ir به مناسبت برگزاری شانزدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد در تهران، متن بیانات حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در دیدار سفرا و رؤسای نمایندگی‌های سیاسی ایران در خارجه از کشور را به همراه نمودار درختی آن منتشر کرد

• 'عاشور بن خیال'، وزیر امور خارجه لیبی لحظاتی پیش به منظور شرکت در اجلاس 'غیر متعدها' وارد تهران شد

• آرمیتا رضایی‌نژاد و علیرضا احمدی‌روشن، فرزندان شهدای ترورهای هسته‌ای به عنوان سفیران صلح در اجلاس وزرای خارجه کشورهای جنبش عدم تعهد در تهران حضور خواهند داشت

• وزیر امور خارجه کویت دقایقی پیش وارد تهران شد/ صباح خالد الحمد آل صباح در جمع خبرنگاران: امیر کویت به دلیل برخی از مسائل قادر به حضور در اجلاس تهران نیست و بنده به عنوان نماینده ویژه کویت به این اجلاس آمدم

• 'خالد بن احمد الخلیفه'، وزیر امور خارجه بحرین دقایقی پیش وارد تهران شد/ وی از حضور در جمع خبرنگاران خودداری کرد

• سید عباس عراقچی، معاون آسیا و اقیانوسیه وزارت خارجه در گفتگویی با اعلام سفر وزیر خارجه فیجی به تهران، اظهار داشت: بیانیه برقراری روابط دیپلماتیک این کشور با ایران به امضای وزرای خارجه می‌رسد

• سفیر ایران در هند از دیدارهای دوجانبه نخست‌وزیر هندوستان با رهبر معظم انقلاب و رئیس‌جمهور ایران در حاشیه اجلاس 'نم' خبر داد

• 'ذلمی رسول'، وزیر امور خارجه افغانستان به منظور شرکت در نشست جنبش غیرمتعدها دقایقی پیش

وارد تهران شد

• نوری مالکی، نخست وزیر عراق روز چهارشنبه به منظور شرکت در اجلاس سران عدم تعهد به تهران می آید/ هوشیار زیباری، وزیر خارجه این کشور نیز امشب وارد تهران می شود

• جلسه پایانی نشست کارشناسان ارشد شانزدهمین اجلاس سران عدم تعهد در تهران لحظاتی پیش آغاز شد

• رامین مهمان پرست در جمع خبرنگاران: نشست وزرای اجلاس عدم تعهد فردا با سخنرانی وزرای خارجه ایران و مصر آغاز می شود

• محمود عباس، رئیس دولت خودگردان فلسطین عصر چهارشنبه برای شرکت در اجلاس سران جنبش عدم تعهد وارد تهران می شود/ حضور یا عدم حضور اسماعیل هنیه، نخست وزیر دولت حماس هنوز به صورت قطعی اعلام نشده است

• وزیر امور خارجه هند در بدو ورود به تهران: پیام هند در اجلاس عدم تعهد بهبود روابط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی کشورهای عضو این جنبش است/ اجلاس عدم تعهد در تهران باعث بهبود روابط اقتصادی میان هند و جمهوری اسلامی ایران و سایر اعضای جنبش خواهد شد

• سید مهدی نبی زاده، سفیر ایران در هند در گفتگو با «نسیم»: نخست وزیر هند فردا بعد از ظهر به همراه دبیر شورای امنیت ملی این کشور و هیأت همراه به تهران خواهد آمد/ برنامه ای برای ملاقات نخست وزیر هند با رئیس جمهور و سایر مقامات ایرانی در نظر گرفته شده است

• خبرگزاری فارس: روسای قوای سه گانه رهبر معظم انقلاب را در مراسم افتتاحیه اجلاس سران عدم تعهد همراهی می کنند

• وزیر آشتی ملی سوریه از سفر ولید معلم، وزیر خارجه این کشور به تهران برای حضور در اجلاس جنبش عدم تعهد خبر داد

• اسام کریشنا، وزیر خارجه هند در رأس هیأتی بلند پایه برای حضور در اجلاس کشورهای عضو جنبش عدم تعهد دقایقی پیش وارد تهران شد

• یک منبع آگاه در گفتگو با «نسیم» خبر داد: محمد مرسی، رئیس جمهور مصر صبح پنجشنبه وارد تهران می شود

• سفیر ایران در لاهه با اشاره به روند تنظیم اسناد اجلاس تهران در دفتر جنبش عدم تعهد در نیویورک گفت: در بررسی اسناد هر جا اختلافی پیش می آمد هیأت ایرانی مواضع را به هم نزدیک می کرد

• سردار جعفری: براساس ابلاغ ستاد فرماندهی کل قوا، حفظ امنیت اجلاس عدم تعهد تهران به سپاه

واگذار شده است/ با همکاری سایر نیروهای مسلح اطمینان بخش ترین سناریوهای امنیتی را در دستور کار قرار داده ایم

• براساس برخی اظهارات تأیید نشده، روند مثبت نشست های تخصصی کمیته های بررسی سند نهایی در روز گذشته، سبب لغو شدن نشست های کارشناسانه روز دوم شده و به همین دلیل جلسه عمومی کارشناسان و اختتامیه این گروه عصر امروز برگزار می شود

• یک منبع آگاه در گفتگو با «نسیم» آخرین فهرست قطعی هیأت شرکت کنندگان در اجلاس سران جنبش عدم تعهد را اعلام کرد/ ۲۷ رئیس جمهور، ۳ پادشاه، ۷ نخست وزیر، ۵ معاون رئیس جمهور و ۹ دبیر کل سازمان های بین المللی در این اجلاس حضور می یابند

• سعید جلیلی، دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران بعد از ظهر امروز در حاشیه شانزدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد با عدنان منصور، وزیر امور خارجه لبنان دیدار و پیرامون مسائل منطقه ای گفتگو می کند

• معاون بین الملل وزارت امور خارجه از احتمال بازدید 'بان کی مون' از مراکز هسته ای ایران در جریان حضور در اجلاس عدم تعهد تهران خبر داد و گفت: در صورت صلاح دید مسئولان، ایران برای بازدید از سایت 'پارچین' نیز آمادگی دارد

• علی اکبر صالحی در دیدار وزیر خارجه میانمار: ایران آماده است از نفوذ خود در میانمار برای کاهش درگیری های قومی استفاده کند/ وزیر خارجه میانمار نسبت به برقراری آرامش در این کشور به صالحی اطمینان داد

• دومین روز از نشست کارشناسان ارشد شانزدهمین اجلاس سران عدم تعهد به منظور جمع بندی نهایی و تصویب پیشنهادات اولیه کارشناسان در قالب کمیته های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی تا ساعتی دیگر در سالن همایش های بین المللی صدا و سیما آغاز می شود

• رئیس جمهور ایران و معاون اول وی در هفته جاری و در حاشیه اجلاس غیر متعدها از رئیس جمهور مغولستان، نخست وزیر هند و رئیس کشور کره شمالی بطور رسمی استقبال و در دیدارهای دوجانبه، روابط دو کشور و مهمترین مسائل بین المللی را مورد بحث قرار می دهند

• نشست خبری محمد مهدی آخوندزاده، دبیر کل نشست کارشناسان اجلاس ساعت ۱۷ امروز در سالن همایش های بین المللی صدا و سیما به منظور تشریح نتایج این نشست دو روزه برگزار می شود

• معاون وزیر خارجه بحرین و قائم مقام وزیر خارجه مصر صبح امروز به منظور شرکت در نشست وزرای

امور خارجه شانزدهمین اجلاس سران عدم تعهد وارد تهران شدند

• فرستاده ویژه رئیس جمهور روسیه در بدو ورود به تهران: اگر ابتکار حل بحران سوریه در اجلاس تهران شکل بگیرد گام مثبتی از سوی کشورهای جنبش عدم تعهد در راستای حل مشکلات و بحران سوریه خواهد بود

• نشست کارشناسان ارشد شانزدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد به منظور 'نهایی کردن پیش نویس سند نهایی' برای نشست سران، بعد از ظهر فردا دوشنبه برگزار می شود

• نشست دور دوم کارشناسان ارشد کشورهای عضو جنبش عدم تعهد که از ساعت ۱۶ امروز آغاز شده بود، دقایقی پیش پایان یافت

• وزرای خارجه کشورهای لیبی، امارات و کویت شامگاه یکشنبه برای شرکت در شانزدهمین اجلاس جنبش عدم تعهد وارد تهران می شوند

• دور دوم نشست کارشناسان ارشد کشورهای عضو جنبش عدم تعهد از دقایقی پیش آغاز شد

• ریاض المالکی، وزیر خارجه دولت خودگردان فلسطین فردا برای شرکت در نشست وزرای خارجه شانزدهمین اجلاس کشورهای عضو جنبش غیر متعدها عازم تهران می شود

• 'بان کی مون'، دبیر کل سازمان ملل متحد در جریان سفر خود به تهران برای حضور در اجلاس سران جنبش عدم تعهد از استان اصفهان بازدید می کند

• نماینده ایران در سازمان همکاری های اسلامی از حضور اکمل الدین احسان اوغلو، دبیر کل این سازمان در شانزدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد خبر داد

• 'دایرةالمعارف شهدای ترور' در سالن اجلاس به صورت کتابی بزرگ به سه زبان انگلیسی، عربی و فارسی در معرض دید شرکت کنندگان قرار گرفته است/ در راهروهای سالن اجلاس نیز تابلوهایی از روند انقلاب اسلامی نصب شده است

• وزیر خارجه کومور که برای شرکت در نشست عدم تعهد به تهران سفر کرده عصر امروز با علی اکبر صالحی دیدار می کند

• نماینده تونس در سازمان ملل در گفتگو با «نسیم»: در گفتگوهای دوجانبه می کوشیم روابط خود با تهران را گسترش دهیم زیرا ایران و تونس دارای مشترکات زیادی هستند/ با تحریم های یکجانبه علیه ایران مخالفیم و از برنامه هسته ای این کشور حمایت می کنیم

• علی لاریجانی عصر امروز و در حاشیه شانزدهمین اجلاس عدم تعهد با علی حیدر، وزیر امور آشتی ملی سوریه و هیأت همراهش دیدار و گفتگو می کند